

„NIECODZIENNA GAZETA POLSKA”

Wakacyjne obłąkanie

Wakacje były kiedyś prostsze. Albo się nie wyjeżdżało (i wcale nie musiało być nudno), albo się wyjeżdżało. Na przykład w góry, nad morze czy nad jezioro. I wtedy było się po prostu w górach, nad morzem lub nad jeziorem. Teraz całe rzesze, mając wakacje, strasznie się nudzą. Jak jadą nad morze, muszą mieć jakieś dodatkowe atrakcje, jeśli jadą w góry, chcieliby poleżeć na plaży, a na Mazurach nie wystarczy im tamtejsza przyroda i spokój. Muszą mieć centrum rozrywki. I muszą koniecznie mieć jakieś pamiątki. W zeszłym roku hitem była pluszowa gęś, w tym roku jest pluszowy ziemniak. Skądkolwiek te pluszaki czy inne różności przywożą, i tak najpewniej pochodzą one z Chin. Dla bywalców plaży w górach to i tak bez różnicy, gdzie byli i co tak naprawdę przywieźli.

codziennie

Gazeta Polska

Piątek-Niedziela 12-14/07/2024 CENA 6,00 zł (w tym 8% VAT) #135 (3725) / INDEKS 100625 / WYDANIE 1

albiola.com/GPCodziennie

twitter.com/GPCodziennie

facebook.com/GPCodziennie

GPCodziennie.pl

OBRAŻLIWA PROPOZYCJA BERLINA

Kanclerz szykuje ochłapy dla ofiar niemieckiej okupacji

Rząd Niemiec zdecydował, że może przeznaczyć na żyjące jeszcze polskie ofiary II wojny światowej 200 mln euro. Oznacza to, że każda osoba, która doświadczyła terroru okupacji, dostałaby ok. 130 euro, czyli niecałe 600 zł. – To jest uwłaczająca propozycja – mówi „GPC” europoseł Arkadiusz Mularczyk, podkreślając, że PiS nigdy nie zrezygnuje z walki o rzeczywiste zadośćuczynienie. Z kolei prof. Andrzej Przyłębski, były ambasador RP w Berlinie, podkreśla, że „w sytuacji, gdy wdowom po żołnierzach wermachtu wypłacane są regularne świadczenia, tego typu propozycja dla polskich ofiar jest żalosna”.

Piątek-Niedziela

s.3

POLSKA

Minister chce zrobić z leśników hotelarzy

12 lipca przypada obchodzony co roku Dzień Leśnika. Tegoroczny miał być szczególny, bo Lasy Państwowe obchodzą 100-lecie. Leśnicy zapowiedzieli jednak na ten dzień protest przeciwko polityce ministerstwa klimatu. Najnowszym pomysłem Pauliny Hennig-Kłoski jest zrobienie z LP... przedsiębiorstwa turystycznego. **s.4**

GOSPODARKA

Trudno skorygować rachunki grozy za prąd

Rachunki grozy – tak o prognozowanych rozliczeniach za prąd piszą nawet media wspierające rząd. Szefowa resortu klimatu zwróciła się do ministerstwa aktywów i URE, „by podjąć działania i skorygować rachunki”. Jak odpowiedziały spółki energetyczne? Nie wszystkie dokonują automatycznych korekt i klienci sami muszą walczyć o zmianę zawyżonych rachunków. **s.10**

POLSKA

Ksiądz potrzebuje lekarza, a Bodnar sufluje nieprawdy

„Nieprawdą jest to, że osoby tymczasowo aresztowane w śledztwie dotyczącym afery Funduszu Sprawiedliwości poddawane były »torturom«, »dręczeniu«, »szykanom« – oświadczył minister sprawiedliwości Adam Bodnar. Tymczasem ks. Olszewski od kilku dni stara się o możliwość wizyty lekarza ze względu na poważne schorzenie, na które cierpi. Reakcji brak. **s.5**

POLSKA

Władza szuka lokali dla migrantów

Prezydent Suwałk przekazał koalicji 13 grudnia listę miejsc, w których umieszczonych może być ponad 1100 nielegalnych migrantów. Działanie to wywołało oburzenie lokalnej społeczności i przedstawiciele PiS. – W pierwszej kolejności te pisma zaczęli wysyłać wojewodowie z Polski Wschodniej. To może być forma odwetu za to, że koalicja nie ma w tym regionie wysokiego poparcia – ocenia pochodzący z Suwałk poseł Jarosław Zieliński. **s.3**

ISSN 2083-7119

ROZLICZANIE BEZPRAWIA

POLITYKA \ Powołujemy w ramach klubu PiS specjalny zespół parlamentarzystów, który będzie pokazywał wszystkie naruszenia zasad prawa, który będzie dopominał się odpowiedzialności tych, którzy Polską rządzą – przekazał szef klubu PiS Mariusz Błaszczak. Zawiadomienia ws. naruszeń prawa mają trafić do prokuratury i PKW.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

TEMAT DNIA

PIĄTEK-NIEDZIELA 12-14 LIPCA 2024

3

SKANDAL \ Obrażliwa propozycja Berlina

Kancierz szykuje ochłapy dla ofiar niemieckiej okupacji

Rząd Niemiec zdecydował, że może przeznaczyć na żyjące jeszcze polskie ofiary II wojny światowej 200 mln euro. Oznacza to, że każda osoba, która doświadczyła terroru okupacji, dostałaby ok. 130 euro, czyli niecałe 600 zł. – To jest uwłaczająca propozycja – mówi „GPC” europoseł Arkadiusz Mularczyk, podkreślając, że PiS nigdy nie zrezygnuje z walki o rzeczywiste zadośćuczynienie. Z kolei prof. Andrzej Przyłębski, były ambasador RP w Berlinie, podkreśla, że „w sytuacji, gdy wdowom po żołnierzach wermachtu wypłacane są regularne świadczenia, tego typu propozycja dla polskich ofiar jest żalosna”.

Jan Przemyski

W czasie II wojny światowej Niemcy wymordowali blisko 6 mln polskich obywateli, a kolejne 2 mln zmusili do niewolniczej pracy na terytorium III Rzeszy. Oprócz tego zniszczyli setki polskich miast, stolicę doszczętnie, zrabowali niezliczone dobra materialne, które do dzisiaj znajdują się w wielu niemieckich domach, i odebrali nam szansę na rozwój na kolejne dekady. Zespół ekspertów oszacował, że w ramach reparacji Polska powinna otrzymać 6 bln 220 mld 609 mln zł. Jednak nasi zachodni sąsiedzi nie byli skory do rozmów na ten temat, podkreślając, że sprawa zadośćuczynienia została załatwiona już w przeszłości.

Narracja zmieniła się, gdy władzę w Polsce objęła koalicja 13 grudnia. Wówczas Berlin wyczuł okazję na poprawienie swojego wizerunku na arenie międzynarodowej oraz ostateczne zamknięcie sprawy reparacji wojennych. Z nieoficjalnych informacji wynika, że dyskusja o nich prowadzona była m.in. na

Berlin wyczuł okazję na poprawienie swojego wizerunku na arenie międzynarodowej oraz ostateczne zamknięcie sprawy reparacji wojennych | fot. Attila Husejnow/Forum

polsko-niemieckich konsultacjach międzyrządowych, które odbyły się 2 lipca br. w Warszawie. Kwota, jaką zaproponował polskiemu premierowi Olaf Scholz, wynosi... 200 mln euro, które miałyby zostać przeznaczone na żyjące jeszcze polskie ofiary II wojny światowej. Wyliczenia Telewizji Republika wskazują, że każda z tych osób mogłaby liczyć na około 134 euro, czyli blisko 570 zł. Z informacji „Codziennej” wynika, że polska strona nie chciała, aby ta informacja została upubliczniona, mając świadomość, że wywoła ona ogromne oburzenie w naszym społeczeństwie. Niemiecki dziennik „Sueddeutsche Zeitung”, opisując sprawę, poprosił o wypowiedź koordynatora rządu ds. współpracy z Polską Dietmara Nietana, który podkreślił, że strona niemiecka jest gotowa wypłacić wskazaną kwotę za pośrednictwem Fundacji Polsko-Niemieckie Pojednanie, a miałyby się to stać do jesieni br.

„Codzienna” poprosiła o komentarz do całej sprawy europosła Arkadiusza Mularczyka, byłego wiceszefa MSZ,

a także przewodniczącego zespołu ekspertów, który przygotował raport o stratach Polski poniesionych w wyniku niemieckiej okupacji. – To jest uwłaczająca propozycja. Podnoszenie przez Zjednoczoną Prawicę tematu reparacji na arenie międzynarodowej sprawiło, że dziś Niemcy mają poważny problem wizerunkowy. Oni chcą to załatwić, ale tanim kosztem. Mając przychylny rząd w Warszawie, próbują zamknąć temat, oferując jałmużnę dla garstki żyjących ofiar. To skandal. Zapewniam, że jeżeli Prawo

i Sprawiedliwość wróci do władzy, to ze zdwojoną siłą wrócimy w dialogu z Niemcami do sprawy reparacji wojennych – mówi „Codziennej” europoseł Mularczyk.

– Jeżeli Tusk myśli, że przyjmie tego typu propozycję z Berlina i ona zakończy temat odszkodowań, to się myli. Jest raport o stratach przygotowany przez zespół ekspertów, mamy uchwałę Sejmu wzywającą do walki o zadośćuczynienie i wysłana została także nota dyplomatyczna. Te rzeczy ograniczają prawnie zapędy koalicji 13 grudnia dotyczące pójścia na rękę Niemcom i rezygnacji z realnych reparacji. Nasza formacja nie zrezygnuje z walki o sprawiedliwość – dodał były wiceminister spraw zagranicznych.

Swoją opinią na temat niemieckiego pomysłu na uregulowanie sprawy reparacji wojennych podzielił się z nami także prof. Andrzej Przyłębski, były ambasador RP w Berlinie. – To jest żalosne. W sytuacji, gdy wdowom po żołnierzach wermachtu wypłacane są regularne świadczenia, tego typu propozycja dla polskich ofiar jest żalosna. Trudno to nawet skomentować. Na pewno nie takie są oczekiwania w naszej ojczyźnie – powiedział nam prof. Przyłębski. Naszego rozmówcę zapytaliśmy też, w jaki sposób polska dyplomacja powinna zareagować na tę sytuację. – Reakcja powinna być stanowcza. To jest propozycja absolutnie nie do przyjęcia. Być może dlatego podczas konferencji z Olafem Scholzem Donald Tusk nie chciał poruszać tego tematu. Natomiast teraz już musi się do niego odnieść. Reakcja powinna być także ze strony polskiego ambasadora w Berlinie – powiedział nam były dyplomata.

Władza szuka lokali dla migrantów

SKANDAL \ Prezydent Suwałk przekazał koalicji 13 grudnia listę miejsc, w których umieszczonych może być ponad 1100 nielegalnych migrantów. Działanie to wywołało oburzenie lokalnej społeczności i przedstawicieli PiS. – Proszę zauważyć, że w pierwszej kolejności te pisma do samorządowców zaczęli wysyłać wojewodowie z Polski Wschodniej. Istnieje podejrzenie, że jest to forma odwetu za to, że koalicja 13 grudnia nie ma w tym regionie wysokiego poparcia – ocenia pochodzący z Suwałk poseł Jarosław Zieliński.

Telewizja Republika ujawniła w maju br., że wojewoda podlaski rozesłał do samorządowców pismo, w którym żąda wskazania miejsc, gdzie mogą zostać ulokowani migranci. Jak poinformował poseł Adam Andruszkiewicz, o chocz na to zareagował m.in. prezydent Suwałk Czesław Renkiewicz, który wytypował zakwaterowanie dla ponad 1100 osób – m.in.

w luksusowych hotelach, halach sportowych i domu studenta. Sam prezydent twierdzi, że sprzeciwia się przymusowej relokacji i w lokalnych mediach bagatelizuje całą sytuację, twierdząc, że jest ona wykorzystywana do walki politycznej.

Komentarza w tej sprawie udzielił „Codziennej” poseł Jarosław Zieliński pochodzący z Suwałk. – Wojewoda

podlaski, wysyłając pismo do samorządowców, zaznaczył, że poszukiwane są miejsca nie dla uchodźców z Ukrainy, co jasno wskazuje, że najprawdopodobniej chodzi o przybyszów spoza Europy, którymi obdarzyć chce nas UE. Rozsądni samorządowcy nie wskazali takich miejsc. Natomiast ci prorządowi nie tylko przygotowali listę obiektów, którymi sa-

mi dysponują, ale także kontaktowali się z prywatnymi przedsiębiorcami w celu uzgodnienia z nimi możliwości kwaterunkowych – powiedział poseł Zieliński.

– Proszę zauważyć, że w pierwszej kolejności te pisma do samorządowców zaczęli wysyłać wojewodowie z Polski Wschodniej. To może być forma odwetu za to, że koalicja 13 grudnia nie

ma w tym regionie wysokiego poparcia – dodaje.

Nasz rozmówca podkreślił też, że w najbliższych dniach będzie ustalał, którzy samorządowcy oprócz prezydenta Suwałk z jego okręgu wyborczego wskazali takie miejsca. – Warto, żeby opinia publiczna wiedziała, jak to wygląda – mówi polityk PiS.

Jan Przemyski

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11 GOSPODARKA

12-13 PUBLICYSTYKA

14

SPOŁECZEŃSTWO

15

SPORT

16

LITZEM

POLITYKA \ Walka o polskie lasy

Minister chce zrobić z leśników hotelarzy

12 lipca przypada obchodzony co roku Dzień Leśnika. Tegoroczny miał być szczególny, bo Lasy Państwowe obchodzą 100-lecie swojego istnienia. Będzie jednak wyjątkowy, bo tę datę wybrali leśnicy, aby zaprotestować przeciwko polityce Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Najnowszym pomysłem Pauliny Hennig-Kloski jest zrobienie z Lasów Państwowych... przedsiębiorstwa turystycznego.

Jacek Liziniewicz

Protest leśników to wynik działań Pauliny Hennig-Kloski, minister klimatu i środowiska, oraz jej zastępcy Mikołaja Dorożały. Politycy ci, idąc za głosem aktywistów ekologicznych i nie przeprowadzając żadnych analiz, wyłączyli z gospodarki leśnej 95 tys. ha. To z jednej strony oburzyło leśników, a z drugiej zaniepokoiło branżę drzewną. W odpowiedzi kierownictwo ministerstwa odpowiada, że na razie wyłączono 1,3 proc. lasów, a docelowo obszar ten ma być kilkanaście razy większy. Resort prowadzi udawane konsultacje społeczne z wybranymi przez siebie ekspertami oraz z władzami Lasów Państwowych powołanych przez nową władzę. Dlatego leśnicy i branża obawiają się chaosu. Rozpoczęli protesty i domagają się spełnienia sześciu postulatów.

„Domagamy się wycofania moratorium na użytkowanie lasów wprowadzonego 8 stycznia 2024 r. po poleceniu ministra klimatu i środowiska oraz poszanowania obowiązującego prawa” – napisali w dokumencie leśnicy. Jednocześnie przedstawiciele protestujących chcą realnego dialogu i szacunku dla pracowników branż leśnych.

„Domagamy się wycofania projektu zmiany ustawy o lasach i ustawy o ochronie

Protest leśników to wynik działań Pauliny Hennig-Kloski, minister klimatu. Idąc za głosem aktywistów ekologicznych i nie przeprowadzając żadnych analiz, resort wyłączył z gospodarki leśnej 95 tys. ha | fot. Adam Chelstowski/Forum

nie przyrody, którą forsuje Ministerstwo Klimatu i Środowiska bez analiz ekonomicznych, oceny jej skutków i wymaganych prawem konsultacji. Z uwagi na dotychczasowe działania na szkodę skarbu państwa i niekompetencję obecnego kierownictwa Ministerstwa Klimatu i Środowiska, brak jakiegokolwiek reakcji strony rządowej na apele, wnioski i petycje Związków Zawodowych funkcjonujących w PGL LP wyrażamy swój stanowczy protest i domagamy się natychmiastowej dymisji z peł-

nionych funkcji Pani Pauliny Hennig-Kloski i Mikołaja Dorożały” – czytamy. Protest odbędzie się przed siedzibami wojewodów w miastach wojewódzkich, a także w Warszawie przed siedzibą premiera.

Na razie Ministerstwo Klimatu i Środowiska nie jest skłonne do autorefleksji. Wczoraj minister Paulina Hennig-Kloska udzieliła wywiadu Radiu Zet. Tam postanowiła włożyć kij w mrowisko. Protestujących nazwała „baronami”. – Są baronowie starego układu leśnego, któ-

rzy zostali odcięci od możliwości czerpania zysków z prywatyzowania lasów. To była patologia, korzystała na niej garstka ludzi. Lasy Państwowe zostały za poprzedniej władzy maksymalnie upolitycznione – zauważyła Hennig-Kloska. Przypomnijmy, że dziś władzę nad Lasami Państwowymi powierzono osobom, które w kampanii wyborczej występowały w mundurach na wiecach Koalicji Obywatelskiej. Nie to jednak w wywiadzie było najciekawsze. Minister Hennig-Kloska uważa, że

zmian w gospodarce leśnej może dokonywać rozporządzeniami. Omija to ustawę o lasach, a także unieważnia tworzone wcześniej strategię. Do tej pory bowiem gospodarkę leśną prowadzono w oparciu o plany urządzania lasu. Jednocześnie ciekawe jest, jaką przyszłość dla leśników i branży leśnej (czyli w sumie 400 tys. pracowników) widzi pani Hennig-Kloska. – Jeśli chodzi o lasy i ich dochody: nie problem przebudować, oczywiście w perspektywie czasowej, funkcji lasów, by pełniły, podobnie jak parki narodowe, funkcję turystyczną. Stworzyły porządną bazę noclegową i zarabiały na turystyce – mówiła Paulina Hennig-Kloska. Zdaniem ekspertów to tylko kolejne argumenty, aby zniszczyć istniejący system. – Taki od początku był ich koszmarny plan. Pod hasłem „chronimy lasy” – plan zniszczenia instytucji Lasy Państwowe, zniszczenia dorobku kolejnych pokoleń leśników i zniszczenia całego modelu gospodarki leśnej – twierdzi Małgorzata Golińska z PiS.

Panika w resorcie klimatu jest duża. Wczoraj artykuły atakujące leśników pojawiły się na stronach wszystkich współpracujących z ministerstwem organizacji pozarządowych. We wszystkich był jeden przekaz: buntują się jedynie baronowie, a leśnicy na działaniach ministerstwa, w tym wyłączeniu 20 proc. lasów z gospodarki, zyskają.

Koalicja 15 podwyżek!

PARLAMENT \ Miesiąc zabrało marszałkowi Szymonowi Hołowni rozpatrzenie sygnowanego przez PiS obywatelskiego projektu „Stop podwyżkom”. To dłużej niż wnioskodawcom zabrało zgromadzenie 140 tys. podpisów. PiS liczy na cofnięcie dotkliwych podwyżek.

1 lipca w Polaków uderzyły podwyżki prądu i gazu. – Są takie, jak przewidywaliśmy. Są 20-procentowe, są wyższe, a z tymi liczącymi od 1 stycznia są kilkudziesięcioprocentowe. Dzisiaj spokojnie można powiedzieć, że 15 października wielu Polaków zostało oszukanych – mówił wczoraj Waldemar Buda, który był przedstawi-

cielem wnioskodawców. Jego zdaniem jeszcze większe podwyżki czekają Polaków od 1 stycznia.

Docelowo już wiadomo o podwyżkach 6 z 12 rachunków, które płaci statystyczne gospodarstwo domowe. – To nie koalicja 15 października, ale konsorcjum podwyżek. Wyliczyłem sobie, co się wy-

darzyło w ostatnim półroczu. Podwyżka ZUS dla przedsiębiorców i samozatrudnionych. Podwyżka stawek akcyzy. Podwyżka opłaty paliwowej. Podwyżka podatku minimalnego od spółek z osobowością prawną. Podatek od tworzyw sztucznych. Wyższy podatek od nieruchomości. Odmrożenie VAT na żyw-

ność. Podwyżka cen energii elektrycznej, cen gazu, dostawy ciepła. Wycofanie Bezpiecznego Kredytu 2 proc. Ograniczenie wakacji kredytowych. Usunięcie specjalnego zasiłku opiekuńczego i podwyżka wody i ścieków. (...) 15 podwyżek przez siedem miesięcy – mówił wczoraj poseł wnioskodawca.

Podwyżkom od 1 lipca można było zapobiec, wprowadzając w trybie pilnym ustawę Prawa i Sprawiedliwości. Była ona prostym przedłużeniem tarcz osłonowych, które od dwóch lat funkcjonowały w polskim prawodawstwie. – Marszałek Hołownia mie-

siąca potrzebował na to, aby ustawę, którą złożyliśmy 7 czerwca, przedłożyć na pierwsze czytanie. Miesiąc liczył podpisy. A nam wystarczyły trzy tygodnie, aby te podpisy zebrać – mówił wczoraj Waldemar Buda na sali plenarnej.

Do czasu wysłania tego numeru do druku Koalicja Obywatelska nie złożyła wniosku o odrzucenie projektu w pierwszym czytaniu. Najprawdopodobniej więc projekt zostanie przekazany do prac w komisji. Prawo i Sprawiedliwość spodziewa się, że właśnie w komisji projekt utknie.

Jacek Liziniewicz

PKW O SPRAWOZDANIACH FINANSOWYCH

POLITYKA \ PKW po „ożywionej, merytorycznej i trwającej kilka godzin dyskusji” dot. sprawozdań finansowych z wyborów parlamentarnych podjęła decyzję o odroczeniu posiedzenia do 31 lipca.

fot. Piotr Galant/Gazeta Polska

JAROSŁAW KACZYŃSKI O SUBWENCJI

CYTAT \ Nie ma żadnych podstaw do tego, aby PiS straciło subwencję; jeśli straci, będzie to po prostu kolejne kryminalne działanie tej władzy – powiedział prezes Jarosław Kaczyński w Sejmie.

fot. Zbyszek Kaczmarek/Gazeta Polska

KOMPROMITACJA BODNARA

Ksiądz potrzebuje lekarza, a minister sprawiedliwości sufluje nieprawdy

„Nieprawdą jest to, iż osoby tymczasowo aresztowane w śledztwie dotyczącym afery Funduszu Sprawiedliwości poddawane były »torturom«, »dręczeniu«, »szykanom« i innym czynom niezgodnym z przepisami prawa i standardami międzynarodowymi” – napisał w swoim oświadczeniu minister sprawiedliwości Adam Bodnar. Tymczasem, jak ustaliła „Codzienna”, od kilku dni ks. Olszewski stara się o możliwość zbadania go przez lekarza ze względu na poważne schorzenie, na które cierpi. Reakcji brak. – Tym oświadczeniem Bodnar się kompromituje. Są tam nieprawdy i stwierdzenia, które ośmieszają studenta I roku prawa – komentuje mecenas Michał Skwarzyński.

Jarosław Molga

Jak ustaliła „Codzienna”, ks. Olszewski od kilku dni stara się o możliwość zbadania go przez lekarza. Ksiądz ma niedrożność jelit spowodowaną celiakią. – Jego schorzenie w tej chwili jest na tyle groźne, że bez interwencji lekarskiej możemy mieć stan zagrożenia życia. Nie każdy lekarz może przeprowadzić zabieg, stąd starania o lekarza i możliwość badań oraz medycznej interwencji. Na razie bez skutku – mówi obrońca księdza Krzysztof Wąsowski, który wczoraj po widzeniu z księdzem podejmował interwencję w tej sprawie.

Bodnar idzie w zaparte

Ignorując tę najnowszą sytuację, ujawnione tortury i nieludzkie traktowanie wszystkich zatrzymanych i aresztowanych w tej sprawie, Adam Bodnar, minister sprawiedliwości i prokurator generalny, wydał oświadczenie, w którym stwierdza m.in.: „Nieprawdą jest to, iż osoby tymczasowo aresztowane w śledztwie dotyczącym afery Funduszu Sprawiedliwości poddawane były »torturom«, »dręczeniu«, »szykanom« i innym czynom niezgodnym z przepisami prawa i standardami międzynarodowymi. Oświadczenia w tej sprawie wydały Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego oraz Służba Więzienna. (...) Jednocześnie osoby tymczasowo aresztowane, w obliczu znacznego zainteresowania opinii publicznej ich działalnością, dużym poziomem emocji społecznych wokół sprawy, a także w sytuacji podejrzenia o przestępstwa popełniane na najwyższych szczeblach władzy w Polsce, zostały objęte w areszcie śledczym przewidzianą przez prawo szczególną ochroną w warunkach zwiększonej izolacji i zabezpieczenia. Państwo polskie jest odpowiedzialne za to,

fot. Tomasz Jędrzejewski/Gazeta Polska

\\ Są tam nieprawdy i tezy, które ośmieszają nawet studenta I roku prawa – komentuje dla „Codziennej” oświadczenie Bodnara mecenas Michał Skwarzyński. Brak reakcji organów państwa na informacje o torturach jest złamaniem międzynarodowej konwencji, której Polska jest sygnatariuszem. \\

by w takich przypadkach nie dopuścić do żadnego zdarzenia, które mogłoby zagrozić ich zdrowiu i życiu”.

– Są tam nieprawdy i tezy, które ośmieszają nawet studenta I roku prawa – komentuje dla „Codziennej” oświadczenie Bodnara mecenas Michał Skwarzyński. – Bodnar napisał np., że Fundacja Profeto rozpoczęła realizację ogromnej inwestycji budowlanej pod nazwą Archipelag, która miała być własnością fundacji. Sposób realizacji inwestycji wskazywał, że jej działalność będzie odbiegała od celów Funduszu Sprawiedliwości. To znaczy, że Bodnar chce karać za coś, co dopiero w przyszłości jego zdaniem miało się wydarzyć. Jak w filmie „Raport mniejszości”? – mówi Skwarzyński. Podkreśla, że w innym punkcie Bodnar napisał, że „w 2017 r. dokonane zostały zmiany ustawowe, które znacznie rozszerzyły działalność funduszu poprzez dodanie trzeciego celu, jakim stało się niezdefiniowane pojęcie

»przeciwdziałania przyczynom przestępstw«. – Bodnar może uważać, że to źle, ale nie może na tej podstawie zarzucać komukolwiek, że działał niezgodnie z prawem, jeśli działał zgodnie z ustawą! – mówi Skwarzyński.

Festiwal nieprawd

Michał Skwarzyński zwraca także uwagę na całą masę nieprawd, które próbuje wmówić opinii publicznej Bodnar. Zaprzeczanie temu, że doszło do tortur i nieludzkiego traktowania księdza oraz dwóch urzędników resortu sprawiedliwości, i powoływanie się przy tym na oświadczenia służby więziennej i ABW uważa za manipulację. – Nie chodzi tylko o te służby. Ksiądz [podobnie pani Urszula D. – przyp. red.] był na tzw. policyjnym dołku. Tam doszło do odmawiania mu wody, jedzenia itd. To można sprawdzić, np. ustalając, gdzie jest zamówienie na żywność bezglutenową dla ks. Olszewskiego w tym czasie. Jest monitoring, któ-

ry może pokazać, jak wyglądała sytuacja trzymania skutego księdza na stacji Orlen. Jak wyglądała odmowa korzystania z toalety itd. Bodnar w ogóle się do tego nie odnosi. Nie chce niczego sprawdzić. Autorytatywnie wbrew faktom oznajmia, że wszystko jest w porządku – mówi Skwarzyński.

Wbrew konwencji, wbrew faktom

Skwarzyński podkreśla, że wszystkie fakty przekazane z relacji ks. Olszewskiego, ujawnione przez Telewizję Republika w pismach urzędniczek, kwalifikują się jako tortury zgodnie z konwencją o torturach ONZ, której Polska jest sygnatariuszem. Rzecznik praw obywatelskich z urzędu podjął działania w tej sprawie. Nie zrobił tego żaden z organów polskiego rządu. Tymczasem konwencja nie tylko definiuje, czym są tortury, i zabrania ich stosowania. Nakłada na państwa określone obowiązki. Tak np. art 2 konwencji mówi:

„1. Każde państwo strona podejmuje skuteczne środki ustawodawcze, administracyjne, sądowe oraz inne w celu zapobieżenia stosowaniu tortur na całym terytorium znajdującym się pod jego jurysdykcją. 2. Żadne okoliczności wyjątkowe, takie jak stan wojny, groźba wojny, brak wewnętrznej stabilizacji politycznej lub jakakolwiek inna sytuacja wyjątkowa nie mogą stanowić usprawiedliwienia dla stosowania tortur. 3. Polecenie zwierzchnika lub władzy państwowej nie może uzasadniać stosowania tortur”. W tym wypadku żadne środki „administracyjne” ani „inne” nie zostały podjęte. Tym samym polski rząd łamie konwencję, dopuszczając do tortur i nie reagując na sygnały o ich stosowaniu.

Sąd prostuje resort

Nieprawdy w oświadczeniu Bodnara są ciągiem dalszym tego, co zawarł w oświadczeniu resort sprawiedliwości kilkanaście dni temu po ujawnieniu relacji ks. Olszewskiego. Wtedy resort informował, że obrońcy nie składali zażaleń na zatrzymanie księdza. To tak oczywiście nieprawda, że oświadczenie zdecydował się wydać sąd, który właśnie rozpatruje takie zażalenia. Sąd Rejonowy Warszawa-Mokotów 8 lipca napisał: „Sąd Rejonowy dla Warszawy-Mokotowa XIV Wydział Karny Sekcja Postępowania Przygotowawczego informuje, iż w związku z treścią komunikatu opublikowanego na stronie internetowej Ministerstwa Sprawiedliwości w dniu 1 lipca 2024 r. w tutejszym sądzie rozpoznawane będzie zażalenie na zatrzymanie Michała Olszewskiego złożone przez jego obrońcę w dniu 2 kwietnia 2024 r. Zażalenie dotyczy postępowania Prokuratury Krajowej w Warszawie o sygnaturze 1001–22.Ds.1.2024. Termin posiedzenia został wyznaczony na dzień 6 września 2024 r., godz. 10.00”.

UKRAINA \ Ponad 555 tys. – tyle według wycień ukraińskiego sztabu generalnego wynoszą straty osobowe Rosjan od początku inwazji. Po stronie uzbrojenia jest to ponad 8,1 tys. czołgów, blisko 16 tys. transporterów opancerzonych i podobna liczba systemów artyleryjskich. Do tego dochodzi zniszczenie lub uszkodzenie 26 rosyjskich okrętów, operujących w regionie Morza Czarnego.

GEOPOLITYKA \ NATO zaostorza narrację wobec Chin

Pekin napędza machinę wojenną Putina

W deklaracji szczytu NATO w Waszyngtonie Chiny zostały nazwane „decydującym podmiotem” umożliwiającym działanie maszyny wojennej Rosji na Ukrainie. Zaostrożenie postawy Sojuszu wobec Pekinu jest wynikiem pogłębiającej się współpracy ChRL i Rosji, czego dowodem są m.in. „partnerstwo bez granic”, ogłoszone tuż przed rozpoczęciem przez Putina pełnoskalowej wojny na Ukrainie, oraz szerokie wsparcie Chin dla rosyjskiego przemysłu obronnego poprzez transfer materiałów podwójnego zastosowania, takich jak komponenty broni i surowce.

Hanna Shen

Deklaracja stwierdza, że partnerstwo chińsko-rosyjskie zwiększa zagrożenie ze strony Rosji dla jej sąsiadów i dla bezpieczeństwa euroatlantyckiego. NATO przedstawia Pekin jako część zagrożenia dla Sojuszu. Jest to wyraźne zaostrożenie narracji wobec ChRL. Jeszcze w ub.r. podczas szczytu w Wilnie NATO określało Chiny jako „wyzwanie systemowe”, a niektórzy zachodni przywódcy nie chcieli zaostrożenia tego stanowiska. Prezydent Francji Emmanuel Macron otwarcie sprzeciwiał się utworzeniu biura NATO w Tokio, bo obawiał się, że to zantagonizuje Chiny.

Na konferencji prasowej w Waszyngtonie szef NATO Jens Stoltenberg podkreślił, że wszystkich 32 członków zgodziło się na zaostrożenie stanowiska wobec Pekinu i że pierwszy raz organ reprezentujący 50 proc. światowej gospodarki tak jasno określił odpowiedzialność Chin za wojnę. Dodał, że

Deklaracja NATO potwierdza, że partnerstwo chińsko-rosyjskie zwiększa zagrożenie ze strony Rosji dla jej sąsiadów i dla bezpieczeństwa euroatlantyckiego | fot. AdobeStock/d

chińskie wsparcie dla Rosji to nie tylko tymczasowe porozumienie, ale „główna zmiana strategiczna”, i ostrzegł, że dalsza pomoc Pekinu dla Moskwy nie będzie mogła być kontynuowana bez szkody dla interesów i reputacji Chin.

Sojusz wezwał Chiny jako stałego członka Rady Bezpieczeństwa ONZ do zaprzestania wszelkiego materialnego i politycznego wsparcia dla wysiłków wojennych Rosji. Podkreślono, że NATO pozostaje otwarte na konstruktywne relacje z Chinami,

„w tym na budowanie wzajemnej przejrzystości w celu ochrony interesów bezpieczeństwa Sojuszu”.

W ogłoszonym „Zobowiązaniu dotyczącym rozszerzenia potencjału przemysłowego NATO”, w którym określono sposoby pobudzenia współ-

pracy przemysłu obronnego w regionie euroatlantyckim, napisano, że NATO będzie wzmacniać kooperację z partnerami, w tym z regionem Indo-Pacyfiku. Dzień przed szczytem doradca ds. bezpieczeństwa narodowego USA Jake Sullivan ogłosił, że NATO i jego czołowi partnerzy z Indo-Pacyfiku – Japonia, Korea Południowa, Australia i Nowa Zelandia – rozpoczną cztery nowe wspólne projekty mające na celu pogłębienie współpracy w kwestii Ukrainy, sztucznej inteligencji, dezinformacji i cyberbezpieczeństwa. Polityk wyjaśnił, że „łączenie możliwości podobnie myślących demokracji jest potrzebne, by stawić czoła wyzwaniom stawianym przez takie kraje jak Rosja, Chiny i Korea Północna”.

Pekin krytycznie odniósł się do oświadczenia NATO. Rzecznik Chińskiej Misji przy UE napisał, że „akapity dotyczące Chin są prowokacyjne i zawierają oczywiste kłamstwa i oszczerstwa”. Dodał też, że „stanowisko Chin w sprawie Ukrainy jest otwarte i jawne – naszym celem jest promowanie rozmów pokojowych i poszukiwanie porozumienia politycznego”. Chiny atakują także współpracę NATO z regionem Indo-Pacyfiku. Na konferencji prasowej rzecznik chińskiego MSZ przyznał, że Pekin „sprzeciwia się działaniu NATO wykraczającemu poza jego charakterystykę jako regionalny sojusz obronny, a wkraczającemu w region Azji i Pacyfiku w celu wzniecania konfrontacji i rywalizacji oraz zakłócania dobrobytu i stabilności w tym regionie”. Od początku rosyjskiej agresji na Ukrainę ChRL powtarza narrację Moskwy, że to NATO jest odpowiedzialne za wojnę.

Kongres bada zdrowie Bidena

USA \ Komisja Nadzoru Izby Reprezentantów wezwała na przesłuchanie trzech asystentów z Białego Domu. Chce się dowiedzieć prawdy o stanie zdrowia prezydenta Joea Bidena.

Liczne wpadki sprawiły, że podczas trwającej kampanii wyborczej wiele osób zastanawia się, czy 81-letni Biden – najstarszy prezydent w historii USA – jest wystarczająco zdrowy i sprawny, by sprawować urząd. Po tragicznym wystąpieniu podczas debaty z Donaldem Trumpem pytania o to zadają coraz częściej nawet jego sojusznicy. Komisja Nadzoru Izby, w której większość mają republikanie, postanowiła to w końcu wyjaśnić.

Wezwała na przesłuchanie troje pracowników Białego Domu. Jak donoszą media, są to Anthony Bernal, asystent pierwszej damy, Annie Tomasini, zastępczyni szefa sztabu, i starszy doradca Ashley Williams. Cała trójka nie jest powszechnie znana, ale jest bardzo wpływowa. Przewodniczący komisji kazał im odpowiedzieć na wezwanie do 17 lipca. Zostaną przesłuchani za zamkniętymi drzwiami.

Szef komisji James Comer napisał, że jego zdaniem wezwani mają „informacje z pierwszej ręki o tym, w jakim zakresie prezydent Biden osobiście sprawuje obowiązki urzędowe i czy jest do tego zdolny”. Informacje są komisji potrzebne, by dowiedzieć się, czy Kongres powinien zająć się ustawą, która będzie nadzorowała zdrowie prezydenta. Comer dodał, że „komisja martwi się tym, że wezwani mogą w tajemnicy zajmować się częścią obo-

wiązków Bidena”. – Prezydent jest wyraźnie niezdolny do sprawowania urzędu, ale jego pracownicy próbują ukryć prawdę przed obywatelami Ameryki – uważa.

Komisja już raz wezwała całą trójkę: podczas śledztwa ws. tajnych dokumentów znalezionych w byłym biurze i domu Bidena. Wtedy jednak się nie pojawili, a Comer twierdził, że to Białe Dom nie pozwolił im stawić się przed komisją. Komentując drugie wezwanie,

rzecznik prasowy Białego Domu Ian Sams powiedział, że było „bezpodstawnym politycznym popisem”, którego prawdziwym celem jest zyskanie rozgłosu w mediach, a nie sprawowanie przez Kongres funkcji nadzorczej.

Kilka dni wcześniej Comer napisał też list do dr. Kevina O’Connora, lekarza prezydenta. Wcześniej media donosiły, że O’Connor powiedział mu, iż Biden nie musi poddawać się testowi sprawności intelektualnej. Comer zażądał od niego transkrypcji tej rozmowy oraz związanej z nią dokumentacji medycznej. – Amerykanie pytają o zdolność prezydenta Bidena do prowadzenia kraju – uzasadnił.

Wiktor Młynarz

BEZ SMARTFONA

WŁOCHY \ Od najbliższego roku szkolnego w szkołach podstawowych i gimnazjach będzie obowiązywał zakaz używania w klasie telefonów komórkowych, także w celach dydaktycznych. Rozporządzenie w tej sprawie podpisał minister oświaty Giuseppe Valditara.

DEBATA WS. NIEDŹWIEDZI

RUMUNIA \ Mimo wakacji parlament ma się zebrać w trybie pilnym na specjalnej sesji, o którą zawniósł premier. To skutek ataku niedźwiedzia na turystów na górskim szlaku. Posłowie mają zająć się specustawą zezwalającą na odstrzał niedźwiedzi.

SZCZYT NATO W WASZYNGTONIE \ Brak zdecydowanych decyzji odstraszających Rosję

Jubileuszowy, ale nie przełomowy

Uruchomienie bazy obrony przeciwrakietowej w Redzikowie i włączenie jej do systemu obrony NATO, a także zobowiązanie do dalszego rozwoju sił wysokiej gotowości dla wypełnienia nowych planów obronnych – to główne decyzje przyjęte w konkluzjach jubileuszowego szczytu Sojuszu Północnoatlantyckiego, który zakończył się w Waszyngtonie. – Wpięcie bazy w Redzikowie w natowski system IAMD dopełnia go i zapewnia obronę przed uderzeniami balistycznymi – mówi „Codziennej” prof. Piotr Grochmański. Deklaracja jednoznacznie wskazuje, że to Rosja jest największym zagrożeniem dla NATO. – Diagnozy dotyczące Rosji są słuszne, ale niestety niewiele z nich wynika. Głównie ze względu na brak zdecydowania Sojuszu Północnoatlantyckiego. Samo zaś zastraszanie prowadzone przez Rosję jest skuteczne, co widać po niewystarczającym i zbyt późnym wsparciu dla Ukrainy oraz braku włączenia Polski do programu Nuclear Sharing – dodaje ekspert.

Paweł Kryszczak

Głównymi tematami szczytu w Waszyngtonie były: zwiększenie zdolności NATO do odstraszania, długofalowa pomoc dla walczącej Ukrainy, a także wyzwanie geopolityczne stojące przed Sojuszem, takie jak strategiczne partnerstwo Chin i Rosji (więcej o tym na s. 6). Mogliśmy o tym przeczytać w konkluzjach, które zostały opublikowane po spotkaniu przywódców 32 państw członkowskich. „Europejczy członkowie NATO i Kanada zwiększyli wydatki na obronę o 18 proc. w 2024 r., co stanowi największy wzrost od dziesięcioleci” – podkreślono w dokumencie. Nie udało się jednak wprowadzić proponowanego przez prezydenta RP Andrzeja Dudę minimalnego progu wydatkowania przez poszczególne państwa członkowskie na cele obronne na poziomie 3 proc. PKB.

Kolejne wzmocnienie wschodniej flanki

Rosyjska agresja na Ukrainę doprowadziła do znaczącego zwiększenia obecności wojsk sojuszniczych na wschodniej flance NATO, na co także zwrócono uwagę w konkluzjach szczytu. „Rozmieściliśmy gotowe do walki siły na wschodniej flance NATO, wzmocniliśmy obronę wysuniętą i zwiększyliśmy zdolność Sojuszu do szybkiego wzmocnienia każdego sojusznika, który znajduje się w niebezpieczeństwie. Mamy nową generację planów obronnych NATO, które czynią Sojusz silniejszym i bardziej zdolnym do odstraszania, a w razie potrzeby, do obrony przed każdym potencjalnym przeciwnikiem, w tym w krótkim czasie lub bez powiadomienia. Zobowiązujemy się do dostarczenia wymaganych sił o wysokiej gotowości we wszystkich domach, w tym dla solidnych i zwinnych Sił Reagowania Sojuszu” – wskazano.

Tegoroczny szczyt NATO już za nami. Następne tego typu wydarzenie w przyszłym roku. Gospodarzem będzie Holandia
| fot. Evelyn Hockstein/Reuters/Forum

Widać postęp we wprowadzaniu regionalnych planów obrony na kierunku europejskim. – Wprost się o tym nie pisze, ale dostrzegamy odbudowę infrastruktury dowództwa strategicznego na kierunku europejskim. Przywraca się zdolności, jeśli chodzi o koordynację i zarządzanie przestrzenią bezpieczeństwa europejskiego. Do tej pory NATO nie było przygotowane do koordynacji działań na wypadek realnego konfliktu, a teraz jest to budowane i testowane – mówi prof. Piotr Grochmański. – Działania te są jednak niewystarczające w kontekście militarystyki przez Rosję swojego państwa. NATO skupia się obecnie na wewnętrznej integracji kosztem skutecznego odstraszania przed zakusami Kremla, który dawno wyznaczył swoje cele, m.in. wyjęcie obszaru Europy Środkowo-Wschodniej spod natowskiego parasola – dodaje ekspert. Jednym z istotnych aspektów, mających wzmocnić wschodnią flankę NATO, jest uruchomienie bazy obrony przeciwrakietowej w Redzikowie i włączenie jej do systemu zintegrowanej obrony przeciwlotniczej i przeciwrakietowej NATO (Integrated Air and Missile Defence – IAMD). Rozmieszczenie Aegis Ashore w Polsce uzupełnia istniejące zasoby w Rumunii, Hiszpanii i Turcji. W planach Sojuszu Północno-

atlantyckiego jest wprowadzenie rotacyjnego systemu IAMD na całym obszarze atlantyckim z naciskiem na wschodnią flankę NATO.

Rosja największym zagrożeniem

Kraje członkowskie NATO wskazały, że Rosja pozostaje najpoważniejszym i najbardziej bezpośrednim zagrożeniem dla bezpieczeństwa sojuszników. „Rosja dąży do fundamentalnej rekonfiguracji euroatlantyckiej architektury bezpieczeństwa. Zagrożenie dla NATO, obejmujące wszystkie domeny, będzie się utrzymywać w dłuższej perspektywie. Rosja odbudowuje i rozszerza swoje zdolności militarne, kontynuuje naruszenia przestrzeni powietrznej i prowokacyjne działania. Jednym z takich działań jest rozmieszczenie taktycznej broni jądrowej na terytorium Białorusi” – wskazano.

Zwrócono również uwagę na rosyjskie agresywne działania hybrydowe przeciwko sojusznikom. Obejmują one sabotaż, akty przemocy, prowokacje na granicach sojuszniczych, instrumentalizację nielegalnej migracji, złośliwe działania cybernetyczne, ingerencję elektroniczną, kampanie dezinformacyjne i złośliwe wpływy polityczne, a także przymus ekonomiczny. – Rosja korzysta nie tylko z typowych działań o charakterze militarnym, lecz

także sięga po szerokie spektrum działań hybrydowych. Widać wyraźnie, że polskie doświadczenia rzutują na rozumienie zagrożeń, z którymi mierzy się całe NATO. Możemy w tej kwestii mówić o sukcesie i satysfakcji polskiej strony, jeżeli chodzi o ten aspekt deklaracji NATO – mówi doradca prezydenta RP Stanisław Żaryn.

Odstraszanie

Kraje członkowskie zobowiązywały się ponadto do częstszego prowadzenia ćwiczeń wzmacniających odstraszanie. W ramach działań z tym związanych podkreślono również kwestię „modernizacji swoich zdolności nuklearnych i wzmocnienie swoich zdolności planowania nuklearnego”. Nie zapomniano ponadto o transatlantyckiej współpracy przemysłowej w zakresie obronności, która jest kluczową częścią polityki odstraszania i obrony NATO. Na podstawie planu działań dotyczących produkcji zbrojeniowej (Defence Production Action Plan), przyjętego na poprzednim szczycie Sojuszu Północnoatlantyckiego w Wilnie, zobowiązano się do wzmocnienia przemysłu obronnego w całym NATO. „Postawa NATO w zakresie odstraszania i obrony opiera się na odpowiednim połączeniu zdolności nukle-

arnych, konwencjonalnych i obrony przeciwrakietowej, uzupełnionych o zdolności kosmiczne i cybernetyczne” – możemy przeczytać w konkluzjach szczytu. Jak jednak zauważa prof. Grochmański, wymiernym przykładem odstraszania byłoby rozszerzenie natowskiego programu Nuclear Sharing o Polskę, na co niestety nie ma zgody części krajów członkowskich.

Wsparcie dla Ukrainy

Liderzy NATO zobowiązali się też do dalszego wspierania Ukrainy na jej „nieodwracalnej drodze do pełnej integracji euroatlantyckiej, w tym członkostwa w NATO”. Mimo że nadal nie ma zgody co do przystąpienia Ukrainy do Sojuszu, to państwa członkowskie podjęły kolejne kluczowe decyzje mające zapewnić Kijowowi zwycięstwo nad Rosją.

Przywódcy państw członkowskich zobowiązali się m.in. do zapewnienia w następnym roku wsparcia zbrojeniowego dla Ukrainy o wartości 40 mld euro. – Ten mechanizm jest bardzo nieprecyzyjny, a przy tym nie mamy zapewnienia o finansowaniu wsparcia zbrojeniowego Ukrainy w dalszych latach. Co więcej, według szacunków estońskich Rosja ma wydawać rocznie na obronę kilkukrotnie więcej – mówi prof. Grochmański.

NATO przejmie ponadto oficjalnie obowiązki w kwestii koordynacji dostarczania sprzętu wojskowego i przeprowadzania szkoleń dla ukraińskich Sił Zbrojnych, czego przykładem jest utworzenie NATO Security Assistance and Training for Ukraine (NSATU) z siedzibą w niemieckim Wiesbaden. Zdecydowano się ponadto na ustanowienie wysokiego przedstawiciela NATO na Ukrainie, a także wskazano na postępy w tworzeniu Centrum Edukacji, Analiz i Szkolenia NATO-Ukraina JATEC w Bydgoszczy. Inicjatywa po raz pierwszy została przedstawiona przez prezydenta RP Andrzeja Dudę na szczycie w Madrycie w 2022 r.

MNIJSZE OBŁOŻENIE

TURYSTYKA \ W czerwcu hotele odnotowały gorsze obłożenie w porównaniu z ubiegłym rokiem – wynika z ankiety Izby Gospodarczej Hotelarstwa Polskiego. Dodano, że 51 proc. obiektów podniosło ceny w stosunku do czerwca 2023 r., w tym jedna trzecia odnotowała wzrost do 10 pp.

PRAWO \ Prawnicy apelują do premiera o ogłoszenie wyroku TK, co umożliwi podwyższenie wielu świadczeń

Emeryci znowu oszukani

Rząd zwleka z ogłoszeniem wyroku Trybunału Konstytucyjnego w sprawie podwyższenia emerytur dla kilkuset tysięcy pracowników, którzy pracowali w warunkach szczególnych. Według wyliczeń ZUS przeciętny zysk emeryta to kwota ponad 1 tys. zł miesięcznie, a zwrot zaniżonej emerytury to przeciętnie ponad 64 tys. zł. Stowarzyszenie „Prawnicy dla Polski” apeluje do premiera o niezwłoczną publikację wyroku i zastanawia się, czy jego motywacją nie jest przypadkiem chęć podwyższenia wieku emerytalnego dla Polaków.

Paweł Woźniak

Pokrzywdzeni emeryci jednak nie dostaną wyższych emerytur. Rząd zwleka z ogłoszeniem korzystnego dla ponad 200 tys. emerytów wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 czerwca 2024 r. w sprawie SK 140/20. Wyrok uprawnia osoby, które przed 1 stycznia 2013 r. przeszły na tzw. wcześniejszą emeryturę, a wiek emerytalny powszechny osiągnęły po tej dacie, do ponownego przeliczenia emerytury bez pomniejszenia wyliczenia emerytury o sumę pobranych wcześniejszych emerytur.

Trybunał Konstytucyjny orzekł, że art. 25 ust. 1b ustawy emerytalnej jest niezgodny z art. 67 ust. 1 konstytucji, który głosi, że obywatel ma prawo do zabezpieczenia społecznego po osiągnięciu wieku emerytalnego. Trybunał uznał, że w rozpoznawanej sprawie doszło do naruszenia zasady zaufania obywateli do państwa i stanowionego przez nie prawa.

„Ubezpieczeni, którzy zdecydowali się na korzystanie z wcześniejszej emerytury, nie mieli – w momencie podej-

mowania tej decyzji na podstawie obowiązującego wówczas stanu prawnego – świadomości co do skutków prawnych, jakie może ona wywoływać w sferze ich przyszłych uprawnień z tytułu emerytury powszechnej. W szczególności nie mogli przewidzieć, że przejście na emeryturę jeszcze przed osiągnięciem powszechnego wieku emerytalnego będzie wiązało się z pomniejszeniem zgromadzonego kapitału o pobrane świadczenia”.

„Prawnicy dla Polski” przypominają, że niezgodny z konstytucją przepis został wprowadzony w ustawie podwyższającej wiek emerytalny mężczyzn i kobiet do 67 lat i był tego konsekwencją. Na mocy tego przepisu osoby, które były uprawnione do dobrodziejstwa wcześniejszej emerytury z uwagi m.in. na pracę w warunkach szczególnych, zostały niejako ukarane za skorzystanie ze swoich ustawowych uprawnień poprzez obniżenie podstawy obliczenia przysługujących im świadczeń po uzyskaniu emerytury z powszechnego wieku emerytalnego o sumę pobranych wcześniejszych emerytur. Wyrok dotyczy

imię i nazwisko

adres zamieszkania

numer Pesel

Odział w

Zakładu Ubezpieczeń Społecznych

Wniosek o wznowienie postępowania w przedmiocie obliczenia wysokości emerytury

W związku z treścią Wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 4 czerwca 2024 r. w sprawie SK 140/20 na podstawie art.114 ustawy o emeryturach i rentach z dnia 17 grudnia 1998r o Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U, 2023 .1251 tj.) wnoszę o:

- ponowne przeliczenie należnego mi świadczenia emerytalnego, bez obniżenia podstawy wymiaru emerytury o sumę wcześniej pobranych prze ze mnie świadczeń w ramach tzw. wcześniejszej emerytury.

Zgodnie ze wskazanym wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego, przepis art25 ust.1 b ustawy o emeryturach i rentach z FUS jest niezgodny z art., 67 ust.1 Konstytucji, narusza zasadę zaufania obywatela do Państwa i stanowionego przez państwo prawa, i jako taki nie może stanowić podstawy prawnej obliczenia podstawy wymiaru, przysługującej mi emerytury po osiągnięciu powszechnego wieku emerytalnego. W oparciu o powyższe wnoszę o wznowienie postępowania i ponowne przeliczenie mojej emerytury.

podpis wnioskodawcy

pracowników, którzy pracowali w warunkach szczególnych, w których byli narażeni na szybszą utratę zdrowia, np. górników, hutników, pracujących w kanałach, drwali, kolejarzy, pracujących w wymuszonej pozycji, np. zdobników szkła, czy nauczycieli.

Jak wynika z szacunków ZUS, powyższy wyrok dotyczy ok. 200 tys. obywateli. Chodzi o kobiety urodzone w latach 1949–1959 (z wyłączeniem rocznika 1953, który został uwzględniony w innym wyroku TK) oraz mężczyzn urodzonych w latach 1949–1952 oraz w 1954 r. Z danych ZUS wynika, że przeliczenie emerytur obejmie około 150 tys. osób, które wystąpiły już o emeryturę powszechną. Dla nich przeciętna miesięczna podwyżka świadczenia wyniosłaby 1191 zł, a przeciętna kwota wyrównania – 64 075 zł. W statystyce uwzględniono także 53,1 tys. osób, które pobierały emeryturę wcześniejszą przed 1 stycznia 2013 r. i jeszcze nie przeszły na emeryturę powszech-

ną, ale są do tego uprawnione – one również skorzystałyby ze zmian, w ich przypadku miesięczna podwyżka wynosiłaby średnio 4493 zł.

Trybunał wskazał też, że w celu zagwarantowania jednolitych zasad zwrotu świadczeń należnych uprawnionym ustawodawca – jak podano – powinien wprowadzić odpowiednie regulacje w tym zakresie. „Do czasu wprowadzenia ujednoliconych przepisów pozwalających dochodzenie praw, na zasadzie analogicznej do osób objętych wyrokiem o sygn. P 20/16 (wyrok ten dotyczył emerytur kobiet z rocznika 1953), osoby zyskujące uprawnienia w następstwie niniejszego wyroku mogą, w ocenie Trybunału, występować z wnioskami o wznowienie postępowania na zasadach ogólnych” – podsumował TK.

Zgodnie bowiem z art. 190 konstytucji orzeczenie Trybunału Konstytucyjnego wchodzi w życie z dniem jego ogłoszenia. Na prezesie Rady Ministrów ciąży obowiązek

polecenia niezwłocznej publikacji wyroków Trybunału.

„Z uwagi na doniosłość przedmiotowego wyroku dla prawie 200 tys. obywateli i ich rodzin zwleknięcie z publikacją stanowi rażące lekceważenie porządku prawnego i ignorancję interesu emerytów, których świadczenia emerytalne często nie pozwalają na zaspokojenie podstawowych potrzeb życiowych” – wskazują „Prawnicy dla Polski”.

W ocenie stowarzyszenia jest to celowe działanie i może stanowić część szeroko zakrojonego planu ponownego podwyższania wieku emerytalnego w Polsce. „Wzywamy Pana Premiera do niezwłocznego opublikowania wskazanego wyroku Trybunału Konstytucyjnego” – napisali prawnicy. W trosce o dobro obywateli stowarzyszenie przygotowało wzór wniosku o wznowienie postępowania przed organem Zakładu Ubezpieczeń Społecznych, który „Gazeta Polska Codziennie” zamieszcza w ramce obok.

W dniu 19 lipca 2024 roku mija pierwsza
bardzo bolesna rocznica śmierci
ukochanej Siostry i Żony

**KRYSTYNY JELNICKIEJ-
-CHMIELEWSKIEJ**

Msza Św. za spokój Jej duszy zostanie odprawiona
**o godz. 17.00 w Sanktuarium
Św. Andrzeja Boboli przy ul. Rakowieckiej 61
w Warszawie**

o czym zawiadamiają Maja i Olaf

Tomasz Sakiewicz wspólnie z zaproszonymi do studia ekspertami, dziennikarzami i politykami podsumowuje najważniejsze wydarzenia mijającego tygodnia. Zobaczymy także, jakie tematy zdominowały polskie media społecznościowe.

w każdą niedzielę

12:00

w Telewizji Republika

 RepublikaTV @RepublikaTV Telewizja Republika @RepublikaTV

Telewizję Republika oglądać można drogą satelitarną, przez sieci kablowe oraz w lokalnych multiplexach naziemnych MUX w: Katowicach, Warszawie, Trójmieście, Wrocławiu, Częstochowie, Tomaszowie Mazowieckim, Jeleniej Górze, Legnicy, Głogowie, na Śląsku i w części woj. opolskiego i małopolskiego. Aktualna lista MUX dostępna jest na serwisie www.tvrepublika.pl – gdzie także obejrzysz TV Republika na żywo. Wszystkie programy znajdziesz na kanale YouTube: @Telewizja_Republika.

TWÓJ PORTFEL \ Polacy dostali prognozy, które muszą zapłacić, bo jak nie, to będą odsetki

Trudno skorygować rachunki grozy za prąd

Rachunki grozy – tak o prognozowanych rozliczeniach za prąd od 1 lipca br. piszą nawet media wspierające rząd. Szefowa resortu klimatu Paulina Hennig-Kloska napisała na platformie X, że zwróciła się „do Ministerstwa Aktywów Państwowych i Urzędu Regulacji Energetyki, by podjąć działania i skorygować rachunki”. Sprawdziliśmy, jak na apel „ministry” odpowiedziały spółki energetyczne. Okazało się, że nie wszystkie firmy dokonują automatycznych korekt. Klienci sami powinni walczyć o zmianę zawyżonych rachunków.

Mariusz Andrzej Urbanke

Internetowe porady szefowej resortu klimatu i środowiska potwierdził jej zastępca, wiceminister klimatu i środowiska Krzysztof Bolesta w TVP Info. – Jeżeli ktoś dostał taką zawyżoną prognozę, to ma możliwość zwrócenia się do zakładu energetycznego, by ten ją skorygował na podstawie ustawowych regulacji, czyli maksymalna cena energii 500 zł za MWh – wyjaśnił. – Bo firmy poszły z prognozą, jakby nie było ustawy, którą przyjęliśmy – dodał. Zapowiedział, że być może będą podjęte rozmowy z firmami dystrybucyjnymi, by wysłać korekty prognoz. Jednak podkreślił, że najbezpieczniej samemu o taką wystąpić.

Firmy nie planują korygowania prognoz na masową skalę

Niestety, jak sprawdziliśmy, firmy dystrybucyjne nie wysyłają korekt prognoz, tłumacząc się wysokimi kosztami. Potwierdza to sonda redakcji Business Insider, która kontaktowała się w tej sprawie z dystrybutorami i otrzymała następujące odpowiedzi: „Ze względu na wysokie koszty związane z przygotowaniem i wysyłką korekt Enea nie planuje wykonywania korekt masowych dla wystawionych faktur opartych na prognozach przed wejściem w życie nowych regulacji ustawowych oraz nowej taryfy zatwierdzonej przez prezesa URE 28 czerwca br.” – napisała Enea. Największy polski dostawca energii Grupa PGE informuje: „Klientom, którzy otrzymali prognozy faktur wystawione przed wejściem w życie ustawy o bonie energetycznym, PGE Obrót skoryguje ceny w fakturach rozliczeniowych i w takim rozliczeniu uwzględni nadpłacone środki. Nie trzeba więc poświęcać czasu, żeby zwracać się indywidualnie

Konsumenci muszą na własną rękę korygować zawyżone prognozy, co wcale nie jest łatwe, a w niektórych przypadkach nawet niemożliwe
| fot. AdobeStock/d

o korektę. Klienci oczywiście mogą wystąpić o taką korektę przed otrzymaniem kolejnej faktury i każdy taki wniosek zostanie rozpatrzone” – pisze PGE.

Próżno jednak szukać takich informacji na stronach

Klient może sam skorygować. Tyle że to droga przez mękę

Tauron poinformował „Codzienną”, że jego klienci „będą rozliczani w oparciu o ustawową maksymalną cenę za energię elektryczną”. Nową cenę maksymalną spółka za-

tach obsługi klienta (POK). Sprawdziliśmy w jednym z POK-ów Tauronu, jak to działa, i okazało się, że są poważne problemy z korektami, bo system informatyczny spółki nie został przygotowany na tak masowe przelicze-

**\ 1 lipca br. wygasły tarcze osłonowe. Wcześniej sprzedawcy prądu wysłali odbiorcom prognozy nowych płatności wyliczone nie na podstawie ustaw rządowych, ale własnych szacunków. Dlatego też klient, który płacił za prąd np. 270 zł za dwa miesiące, otrzymał prognozę, zgodnie z którą od 1 lipca musi płacić 350 zł, a od stycznia 2025 r. – aż ok. 510 zł. **

społecznościowych czy korporacyjnych spółki. Również E.ON obsługujący głównie odbiorców z Warszawy w ogóle nie przewiduje zmiany wystawionych prognoz. – Korekta cen za energię będzie wprowadzona na etapie wystawienia faktury rozliczeniowej za realne zużycie – wyjaśniła spółka.

stosuje w rozliczeniach automatycznie – klient nie musi nic robić. Natomiast jeśli dostał prognozę, na której cena za energię jest wyższa niż ta, o której słyszał w komunikatach, to w tej sytuacji może wystąpić o korektę prognoz: online w aplikacji Mój Tauron, telefonicznie pod numerem 32 606 0 606 lub w punk-

nia. Podobne problemy wystąpiły w innych spółkach.

„Znowu sobie nie radzicie z prostą zmianą w tych waszych kalkulatorkach, że przy każdej próbie wprowadzenia zużycia pojawia się błąd? Znowu wielka Energa nic nie wiedziała i nie mogła się przygotować na nadchodzące zmiany, a teraz ludzie

mają warować cały dzień na stronie i odświeżać co chwilę? Może zatrudnijcie tam jakichś kompetentnych ludzi, którzy się na tym znają, co?” – pisze jeden z klientów na stronie społecznościowej tej spółki. Klienci płacą więc zawyżone prognozy, żeby uniknąć karnych odsetek. – Polacy dostali prognozy, które muszą zapłacić, bo jeżeli nie zapłacą, to będą płacić odsetki. Przerzucanie na obywateli konieczności załatwiania tej sprawy jest niepoważne – stwierdził poseł Janusz Kowalski z PiS.

Jesteśmy sztucznie opodatkowani przez Unię Europejską

Przypomnijmy, że od 1 lipca br. wygasły dotychczasowe tarcze osłonowe. Wcześniej sprzedawcy prądu wysłali odbiorcom prognozy nowych płatności wyliczone nie na podstawie ustaw rządowych, ale własnych szacunków. Dlatego też klient, który płacił za prąd np. 270 zł za dwa miesiące, otrzymał prognozę, zgodnie z którą od 1 lipca musi płacić 350 zł, a od stycznia 2025 r. – aż ok. 510 zł. Inni dostali prognozy wyższe nawet o ponad 100 zł miesięcznie, choć podwyżka wg resortu klimatu miała wynieść średnio tylko ok. 30 zł. Poseł Kowalski zwraca uwagę, że nie trzeba by podnosić tak bardzo cen energii w Polsce, gdyby nie polityka klimatyczna Unii Europejskiej. – Jesteśmy sztucznie opodatkowani przez Unię Europejską (...) podatkiem od emisji CO₂ w ramach tzw. unijnego handlu emisjami – brzmi wypowiedź Janusza Kowalskiego w serwisie X i na TikToku. To podnosi ceny energii w Polsce o ok. 15 proc. Koszt zakupu uprawnień do emisji CO₂ w szczególności obciąża polską energetykę, ponieważ zdecydowana większość produkcji pochodzi ze źródeł nieodnawialnych (węgiel brunatny i kamienny). Cena uprawnień do emisji dwutlenku węgla z aukcji z roku na rok rośnie. Jeszcze w połowie 2016 r. wynosiła ona nieco ponad 4 euro/t CO₂, przez niemal cały 2020 r. przekraczała 20 euro, zaś obecnie wynosi ok. 70 euro/t CO₂.

Poseł Kowalski podkreśla, że rządowa tarcza ochronna wprowadzona przez PiS i ograniczająca ceny energii obowiązywała jedynie do 30 czerwca br., a opłaty za energię od początku 2023 r. były dotowane przez państwo, dzięki czemu odbiorcy mogli zaoszczędzić spore kwoty – wszystkie koszty związane ze sprzedażą energii elektrycznej zostały obniżone o 40 proc. w stosunku do tych, które byłyby ponoszone bez subsydiowania.

(współpraca: p.woz.)

W UBIĘGŁYM ROKU POLSKIE INWESTYCJE ZA GRANICĄ WZROSŁY O 64 PROC.**ROZWÓJ** \ Polskie inwestycje bezpośrednie za granicą w 2023 r. wyniosły 10,4 mld USD, czyli wzrosły o 64 proc. w stosunku do 2022 r. i o 228 proc. względem 2021 r. Stosunek polskich inwestycji za granicą do zagranicznych ulokowanych w Polsce wyniósł 36 proc., co jest trzecim najwyższym wynikiem w historii (po 2010 r. i 2016 r.) – poinformował Polski Instytut Ekonomiczny.**CHEMIA** \ Związkowcy wskazują rozwiązanie – to ograniczenie napływu nawozów i tworzyw sztucznych z Rosji i Azji

Azoty na równi pochyłej

Obawiamy się, że podzielimy los PKP Cargo, w którym pracę stracą tysiące pracowników – mówią zatrudnieni w Grupie Azoty. Tymczasem za złą sytuację finansową spółek nie odpowiadają pracownicy, tylko Unia Europejska, która zniosła cła zaporowe na żywność, tworzywa i nawozy spoza Unii. To w UE trzeba szukać planu naprawy. Jednak zarząd tnie koszty pracownicze i szykuje się do redukcji zatrudnienia.

Lucyna Piwowarska

Poprawa sytuacji w zakładach może nastąpić tylko po przywróceniu cel zaporowych na produkty sprowadzone spoza UE. W tej kwestii władny jest polski rząd, który może wpłynąć na rządzących w UE – uważają związkowcy z Solidarności, działającej w Grupie Azoty. Jednak zdecydowanych działań rządu brak, za to zarząd koncernu zapowiada oszczędności na kosztach pracowniczych. Związkowcy obawiają się, że podzielą los PKP Cargo, w którym pracę straci ponad 4 tys. pracowników w ramach prowadzonych oszczędności.

Szefowie spółek wchodzących w skład Grupy Azoty skierowali pisma do organizacji związkowych. Chcą negocjować zawieszenie części postanowień Zakładowych Układów Zbiorowych Pracy. Tyle że jeśli się je przeprowadzi, to nie będą to ogromne oszczędności, bowiem koszty pracownicze stanowią jedynie 10 proc. wszystkich kosztów. O restrukturyzacji i planie naprawczym tylko słyhać – władze spółki mówią o tym od przeszło czterech miesięcy.

Solidarność w grupie zwiera więc szeregi. Przewodniczący organizacji zakładowych będą spotykali się raz w tygodniu, by na bieżąco reagować na działania zarządu, bronić miejsc pracy i praw pracowniczych. Za-

Związkowcy uważają, że zarząd spółki powinien mocniej naciskać na decydentów unijnych, poprzez premiera, w celu szybkiego ograniczenia napływu nawozów i tworzyw sztucznych spoza UE | fot. mat. pras./d

rząd Azotów chce zawiesić premie i wypłaty nagród rocznych, a także wypłaty odpraw emerytalnych i rentowych oraz wynagrodzeń za godziny nadliczbowe. Proponuje też zawieszenie wypłaty wynagrodzenia chorobowego i 6-miesięcznego okresu wypowiedzenia dla pracowników zatrudnionych w Grupie Azoty co najmniej od 20 lat. Ma też nie być dodatków zmianowych oraz nagród rocznych, jubileuszowych, z okazji Dnia Chemika i Świąt Bożego Narodzenia. Związkowcy z Solidarności obawiają się wypowiedzenia całego Zakładowego Układu Zbiorowego Pracy, tak jak ma to miejsce w PKP Cargo.

– Rozumiemy, że sytuacja spółki jest trudna, ale obarczanie odpowiedzialnością pracowników jest niedopuszczalne – podkreślają związkowcy. – Nie zgadzamy się na to, żeby pracownicy tracili dodatki do pensji. Odebranie kolejnych składników wynagrodzenia, przy braku podwyżek płacy zasadniczej, pogorszy sytuację i spowoduje pracowników, aby szukać pracy gdzie indziej – za godziwe pieniądze. Następstwem tych działań będzie obniżenie bezpieczeństwa pracy, a zdrowie i życie pracowników jest najważniejsze, dlatego należy zadbać o to, aby utrzymywać wymaganą obsadę na instalacjach

produkcyjnych – uważają związkowcy.

Ich zdaniem zarząd powinien dążyć do zwiększania wynagrodzeń pracowników. – Firma musi produkować i sprzedawać swoje produkty za godziwe stawki, tylko tak możemy wyjść z obecnego kryzysu. Uważamy, że zarząd spółki powinien mocniej naciskać na decydentów unijnych, poprzez polskich polityków na czele z premierem naszego kraju, w celu szybkiego ograniczenia napływu nawozów i tworzyw sztucznych z Rosji i Azji. Tylko tak nasze produkty mogą stać się konkurencyjne i tylko poprzez takie działanie możemy pozwolić wychodzić z kryzysu,

w którym obecnie się znajdujemy – odpowiada NSZZ „Solidarność”, działająca w Grupie Azoty.

Przez problemy rynkowe zarząd zatrzymał kluczową instalację Melaminy III. Jako główną przyczynę zaprzestania produkcji melaminy podał wysokie ceny gazu oraz koszty uprawnień do emisji CO₂. Oferta Grupy Azoty przestała być konkurencyjna. Obecne władze uznają też, że inwestycja Polimery Police mocno nadwyrężyła możliwości finansowe grupy. Jest to jednak sztandarowa inwestycja koncernu. Powinno się ją jak najszybciej uruchomić, bo start produkcji otworzy Polskę drogę do osiągnięcia pozycji znaczącego eksportera polipropylenu w Europie.

Polipropylen jest uważany za jeden z najczystszych w wytwarzaniu polimerów. Przy produkcji powstaje znikoma ilość odpadów, zaś emisja CO₂ i innych szkodliwych substancji jest na bardzo niskim poziomie. Zważywszy jeszcze na możliwości jego ponownego wykorzystania (zarówno w wyniku recyklingu, jak i spalania) stawia się go w czołówce dostępnych tworzyw sztucznych na rynku. Polipropylen znajduje zastosowanie w niemalże wszystkich gałęziach przemysłu: od budownictwa, poprzez sektor motoryzacyjny, elektryczny i elektroniczny, rolnictwo, aż po produkcję opakowań.

Prawie miliard złotych sądowych długów

FINANSE \ Do 967,8 mln zł wzrosła suma orzeczonych, a niezapłaconych grzywien, kosztów sądowych, kar porządkowych i innych zobowiązań finansowych wpisanych do Krajowego Rejestru Długów przez organy wymiaru sprawiedliwości. Od ich płacenia uchyla się blisko 174 tys. Polaków.

Grzywny, kary zastępcze, nawiazki na rzecz skarbu państwa, kwoty pieniężne stanowiące przedmiot przepadku, koszty sądowe, pieniężne kary porządkowe na podstawie prawomocnego orzeczenia sądowego wydanego w sprawie o przestępstwo lub wykroczenie – to lista kar orzekanych przez sądy, które na mocy znowel-

zowanego w 2015 r. Kodeksu karnego mają trafiać do biur informacji gospodarczej, jeśli nie zostaną opłacone w wyznaczonym terminie.

Wpisanie dłużnika w intencji ustawodawcy miało wspomóc wymiar sprawiedliwości w ściąganiu długów. Wpis do KRD utrudnia lub wręcz uniemożliwia korzystanie z wielu usług, ta-

kich jak choćby zaciągnięcie kredytu czy pożyczki. Dlatego wielu dłużników motywuje to do spłaty zobowiązań. W praktyce na szeroką skalę sądy zaczęły to robić od 2017 r., kiedy ruszyła specjalna platforma ułatwiająca ten proces pracownikom wymiaru sprawiedliwości.

– Wówczas z tego obowiązku wywiązywało się

216 sądów. W KRD było 116 tys. niezapłaconych kar sądowych o łącznej wartości 114 mln zł. Dziś jest nie tylko więcej dłużników, bo 174 tys., lecz także zadłużenie rośnie sukcesywnie, ponieważ liczba wierzycieli się zwiększyła. Łączny dług wynosi prawie miliard złotych, a wpisu dokonało 357 sądów spośród 377 działających

w Polsce – podkreśla Adam Łacki, prezes KRD Biura Informacji Gospodarczej.

Najszybciej spłacane są najniższe grzywny, te do 500 zł. Problem w tym, że nowych wpisów wciąż przybywa, a rzadkością przestają być wielotysięczne lub nawet wielomilionowe zobowiązania.

..... (ar)

foto: Wikipedia/d

ks. prof. Jacek Salij OP

(ur. 1942) wybitny polski teolog, filozof, tłumacz, pisarz i publicysta

\\ Patriotyzm może pojawić się dopiero tam, gdzie ludzie pragną myśleć i działać w kategoriach dobra wspólnego oraz jakiegoś minimum bezinteresowności. Prywata, korupcja, zgoda na społeczną niesprawiedliwość, pogarda dla słabszych od siebie czynią nas niezdolnymi do miłości Ojczyzny \\

OPINIE \ W Europie po osłabieniu prezydenta Macrona i dojściu Donalda Tuska do władzy w Warszawie coraz silniejsze są Niemcy

Polska musi realizować korzystną politykę dla siebie, a nie dla Niemiec

W Stanach Zjednoczonych do głosu dochodzą konserwatyści. We Francji odwrotnie – przedterminowe wybory do Zgromadzenia Narodowego wygrała lewica, a układ sił w UE po wyborach do europarlamentu pozostał bez większych zmian. Według prof. Tomasza Grzegorza Grosse z Uniwersytetu Warszawskiego, słabnący politycznie Emmanuel Macron i powrót do władzy Donalda Tuska są korzystne z punktu widzenia interesów Berlina.

Przemysław Obłuski

W rywalizacji o fotel prezydenta Stanów Zjednoczonych Donald Trump jest na zdecydowanie lepszej pozycji niż Joe Biden. Po pierwszej debacie między kandydatami, która obnażyła ograniczenia obecnego prezydenta, nawet wśród sprzyjających Bidnowi mediów i demokratów pojawiły się głosy o konieczności zastąpienia go innym kandydatem. Ten jednak nie zamierza rezygnować z rywalizacji, a jego potencjalni „dublerzy” według wszystkich sondaży nie mają szans na elekcję. Wszystko więc wskazuje na to, że kolejnym prezydentem USA zostanie Donald Trump, a to zdecydowanie zmieni wiele geopolitycznych rozgrywek, a także sytuację Polski.

Według nieoficjalnych informacji „Faktu” przed tygodniem miało dojść w Warszawie do spotkania doradców Trumpa z przedstawicielami Biura Bezpieczeństwa Narodowego. Rozmowy dotyczyły kwestii związanych z obronnością, w tym także z obecnością wojsk amerykańskich na terenie Polski.

W tym samym czasie we Francji doszło do przedterminowych wyborów parlamentarnych, w których zwyciężył sojusz partii lewicowych Nowy Front Ludowy (NFP). Nie uzyskał on wprowadzić bezwzględnej większości w Zgromadzeniu Narodowym i nie wiadomo jeszcze, czy uda mu się stworzyć koalicję rządzącą, ale wpływ skrajnej lewicy na francuską politykę może być znaczny.

Lider NFP Jean-Luc Mélenchon znany jest z bardzo krytycznego stosunku do NATO, które w przeszłości definiował jako „zagrożenie dla suwerenności narodowej” i postulował wystąpienie Francji z Sojuszu. Ze swoistym entuzjazmem podchodził do polityki Kremla wobec Ukrainy i choć krytykował rosyjską inwazję na ten kraj w 2022 r., to jako przyczynę

Prof. Grosse: Francja zawsze była zdystansowana wobec Stanów Zjednoczonych, bez względu na to, kto rządził | fot. Facebook/d

konfliktu wskazywał proces „zbliżania się NATO do granic Rosji”, czym wspierał narrację Władimira Putina. O możliwe implikacje wobec procesów zachodzących w tych dwóch państwach i ich potencjalny wpływ na politykę Unii Europejskiej po wyborach do PE w kontekście Polski spyaliśmy prof. Tomasza Grzegorza Grosse z Uniwersytetu Warszawskiego.

Odpowiadając na pytanie, jak ewentualna wygrana Donalda Trumpa wpłynie na politykę europejską, a także relacje sojuszników w ramach Paktu Północnoatlantyckiego, prof. Grosse przypomniał, że „mieliśmy już prezydenturę Trumpa i widzieliśmy, jak na nią reagowała Europa Zachodnia”. – Generalnie rzecz biorąc, były ogromna krytyka i dystans w stosunku do samego Trumpa i działań Stanów Zjednoczonych na arenie międzynarodowej oraz wzmocnienie narracji dotyczącej strategicznej autonomii Unii Europejskiej w stosunku do USA – dodał. – Możemy więc mieć powtórkę tego samego, co było za pierwszej prezydentury Donalda Trumpa, chociaż trzeba przyznać, że jeśli chodzi o geopolitykę, sytuacja jest znacznie bardziej poważna, niż to miało miejsce jeszcze kilka lat te-

mu – ocenił rozmówca „Gazety Polskiej Codziennie”.

Na uwagę, że na potencjalną zmianę układu sił w USA nakłada się m.in. dość nieoczekiwany wynik wyborów parlamentarnych we Francji, a skrajna lewica, której głos będzie teraz o wiele bardziej istotny, nie darzy sympatią Amerykanów, a nawet postulowała w przeszłości wystąpienie tego kraju ze struktur NATO, prof. Grosse podkreślił, że „Francja zawsze była zdystansowana wobec Stanów Zjednoczonych, bez względu na to, kto rządził”. – Chociaż ostatnio prezydent Emmanuel Macron zaskoczył, zarówno jeśli chodzi o stosunek do Ukrainy i do Rosji, jak i jeśli chodzi o cieplejsze relacje ze Stanami Zjednoczonymi NATO. Niemniej rzeczywistość we Francji mamy w tej chwili do czynienia z bardzo skomplikowaną sytuacją po wyborach parlamentarnych i nie wiemy do końca, jaki będzie tam rząd. Ale pierwszą siłą w parlamencie jest oczywiście skrajna lewica, która tradycyjnie ma bardzo silne sympatie prorosyjskie i podchodzi do Stanów Zjednoczonych z nieco większym dystansem – tłumaczył.

– Przede wszystkim należy się spodziewać tego, że

Francja i pozycja prezydenta Macrona będą osłabione na arenie międzynarodowej. I to może mieć pewne konsekwencje, jeśli chodzi o politykę w Unii Europejskiej i NATO, bo mocno osłabione będą także różnego rodzaju inicjatywy w zakresie polityki obronnej Unii Europejskiej – wyjaśnił politolog.

Spytaliśmy też prof. Grosse, jak zmiany na amerykańskiej i francuskiej scenie politycznej mogą wpływać na politykę wewnątrz Unii Europejskiej, w tym daleko zaawansowane plany federalizacji Wspólnoty.

– W Europie, po osłabieniu prezydenta Macrona i dojściu Donalda Tuska do władzy w Warszawie, coraz silniejsze są Niemcy. Nawet jeżeli rządzone są przez bardzo słaby rząd i dodatkowo w kłopotach gospodarczych, to relatywna siła Niemiec w stosunku do innych partnerów na arenie europejskiej wzrasta. Jeśli chodzi zaś o plany federalizacji, to Niemcy od bardzo dawna są rzecznikiem tych pomysłów. Chcą przede wszystkim doprowadzić do zmiany systemu głosowania, tak żeby mieć w tym nowym systemie przewagę. Myślę więc, że będą szli w tym kierunku bez względu na to, jak długo jeszcze będzie rządził Scholz, i ta wcześniejsza tendencja jeszcze zostanie wzmocniona. Tym bardziej że jeśli chodzi o układ sił w Unii Europejskiej, to tradycyjny dotychczasowy mainstream będzie w dalszym ciągu rządził w instytucjach unijnych. Pani von der Leyen wspierała plany centralizacyjne, a w Parlamencie Europejskim, jeśli o to chodzi, niewiele się zmieni. Dojście Donalda Trumpa do władzy będzie wykorzystywane jako pewien pretekst w zakresie medialnym, że właśnie w tej sytuacji Europa wobec różnego typu wyzwań i rządów Trumpa musi iść w kierunku tzw. strategicznej autonomii, czyli mówiąc innym językiem – federalizacji lub centralizacji – zaznaczył.

Dopytywany, jak w tej sytuacji powinna wyglądać po-

lityka polskiego rządu i jakie uwzględniać priorytety, prof. Grosse przyznał, że „przede wszystkim nie możemy popierać wszystkich tych projektów europejskich, które realizowane są naszym kosztem”. Wymienił w tym kontekście politykę migracyjną i politykę klimatyczną, zwracając jednocześnie uwagę, że dotyczy to także tych polityk, „które umacniają pozycję Niemiec, a jednocześnie osłabiają pozycję Polski, tak jak zmiany systemu głosowania w instytucjach międzyrządowych Unii Europejskiej”.

– Musielibyśmy być w znacznie większym stopniu asertywni i mieć odwagę, tak jak to miało miejsce w 2016 r., powiedzieć „nie” takim regulacjom, które są dla nas ewidentnie niedobre, a tak było w przypadku rozporządzenia dotyczącego pilotażowego mechanizmu relokacji – dodał, zaznaczając, że również ważna w tej sytuacji będzie polityka obronna.

– Nie możemy w moim przekonaniu delegować polskiego bezpieczeństwa ani odpowiedzialności za wschodnią flankę NATO na Niemcy, które są pod tym względem sojusznikiem niewiarygodnym. Najlepiej świadczą o tym fakt, że blokują dofinansowanie z budżetu UE projektu Tarczy Wschód, o którą przecież zabiega Donald Tusk. Musimy też bardzo ostrożnie podchodzić do różnych pomysłów wzmocnienia polityki obrony UE, zwłaszcza przemysłów obronnych, które z reguły koncentrowały się na wzmocnianiu korporacji w Europie Zachodniej, a nie u nas – podkreślił.

Zdaniem rozmówcy „Gazety Polskiej Codziennie” polski rząd „powinien być aktywny i proponować pewne działania na arenie europejskiej, zarówno w obszarze bezpieczeństwa, jak i innych polityk”. – Ale to powinny być takie działania, które przede wszystkim są dla nas korzystne, a nie takie, które wzmocniają Niemcy naszym kosztem – podsumował prof. Grosse.

Alexandre Dumas

(1802–1870) francuski pisarz i dramaturg, autor m.in. „Hrabiego Monte Christo” i „Trzech muszkietierów”

W polityce zabójstwo nie istnieje, bo w polityce (...) nie ma ludzi, a tylko idee, nie ma uczuć, a tylko interesy; polityka nie uznaje morderstwa: usuwa się przeszkody... i basta.

PUBL...

13

USA \ Niektórzy komentatorzy i działacze Partii Demokratycznej nie widzą przeszkód, aby dokonać „podmianki” kandydata na prezydenta. W grę wchodziłaby zamiast Joego Bidena wiceprezydent Kamala Harris

Bratobójcza walka u demokratów. Rozstrzygają się losy startu Bidena

Van Jones, komentator lewicowej telewizji CNN, analityk polityczny i były doradca Baracka Obamy, oznajmił tuż po niedawnej debacie telewizyjnej, że demokraci dyskutują, w jaki sposób najlepiej zastąpić prezydenta Joego Bidena na kilka miesięcy przed bitwą o Białą Dom. – Będę szczery. Wszyscy na antenie mówią te wszystkie wspa- niałe rzeczy, ale za kulisami panuje panika na pełną skalę – potwierdził. Jego zdaniem trwają rozmowy nie o tym, czy zastąpić prezydenta, lecz kim i kiedy. Były przewodniczący Komitetu Narodowego Demokratów Howard Dean powiedział z kolei, że jeśli Biden wycofa się z wyścigu, wiceprezydent Kamala Harris zostanie kandydatką demo- kratów. Czy to realny scenariusz?

Marek Bober

Dziennikarze co chwila przekonują, że wszystko rozstrzygnie się w ciągu najbliższych 24 godzin. I dokładają kolejne 24 godziny. Rzeczywiście, sytuacja może się zmienić w każdej chwili, ale realnie patrząc, odpowiedź na pytanie, jaki będą miały personalny skład amerykańskie wybory prezydenckie, powinniśmy poznać w połowie lipca. Równie dobrze jednak w trzecim tygodniu sierpnia, bo wtedy odbędzie się w Chicago konwencja Partii Demokratycznej.

Walka z czasem

Po katastrofie wizerunkowej w debacie telewizyjnej aż sześciu dni potrzebował prezydent, aby dać jasny i stanowczy przekaz, że będzie ubiegał się o reelekcję. „Dalej startuję. Jestem przywódcą Partii Demokratycznej. Nikt mnie nie wypycha” – oświadczył na platformie X Joe Biden. Dzień później, 4 lipca, na grillu z okazji Dnia Niepodległości w Waszyngtonie oznajmił, że „nigdzie się nie wybiera” i zaatakował Donalda Trumpa. Spotykając się i rozmawiając z gubernatorami demokratów, przekazał z kolei, że nie jest gotowy do odejścia i będzie walczył. Czasu na ewentualną zmianę jest bardzo mało. I niekoniecznie da się ją przeprowadzić.

Biden wygrał już prawybyry, więc nie można go po prostu wyeliminować jako kandydata na sierpniowej Narodowej Konwencji Demokratów. Przepisy Komitetu Narodowego Demokratów (DNC) wymagają, aby delegaci, których „zdobył” Biden, zobowiązali się do poparcia jego nominacji, chyba że Biden dobrowolnie zdecyduje się ustąpić. Przed otwarciem konwencji DNC może zmienić

Biden wygrał już prawybyry, więc nie można go po prostu wyeliminować jako kandydata na sierpniowej Narodowej Konwencji Demokratów | fot. William Wade/INSTARimages/Cover Images/Forum

zasady, aby go zablokować, co jest mało prawdopodobne, biorąc pod uwagę obecną dynamikę partii. Jednakże wielu demokratów publicznie przyznaje, że istnieje możliwość przeprowadzenia konwencji przy zmienionych zwyczajach, np. jeśli Biden nie uzyska większości w pierwszej turze, pojawi się nowy kandydat. Ale to też nie jest oczywiste, bo przepisy i tradycja dotycząca elektorów kilku stanów, w tym ważnych, tzw. wahadłowych (Wisconsin, Nevada i Georgia), mogą zablokować zmianę formuły konwencji. O tym, jak duży panuje bałagan, niech świadczy fakt, że DNC już kilka tygodni temu ogłosił, iż zorganizuje przed krajową konwencją partii wirtualne głosowanie delegatów w celu uzyskania formalnej nominacji.

Komu pieniądze?

Kampania Bidena i Harris przyniosła ponadto ogromny zastrzyk gotówki, gdyż tylko w czerwcu zebrano 127 mln dol. Jeśli jednak urzędujący prezydent miałby zrezygnować z kandydowania, pojawią się poważne pytania, czy inny polityk byłby w stanie „odziedziczyć” te fundusze. To też nie jest takie proste, gdyż darczyńcy wpłacali na konkretną osobę, czyli Bidena,

i mogą zażądać zwrotu ogromnych środków. Transfer funduszy na konto partii i przekazanie ich innemu kandydatowi mogą być obciążone przepisami bankowymi i wyborczymi. Wydaje się, że nawet wiceprezydent napotka przeszkody z dostępem do tych pieniędzy.

Niektórzy sugerują, że wiceprezydent Harris wyłania się jako faworytka w przypadku wycofania się Bidena z wyścigu. Osoby zaangażowane w prywatne dyskusje potwierdzają, że gubernator Kalifornii Gavin Newsom i gubernator Michigan Gretchen Whitmer pozostają realną alternatywą. Niektórzy analitycy jednak uważają Harris za najlepszą szansę na szybkie zjednoczenie partii oraz uniknięcie prowadzącej do podziałów walki na konwencji.

Podsumowując, eksperci polityczni zaznaczają, że demokraci mogą utknąć przy Bidenie z trzech powodów: wyzwania związanego z zastąpieniem go na 50 stanowych kartach do głosowania, wyzwania dotyczącego przesunięcia pieniędzy na nowego kandydata i tego związanego ze znalezieniem nowego kandydata.

Potrzeba 1976 głosów

David Axelrod, który wchodził w skład administracji

Baracka Obamy, a obecnie jest komentatorem CNN, chłodzi jednak triumfalne nastroje republikanów po debacie. Uważa, że jeśli dojdzie mimo wszystko do zmiany Bidena na innego kandydata, to Donald Trump będzie miał kłopoty, choć zamiana nie będzie łatwa.

– To wyborcy wybierają kandydata. On jest już nominowany i tylko on może zdecydować, czy będzie dalej kandydował. To facet z wielką dumą, który wierzy w siebie. Będzie opowiadał: „Wiecie, miałem kiepską debatę, ale myślę, że z tego wyjdę”. Trudno mi uwierzyć, że zmieni się kandydat – ocenił Axelrod.

Delegaci demokratów na konwencję, technicznie rzecz biorąc, nie są związani z wybranym przez siebie kandydatem. Zasady pozwalają im „z czystym sumieniem odzwierciedlać uczucia tych, którzy ich wybrali”. Elaine Kamarck, weteranka Partii Demokratycznej, w swojej książce „Primary Politics” z 2016 r. argumentowała, że język ten „pozostawia otwartą możliwość, że przyszłe konwencje mogą unieważnić werdykt prawyborów i uratować partię przed listopadową porażką”. Będzie po-

nad 3,9 tys. delegatów, którzy normalnie – czysto pro forma – powinni zagłosować na Bidena. Aby zdobyć nominację, potrzeba 1976 głosów. Jeśli nikomu nie uda się zapewnić nominacji w pierwszej turze, zgłaszuje ponad 700 tzw. superdelegatów, głównie urzędników partyjnych i innych ważnych przywódców demokratów. Ich wsparcie miałooby kluczowe znaczenie.

Na wiecu i w telewizji

– Pojawiło się wiele spekulacji: co zrobi Joe? Czy zamierza pozostać w wyścigu? – pytał Biden na wiecu w Madison, stolicy stanu Wisconsin, kluczowego w wyborach. – No cóż, oto moja odpowiedź. Startuję i znowu zwyciężę. Jestem kandydatem Partii Demokratycznej. Jestem kandydatem tej partii, ponieważ miliony demokratów takich jak wy właśnie głosowały na mnie w prawyborach w całej Ameryce – zadeklarował. I dodał: – Wygląda na to, że niektórzy ludzie nie przejmują się tym, na kogo głosowali. Zastanawialiście się? Próbuja wypchnąć mnie z wyścigu. Cóż, powiem to tak wyraźnie, jak tylko potrafię: pozostaję w wyścigu. Pokonam Donalda Trumpa. Pokonałem go w 2020 r. Pokonam go ponownie w 2024 r. – ogłosił z pewnością siebie.

W wywiadzie dla ABC News prezydent tłumaczył słaby występ w debacie zmęczeniem i grypą, zapewniając jednocześnie, że jest w dobrym zdrowiu i nie potrzebuje dodatkowych badań. Rozwiał też wątpliwości, mówiąc, że ustąpi ze stanowiska tylko wtedy, gdy otrzyma takie polecenie od Boga. – Gdyby Pan Wszechmogący zastąpił i powiedział: „Joe, wycofaj się z wyścigu”, to wycofałbym się z wyścigu – ironizował Biden. – Ale Pan Wszechmogący nie zstąpi – rozwiał wątpliwości.

Nagłaśniany przez kilka dni wywiad dla ABC był postrzegany jako moment przełomowy dla Bidena, gdy ten próbuje uratować swoją kampanię i odzyskać poparcie wśród swojej bazy. Tak się nie stało. Coraz więcej demokratycznych kongresmenów i senatorów, także donatorów wzywa go do ustąpienia. Tymczasem Trump siedzi cicho i tryska humorem, spoglądając na sondaże. Nie musi walczyć, gdyż to demokraci walczą między sobą. W jego sztabie mówią: „Zdecydowanie chcemy pacjenta z demencją. Jak sobie pościelili, tak mają. Ale uwielbiamy też chaos w ich procesie decyzyjnym na oczach ludzi”.

2 OPINIE

3 TEMAT DNIA

4-5 POLSKA

6-7 ŚWIAT

8-11

GOSPODARKA

12-13

PUBLICYSTYKA

14

SPOŁECZEŃSTWO

15

SPORT

16

LIZEM

NAJSTARSZY EUROPEJSKI DOM

CIEKAWOSTKA \ Knap Howar i Skara Brae, wioski na Orkadach, gdzie odkryto artefakty kamienne, są uznawane za najstarsze budowle, które pełniły funkcje mieszkalne. Są to prawdopodobnie najstarsze zachowane domy na świecie.

HISTORIA DOMU \ Jaskinia, szałas, insula, willa romana

Od jaskini do apartamentowca

Czym tak naprawdę jest dom? To pojęcie ma wiele znaczeń. Mówimy tak o budynku mieszkalnym, ale częściej używamy tego słowa na określenie tego, co bliskie naszemu sercu – ludzi, wspomnień, drobiazgów, miejsca, w którym czujemy się bezpiecznie. To też wspólnota, którą, tak jak bohaterów popularnego serialu „Dom”, łączy budynek. Myślę, że zaspokaja to dwie najważniejsze potrzeby człowieka – posiadania bezpiecznego miejsca do życia i kontaktów z innymi ludźmi.

Marzena Szpakowska

Z jaskini do nowoczesnego apartamentowca czy podmiejskiej rezydencji – ludzkość przebyła długą drogę w poszukiwaniu najlepszego miejsca do życia. I jeśli przyjrzymy się uważnie rozwiązaniom konstrukcyjnym i architektonicznym, to tak naprawdę nasze współczesne budynki mieszkalne niewiele różnią się od tych starożytnych.

Pierwszy dom – jaskinia

Bezpieczeństwo – to podstawowa potrzeba człowieka. W okresie prehistorycznym nasi przodkowie, którzy wędrowali w poszukiwaniu wody i pożywienia, chronili się tam, gdzie akurat zastała ich noc. Wiadomo również, że byli też społeczności, czy może raczej żyjące wspólnie gromady praludzi, które bytując w sprzyjających warunkach klimatycznych, nie potrzebowały „domu” – spędzali oni noce na ziemi, na wypłconych z trawy matach. Tak np. żyli Weddowie, cejlońscy autochtoni, lud prawie wymarły.

Żyjący w innych regionach świata ludzie w zależności od warunków klimatycznych i miejsca bytowania wybierali na swoje schronienia jaskinie, naturalne uskoki skalne, zagłębienia w ziemi czy odpowiednio ukształtowane korony drzew. Tylko w jaskiniach udało się odnaleźć ślady neolitycznych mieszkańców. Pozostałe „domy” epoki neolitu czy paleolitu pochłonął czas – były to bowiem zagłębienia w ziemi wysłane trawą i mchem, rzadziej futrem; szałas wypłatan z gałęzi i traw, Tasmańczycy wybierali na nocleg odpowiednio duże dziuple, a Buszmeni wykorzystywali naturalne zagłębienia lub wykopywali w ziemi jamy, a aby ochronić się przed wiatrem i piaskiem, budowali z gałęzi rodzaj palisady. Takie konstrukcje z czasem zaczęły pokrywać dachem z mchu, liści palmowych i gałązek.

Czy były to domy? W pewnym sensie tak, ale poza jaskiniami nie były to konstrukcje trwałe, więc trud-

Dom Julii Felix w Pompejach | fot. Archiwum/d

no je tak nazwać. Pierwsze domostwa – trwałe i stworzone z myślą o ochronie rodziny – zaczęły powstawać, gdy nasi przodkowie zaczęli się osiedlać. Przyjmuje się, że pierwsze domy we współczesnym znaczeniu tego słowa powstały w Jerychu ok. VII w. p.n.e. Pozostały po nich tylko kamienne fundamenty, ściany były wykonane z gliny zmieszanej ze słomą i suszonej na słońcu. W niektórych z nich znaleziono wewnętrzne słupy drewniane, służące do podparcia dachu. Natomiast w IV w. p.n.e. w Mezopotamii zaczęto budować domy, które stały się inspiracją dla rozwoju budynków mieszkalnych w Grecji i Rzymie. Swoją rolę w rozwój budownictwa mieszkaniowego wnieśli też Egipcjanie – ich budynki wyraźnie pokazywały hierarchię państwa faraonów: z kamienia wznoszono świątynie, pałace władców czy okazałe siedziby bogaczy, były one bogato zdobione i znakomicie wyposażone. Biedacy zadowalali się lepiankami z cegieł z trzciny nilowej i mułu suszonych na słońcu. Nie zachowały się, ale... czasem burze piaskowe odsłaniają ich zarysy na pustyni.

Następny krok – dom grecki i rzymski

Jak wspomniałam, w IV w. p.n.e. w Mezopotamii zaczę-

to budować domy, które stanowiły podstawę do rozwoju budynków mieszkalnych zamożnych obywateli starożytnej Grecji, a później Rzymu. Były to budowle wzniesione wokół czworokątnego dziedzińca na pół przykryte płaskim dachem. Okna wychodziły na wewnętrzne patio, jak nazywa się je współcześnie. Ściany domów od strony ulicy były ślepe lub miały niewielkie okienka. Dachy były płaskie i stanowiły część mieszkania, służyły różnym celom. Ten typ budownictwa przejęli też Arabowie.

Po schemat budynków mieszkalnych Mezopotamii sięgnęli Grecy. Warto pamiętać, że w Grecji starożytnej, pomimo kultu domowego ogniska, większe znaczenie miała działalność publiczna, żyło się więc niejako na ulicy. Kobiety, nawet te zamożne, miały bardzo ograniczone prawa, ich miejscem był dom. Być może dlatego domy były niewielkie i raczej skromne. Życie mieszkańców skupiało się wokół wewnętrznego dziedzińca – perystylu. W domach bogatych Greków otoczony był on podcieniami wspartymi na kolumnach, a jego środek zajmował niewielki ogródek. Z perystylu wchodziło się do wszystkich pomieszczeń wewnętrznych – sypialni, pokoi codziennych pani domu, dziecięcych, biblioteki i po-

koi dla niewolników. Z czasem domy greckie zyskały piętro, na które prowadziły zewnętrzne schody.

Wzór grecki skwapliwie wykorzystali Rzymianie i znacznie go rozwinęli. Ich domy budowane były wokół atrium – dziedzińca z otworem czterospadowego dachu, wspartego na dwóch belkach lub kolumnach, nachylonego do środka. Tym sposobem woda deszczowa spływała do wewnętrznego basenu zwanego impluvium. Atrium otoczone było, podobnie jak w Grecji, pokojami i stanowiło ośrodek życia rodziny. Pomieszczenia gospodarcze, kuchnie i jadalnie znajdowały się na tyłach domu, podobnie jak przejście do ogrodu, który z czasem stał się drugim dziedzińcem. Zważając go tak jak w Grecji perystylem i był on miejscem rodzinnym, codziennym. Natomiast atrium stało częścią „publiczną” domu. Otoczone kolumnadą, mozaikami i freskami, pojawiły się w nim fontanny i zaciszne altany – przyjmowano tu gości, urządzano rodzinne uroczystości. Podobnie jak w Grecji z czasem dodano mieszkalne piętra z zewnętrznymi schodami. Niewielkie początkowo domy rzymskie rozrastały się stopniowo poprzez łączenie w jedno licznych budynków, początkowo niepołączonych z częścią mieszkalną.

Drapacze chmur starożytności

Być może wielu zdziwi fakt, że drapacze chmur należeli... Rzymianie! Dziś pięć czy siedem pięter nikogo nie przyprawia już o szybsze bicie serca, ale w czasach starożytnych było to wyzwanie dla budowniczych, a ponieważ bezpieczne nie były, kolejni cesarze ograniczali ich wysokość. Szczególnie restrykcyjne przepisy wprowadził Neron po wielkim pożarze Rzymu. Zrodziły się owe bloki ze społecznej potrzeby. Rzym, stolica wielkiego imperium, był też największym miastem starożytności. Dziś jawi się nam poprzez złote pałace cesarzy czy patrycjuszowskie wille na Kapitolu, ale były w nim też dzielnice zamieszkałe przez biedotę, ludzi, którzy żyli z tego, co wyżebrali, zarobili albo prozaicznie ukradli.

W tym ogromnym mieście kontrasty były bardzo jaskrawe. Aby zapewnić tanie mieszkania i dodatkowy dochód, właściciele działek (często byli nimi rzymscy patrycjusze) wznosili insule. Były to miejskie wielopiętrowe domy czynszowe o zwartej zabudowie. Nazwa, niezwykle trafna, pochodzi od słowa oznaczającego wyspę. Były to budynki, które na parterze mieściły sklepy, tanie jadłodajnie, stajnie. Im wyżej, tym warunki życia były gorsze. O ile na pierwszym piętrze, gdzie mieszkali zarządcy budynku, mieszkania były duże i widne, miały własny piec i często drewniane balkony lub ganki, o tyle na najwyższych piętrach mieszkanie stanowiła niewielka izba bez kuchni i sanitariatów. Wodę przynosiło się z publicznej studni, ale nie był to problem. W cesarstwie biedacy mogli korzystać z publicznych łaźni i kuchni, gdzie otrzymywali bezpłatny posiłek. Insuli zachowało się niewiele, ponieważ budowano je z ostatnich materiałów. Największa ponoć była ta wzniesiona w Ostii, zrekonstruowano ją na podstawie opisów. Z wyglądu przypominała nieco współczesny apartamentowiec, ale była raczej szarym blokiem.

MARCINIAK W FINALE, ALE NIE JAKO GŁÓWNY SĘDZIA

PIŁKA NOŻNA \ Francuz François Letexier będzie sędzią finałowego spotkania mistrzostw Europy. Wśród kandydatów do prowadzenia meczu w Berlinie był Szymon Marciniak. Polski arbiter będzie pracował w finale, ale jako arbiter techniczny. Rezerwowym sędzią asystentem został Tomasz Listkiewicz.

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

PIĄTEK-NIEDZIELA 12-14 LIPCA 2024

SPORT

15

EURO 2024 \ W niedzielnym finale w Berlinie Hiszpania zmierzy się z Anglią

Rezerwowi dają finał

W niedzielę 14 lipca w wielkim finale na Stadionie Olimpijskim w Berlinie zmierzą się Hiszpanie i Anglicy. Zespół Garetha Southgate'a wygrał z Holandią 2:1 w drugim półfinale mistrzostw Europy. W pierwszym Hiszpania pokonała Francję także 2:1. Krytykowany od początku turnieju Anglicy przeciwko Oranje rozegrali swój najlepszy mecz w Niemczech. W finale zagrają drugi raz z rzędu – trzy lata temu przegrali w Londynie po rzutach karnych.

Artur Szczepanik

Anglicy przyjechali na mistrzostwa jako wielki faworyt. Pokonywali kolejne rundy turnieju, ale styl, w jakim tego dokonali, nie mógł nikomu przypaść do gustu. W końcu jednak ekipa Southgate'a się przebudziła, i to w najodpowiedniejszym momencie. Wygrana z Holandią była jak najbardziej zasłużona, choć to rywale lepiej rozpoczęli mecz i prowadzili po bombie w okienko Xaviego Simonsa. Szybko wyrównał z karnego Harry Kane i gra angielskiej drużyny w końcu mogła się podobać.

Na zwycięskiego gola Anglicy musieli jednak czekać aż do 89. min i 59. s. Dokładnie w ostatnim momencie regulaminowego czasu gry do siatki trafił rezerwowi Ollie Watkins. W finale z niezwykłą Hiszpanią Anglicy wcale nie będą bez szans.

Najważniejsze, że cały zespół był gotowy na ten mecz – mówił Southgate. – W drugiej połowie zaczęliśmy tracić siły. Dlatego zmieniłem

Harry'ego Kane'a. Ollie Watkins potrafi wywierać presję na obrońców i grać tyłem do bramki. Uznaliśmy, że to dobry moment, aby spróbować. Bardzo się cieszę, że Ollie wykorzystał swój moment. Graliśmy dobrze. To był trudny mecz i musieliśmy ciągle zmieniać naszą grę, zwłaszcza w defensywie. Cały czas musieliśmy się dostosowywać, a piłkarze podjęli wiele dobrych decyzji. Koniec jest wyjątkowy dla drużyny. To nagroda za wysiłek piłkarzy – dodał.

Obok selekcjonera wśród Anglików najmocniej krytykowany był kapitan zespołu Harry Kane. Tym razem to on po stracie gola już w 7. min dał sygnał do ataku. Kiedy w polu karnym sfaułował go Denzel Dumfries, nie wahał się podejść do piłki ustawionej na 11. metrze i pewnie umieścić ją w siatce.

Druga połowa w wykonaniu obu zespołów była mniej intensywna niż pierwsza. Nie doszło jednak do dogrywki dzięki rezerwowym. Cole Palmer podał do Olliego Watkinsa, który był pilno-

wany przez Stefana de Vrija, ale zdołał oddać precyzyjny strzał obok słupka na 2:1.

Ollie Watkins wszedł na boisko i wykorzystał swoją szansę. Nie mógłbym być bardziej dumny. Cały zespół mu kibicuje. Jest bohaterem i nas uratował – powiedział gwiazdor angielskiej reprezentacji Jude Bellingham.

Anglicy mogliby mieć problemy w dogrywce, bo wyglądali na bardziej zmęczonych niż rywale.

Nie wiem, czy dałbym radę grać jeszcze przez pół godziny. Jestem bardzo szczęśliwy z tego powodu – przyznał Bellingham.

Braku dogrywki żałował selekcjoner Holendrów.

Miałem wrażenie, że przez ostatnie 20 czy 25 minut mieliśmy więcej sił, ale to Anglicy strzelili wspaniałego gola – przyznał Ronald Koeman, trener reprezentacji Holandii. – Taki jest futbol. Może zasłużyliśmy na dogrywkę, ale stało się inaczej. Możemy być dumni z naszych zawodników i reprezentacji, ponieważ rozegraliśmy wspaniały turniej – dziękował swo-

Go! Olliego Watkinsa w ostatniej minucie meczu dał Anglikom awans do finału

fot. Sebastian Rappold/Matthias Koch/Imago Sport/Forum

im piłkarzom, którzy zdobyli brązowe medale, podobnie jak Francuzi. Mecz o trzecie miejsce nie będzie bowiem rozgrywany.

Wielu Anglików domagało się zmiany w ataku. Kane zawodził, a Watkins ma za sobą fantastyczny sezon. Okazało się, że obaj są przydatni. Zamiana jednego na drugiego w 81. min zapewniła Anglikom finał.

Po meczu nie chciałem schodzić z boiska, chciałem chłonąć to wszystko – cieszył się Watkins. – Gdy Cole się odwrócił, wykonałem ruch. Wiedziałem, co nadchodzi. Chyba nigdy wcześniej nie uderzyłem piłki tak precyzyjnie – przyznał napastnik Aston Villi. Rywalem Anglików w meczu o tytuł mistrza Europy będzie Hiszpania, która w Niemczech wygrała wszystkie sześć meczów, czego nikt wcześniej nie dokonał.

Hiszpanie wyglądali niesamowicie. Grali naprawdę dobrze, ale w pojedynczym meczu wszystko może się zdarzyć. Jestem pewien, że usiadziemy, przyjrzymy się im i dokonamy właściwej analizy. Ciekawie będzie się z nimi zmierzyć – ocenił Bellingham, zawodnik Realu Madryt.

Hiszpanie triumfowały w mistrzostwach Europy w 2008 i 2012 r., a największym sukcesem Anglików w tej imprezie jest srebrny medal w ostatniej edycji. W 2021 r. po rzutach karnych przegrali z Włochami w finale.

Hiszpania to świetna drużyna. Podobnie jak my ma dużą głębię składu. To najważniejszy mecz w naszym życiu, ale na razie chcemy świętować awans do finału – zakończył Watkins.

Początek finału w Berlinie w niedzielę o godz. 21.

FELIETON KIBICA

Patriotycznie w Ostródzie

ks. Jarosław Wąsowicz SDB

o Lubrzy i Pile przyszedł czas na kolejny turnus wakacji dla dzieci z Wileńszczyzny, tym razem w Ostródzie. Wypoczywamy tu od czterech sezonów w salezjańskim ośrodku na Kaczorach. Korzystamy z piękna przyrody, ale nie tylko. Z wielu względów tegoroczny turnus będzie wyjątkowy. Postanowiliśmy połączyć go z warsztatami mu-

zycznymi z dziecięcym zespołem Wataha pod Białą-Czerwoną. Przez tydzień przygotujemy się wspólnie do koncertu upamiętniającego powstańców warszawskich, który odbędzie się w przyszłą sobotę o godz. 15.30 w ostródzkim zamku. Dedykujemy go także wójtowi Ostródy Bogusławowi Fijasowi, wielkiemu patriocie, który od lat wspiera i kolonie, i majowy piknik organizowany przez różne środowiska właśnie w Kaczorach, by rozmawiać o sprawach ważnych dla Polski. Teraz walczy o zdrowie, a my wspieramy go codzienną modlitwą.

Tegoroczne wakacje w Ostródzie będą także wyjątkowe z innego względu. Po raz pierwszy nie odwiedzimy z dziećmi Muzeum II Wojny Światowej. Zawsze byliśmy tam miło goszczeni przez dyrektora dr. Karola Nawrockiego, później przez prof. Grzegorza Berendta. Przejdziemy za to po Gdańsku śladami „Inki” i „Zagończyka” oraz szlakiem Solidarności. Będziemy korzystać z oferty edukacyjnej Instytutu Pamięci Narodowej. Tradycyjnie gościć będziemy Pawła Piekarczyka, który wyśpiewa dzieciakom lekcje naszej najnowszej historii.

Jak co roku otrzymaliśmy mocne wsparcie od kibiców Lechii Gdańsk. Pokryli w całości koszty przejazdu autokarem, który przywiezie dzieci z Solecznika do Ostródy, zorganizowali też dzieciakom pobyt w grodzie nad Motławą,

z różnymi atrakcjami. Od początku naszej kresowej działalności na kibiców różnych ekip zawsze możemy liczyć. Podczas tegorocznych wakacji, oprócz kibiców Lechii, mocno zaangażowali się fani Lecha Poznań, Falubazu Zielona

Góra i Zawiszy Bydgoszcz, nie licząc tych wszystkich, którzy wsparli nasze zbiórki internetowe na kibicowskich forach internetowych. W takich sytuacjach zawsze dają świadectwo, że dla nich najważniejsza jest Polska. Dziękujemy!

OGŁOSZENIE DROBNE PŁATNE

Busko-Zdrój
Pensjonat Sanato
Pobyty lecznicze
i wypoczynkowe
Zadzwoń
i zapytaj
41 378 19 48
www.sanato.com.pl

OGŁOSZENIE PŁATNE

„W Sądzie Rejonowym w Sosnowcu pod sygn. akt: I Ns 117/21 z wniosku Tomasza Zimny z udziałem uczestników Anny Zimna, Małgorzaty Szota, Włodzimierza Kleszcza, Ireny Berdack-Roztockiej, Barbary Barcz-Berdak, Jarosława Berdaka, Aleksandry Pitki, Krystyny Żurkiewicz, Krystyny Agatowskiej, Danuty Szymańskiej, Stanisławy Kowalczykowskiej, Heleny Pabisz, Grażyny Miodek, Janusza Berdaka, Luizy Berdack, Barbary Tomkowicz, Leszka Szymańskiego, Jerzego Szymańskiego toczy się sprawa o stwierdzenie zasiedzenia własności nieruchomości położonej w Sosnowcu przy ulicy Legnickiej 27 (wcześniej Staropogodskiej 86k) o powierzchni 568m², obejmującej działkę nr 59 zabudowaną budynkiem mieszkalnym. Wzywa się właściciela nieruchomości, bądź jego spadkobierców, w szczególności spadkobierców Ireny Berdack-Roztockiej zmarłej 10 listopada 2022r i wszystkie osoby zainteresowane, aby w ciągu 3 miesięcy od ukazania się ogłoszenia zgłosiły swój udział w sprawie, gdyż w przeciwnym razie ich stanowisko zostanie pominięte”.

ZAMÓW PRENUMERATĘ: www.prenumerata.swsmedia.pl

2 OPINIE
3 TEMAT DNIA
4-5 POLSKA
6-7 ŚWIAT
8-11 GOSPODARKA
12-13 PUBLICYSTYKA
14 SPOŁECZEŃSTWO
15 SPORT
16 LUTEM

fot. Wikipedia/d

Jan Paweł II

(1920–2005) święty Kościoła katolickiego, papież w latach 1978–2005

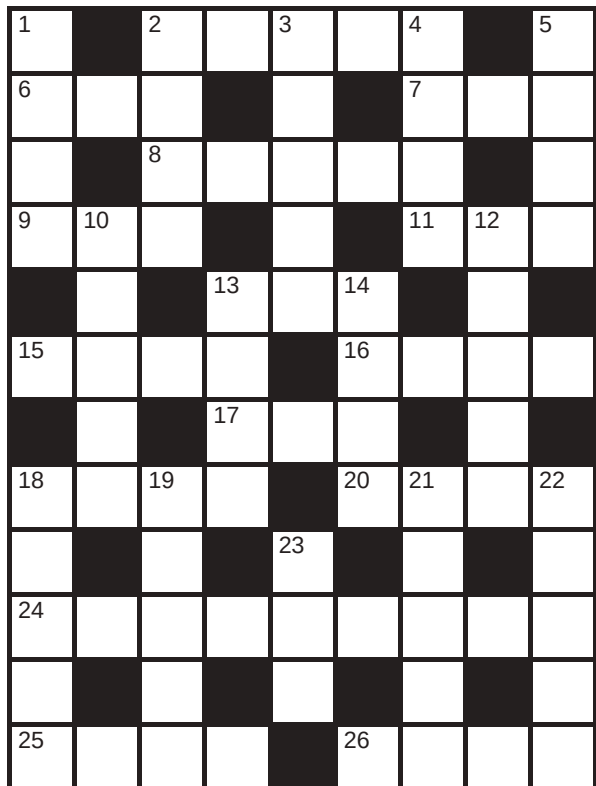
\\ Miłość to zadanie, które Bóg wciąż nam wyznacza, może po to,
by zagrzewać nas, abyśmy stawiali wyzwania losowi. \\

16

PIĄTEK-NIEDZIELA 12-14 LIPCA 2024

gpcodziennie.pl
www.niezalezna.pl

KRZYŻÓWKA

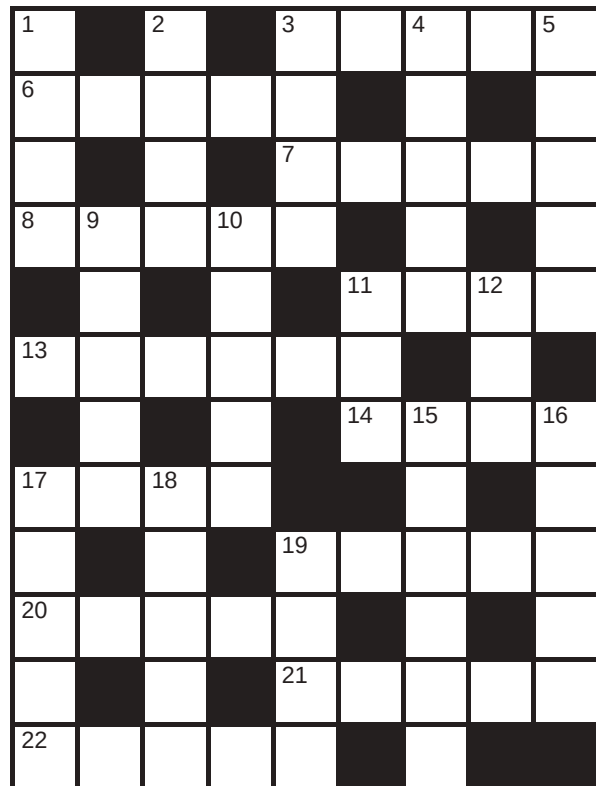

Poziomo

- 2) syn Abrahama
6) familia, rodzina
7) mała Trojanowska
8) Spokojny z Rowem
Marianskim
9) błękitna rzeka
11) do radości lub młodości
13) lata koło nosa
15) choroba zwana leprą
16) bal bez tańców
17) można go spieć
18) siatkarze z Bełchatowa
20) znana opera Verdiego
24) scena bez sufitu
25) tęczowy kamień ozdobny
26) nie pion, nie poziom

Pionowo

- 1) bezzałogowy samolot
2) ulubieniec tłumów
3) inaczej reszka
4) daw. iluzjon
5) historia rodu
10) litera w równaniu
12) celtycki kapłan
13) choroba jak rzeka
14) statek Noego
18) suche w stogu
19) palma włóknodajna
21) imię Newtona
22) niejeden na Wawelu
23) baskijscy terroryści

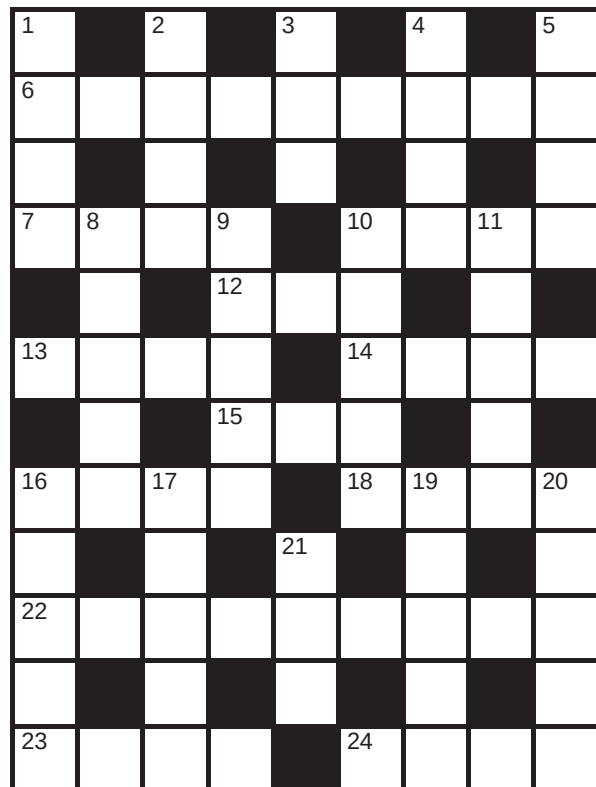
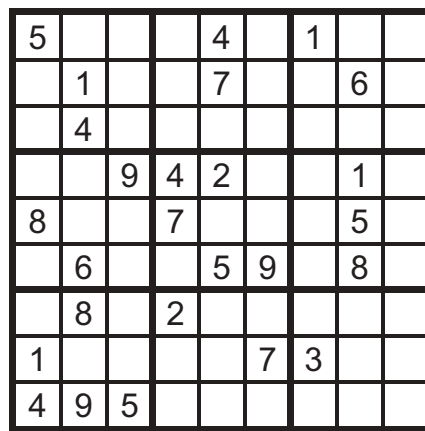
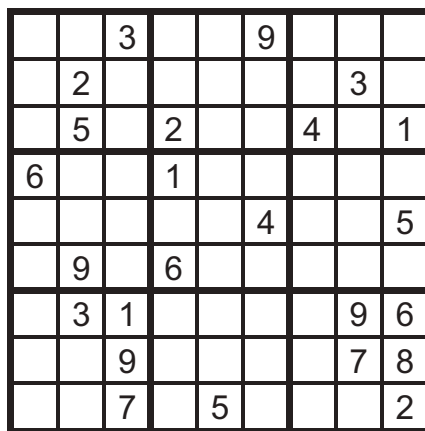

Poziomo

- 3) 3,8 litra
6) pokaz mody
7) skóra na rękawiczki
8) barwna na tle chaty
11) pseudonim Siedzikówny
13) odgłos silnika
14) krople na trawie
17) mocny w rękę
19) rzymska Erynia
20) niewinny kwiat
21) obok wyspy Wolin
22) lodowy szpikulec

Pionowo

- 1) kosmetyk na zmarszczki
2) rozciągnięty okrąg
3) część Autonomii
4) jednostka strumienia
światłowego
5) miano, określenie
9) filmowy załotnik
10) wolna posada
11) Y dla chemika
12) gwizdże na drzewie
15) odpieranie ataku
16) ostrzega przed
niebezpieczeństwem
17) góry w Maroku
18) wolne od pracy
19) niesportowe zachowanie

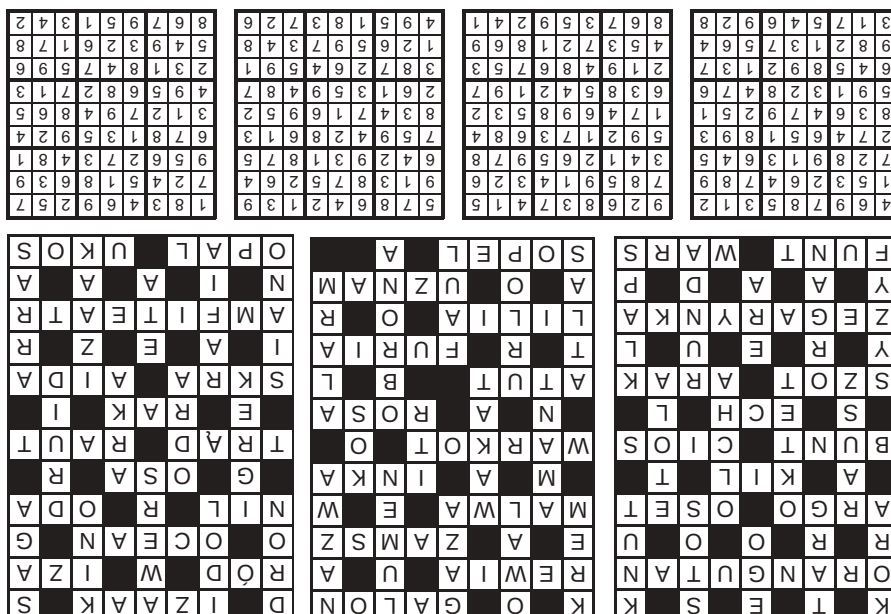
Poziomo

- 6) sumatrzańska małpa
7) statek Jazona
10) kłujący chwast
12) pod nim stopa wody
13) rebelia, pucz
14) zadawany w bójce
15) odgłos zniecierpliwienia
16) lina przy żaglu
18) alkohol do ciast
22) podaje czas przez telefon
23) angielska waluta
24) restauracja w pociągu

Pionowo

- 1) skóra drzewa
2) bazar
3) freudowska jaźń
4) sterta drewna
5) bat, nahajka
8) alkoholowe odurzenie
9) ośmioosobowy zespół
10) kuzynka brzozy
11) szal z futra
16) władca Koryntu
17) wątroba lub płuco
19) trzy minuty na ringu
20) odgłos na planie
21) dzieli się na okresy

ROZWIĄZANIA

e-mail:
redakcja@gpcodziennie.pl
Adres: ul. Filtrowa 63/43,
02-056 Warszawa
tel.: +48 (22) 290 29 58

Redaktor naczelny: Tomasz Sakiewicz
Zastępca red. nac.: Katarzyna Gójska

Wydawca numeru: Katarzyna Gójska
Sekretarz redakcji: Małgorzata Ablewska
Polska: Piotr Lisiewicz (kier.)
Świat: Konrad Wysocki (kier.)
Publicystyka: Piotr Lisiewicz (kier.)
Gospodarka: Paweł Woźniak (kier.)
Kultura: Sylwia Krasnodębska (kier.),
Anna Krajowska (z-ca)
Sport: Artur Szczepanik (kier.)
Nadzór graficzny: Mariusz Troliński (kier.),
Krzysztof Lach-Kubica (z-ca)
DTP: Paweł Chrzanowski, Aleksander Raczewski,
Grzegorz Lipka, Paweł Pawluszek
Wydawca: Forum SA; Zarząd: Beata Drózd
Rada nadzorcza: Ryszard Czarnecki (przewodniczący)

Baza foto: fotoreporterzy@gazetapolska.pl
Reklama, promocja, ogłoszenia:
reklama@gpcodziennie.pl, tel. (22) 659 01 74,
kom. 505 942 582
Kontakt z czytelnikami, interwencje w godz. 9-13:
Anna Kazimierzczuk, tel. 603 117 483, 505 942 224
e-mail: redakcja@gpcodziennie.pl
Druk: Seregni Printing Group: Warszawa
Prenumerata: www.prenumerata.swsmedia.pl
Kontakt: prenumerata@swsmedia.pl
Tel. 605 900 002, 501 678 819
Konto do wpłat: Niezależne Wydawnictwo Sp. z o.o.
Bank PEKAO SA Nr 82 1240 5963 1111 0010 3867 3017
(przelew z zagranicy SWIFT: PKOP PL PW)
IBAN-PL

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść ogłoszeń. Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca.
Przekazanie „Gazecie Polskiej Codziennie” materiałów do druku oznacza jednoczesną zgodę na ich emisję w internecie.

niecodzienna

Gazeta Polska

12-14 LIPCA 2024

#ŚwiatyRównoległe

WAKACYJNE OBŁĄKANIE

FOT. ADOBESTOCK

#ŚwiatyRównoległe

Wakacyjne obłąkanie

Wakacje były kiedyś prostsze. Albo się nie wyjeżdżało (i wcale nie musiało być nudno), albo się wyjeżdżało. Na przykład w góry, nad morze czy nad jezioro. I wtedy było się po prostu w górach, nad morzem lub nad jeziorem. Teraz całe rzesze, mając wakacje, strasznie się nudzą. Jak jadą nad morze, muszą mieć jakieś dodatkowe atrakcje, jeśli jadą w góry, chcieliby poleżeć na plaży, a na Mazurach nie wystarczy im tamtejsza przyroda i spokój. Muszą mieć centrum rozrywki. I muszą koniecznie mieć jakieś pamiątki. W zeszłym roku hitem była pluszowa gęś, w tym roku jest pluszowy ziemniak. Skądkolwiek tych pluszaków czy innych różności przywiozą, i tak najpewniej pochodzą z Chin. Dla bywalców plaży w górach to i tak bez różnicy, gdzie byli i co tak naprawdę przywieźli.

Jarosław **Molga**

Wakacje! Nie pisałem o wakacjach, więc czas najwyższy, bo wszak trwają już od dawna. To taki znak czasu. Kiedyś wakacje były cezurą. Nie tylko dzieci wreszcie miały szkołę z głowy. Życie wyhamowywało, media przechodziły w tryb sezonu ogórkowego. Dzisiaj to już tylko wspomnienie. Zostały jednak pewne symptomy owego ogórkowego sezonu. Z zaciekawieniem przeczytałem, że ludzkość ma pewien odwieczny dylemat. „Jak wieszać papier toaletowy? Rozstrzygamy odwieczny spór” – twierdzi Onet Kobieta. „Jedno z najbardziej kontrowersyjnych pytań, które od lat rozpala dyskusje w sieci, to jak prawidłowo wieszać rolkę papieru toaletowego. Ty też zastanawiasz się, czy papier powinien być rozwijany od przodu czy od tyłu rolki?” – czytam sobie dalej i kilka rzeczy mi się pomyślało. Po pierwsze, o tym, że kiedy w historii pojawiały się kolejne sposoby komunikacji między ludźmi, ogłaszano, że oto jest gwarancja tego, że ludzie będą już tylko mądrzejsi, bo będą przekazywać sobie wiedzę, dzielić się mądrością itp. Tak było, gdy pojawiły się masowe gazety, gdy pojawiło się ra-

dio, potem telewizja, a wreszcie internet. I zawsze się tak kończyło, że owa wiedza i mądrość, która zdominowała tę międzyludzką komunikację, miała wartość papieru toaletowego.

Po drugie, o tym, że te „kontrowersyjne pytania”, „odwieczne dylematy” tak wielkiej wagi wyczerpują tę ogromną grupę ludzi bardziej niż praca. Potrzebują więc wakacji, ale z pewnością nie takich jak ja.

Przeczytałem sobie zaraz potem o tym, że w Gdańsku powstanie wielki park rozrywki. Później uderzyła mnie następująca informacja: „Coraz bliżej wielkiej inwestycji niedaleko Olsztynka. Burmistrz podjął decyzję o nadaniu rygoru natychmiastowej wykonalności uzgodnieniom środowiskowym. Park rozrywki ma rocznie przyjmować ok. 2 mln osób”. I dalej: „Planowana inwestycja na Mazurach ma być w sąsiedztwie cennego przyrodniczo terenu – Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszczy Napiwodzko-Ramuckiej. Kilka kilometrów od Łutynówka, w Nadrowie, znajduje się rezerwat Bagna Nadrowskie dla populacji żółwia błotnego”.

Wreszcie trafiła mi się wisienka na torcie: „Plaża na Gubałówce została otwarta na okres tegorocznych wakacji.

To najwyżej położona plaża w Polsce. Można z niej podziwiać panoramę Tatr, a Polskie Linie Kolejowe organizują specjalną akcję, dzięki czemu atrakcji będzie jeszcze więcej”.

Czas na syntezę powyższej zawartości. Otóż kiedyś, jak się jechało w góry, to w góry, jak nad morze, to nad morze itd. Teraz duża grupa ludzi wykończona dylematami, czy dwa razy myć głowę, jak wieszać papier toaletowy itp., jest tak znudzona, że nie wystarcza jej już morze, gdy jest nad morzem, w górach chce być na plaży, a do Gdańska będzie jechać nie oglądać Neptuna, tylko jakieś stwory z kreskówek.

Wszystko im bowiem jedno gdzie są. Byle były gofry, lody i cokolwiek, co pozwoliłoby zrobić sobie selfie dla znajomych. W gruncie rzeczy mogliby w ogóle nie ruszać się z domu, ale tam czyhają owe dylematy, więc żeby o nich zapomnieć, muszą mieć rozrywkę. Usłużny burmistrz Olsztynka zadba o ich komfort, podobnie jak na wszystkich sposobach dla nich zaśmieszyć się dziwaczną i brzydką infrastrukturą Tatr.

Dostarczy się im w dużych ilościach pamiątki tak związane z miejscem pobytu, jak ubiegłoroczny hit, czyli pluszowa gęś Pipa. Pipa jest w tym roku passé. Na topie jest ziemniak. „W nadmorskich kurortach i przy zakopiańskich Krupówkach zajął miejsce nowy pluszak – ziemniak Pou, który staje się tegorocznym królem. Rodzice już trzymają się za kieszenie, bo za pluszaka – w zależności od rozmiaru – trzeba zapłacić od kilkudziesięciu do nawet 119 zł” – informuje serwis Interii. Ponieważ kupującym jest wszystko jedno gdzie są, podobnie nie robi im różnicy, że pamiątki z tych miejsc pochodzą z Chin.

Szczerze powiem, że ja także mam swój wakacyjny dylemat. Gdzie jechać, żeby jak największa przestrzeń dzieliła mnie od kupujących Pipy i Pou. Także od ludzi, którzy – jak burmistrz Olsztynka – godzą się na lata zaśmieszyć i przemienić w rozrywkową papkę gminę tylko dla kasy. Dylematu nie mam natomiast w innej sprawie. Wiem z całą pewnością, że dla tego, kto wybierze park rozrywki zamiast żółwia błotnego, będą bredzeniem obłąkanego moje opowieści o tym, że warto poznać miejsce, do którego się przyjechało, że spokój, cisza, kwiatki na łące i rozgwieżdżone niebo są warte więcej niż milion Disneylandów. Ja jednak tego obłąkania sobie i Państwu życzę.

N

#NiecodziennyWehikułCzasu

Osiem smoków

Chiny od wieków nawiedzane są przez trzęsienia ziemi. Te przynoszące spustoszenie zjawiska na trwałe wrosły w tradycję Państwa Środka, a ludowa mądrość uważa każdorazową katastrofę za zapowiedź wielkich zmian. W tym śmierci panującego.

Łukasz **Czarnecki**

Tym, co w dawnych Chinach legitymizowało cesarza, był dzierzony przez niego mistyczny Mandat Nieba. Bezosobowe, lecz będące źródłem siły moralnej Niebios miały wyrażać swoją aprobatę dla

reżimu poprzez zsyłanie na kraj pomyślności. Lecz biada, jeśli monarcha je rozgniewał! Utrata mandatu równała się katastrofom naturalnym, które często stawały się zarzewiem buntu przeciw panującej dynastii.

Nic dziwnego, że dla zasiadających na Tronie Smoka sprawne radzenie sobie z wydarzeniami, takimi jak trzęsienia ziemi, stanowiło kwestię być albo nie być. W wypadku wstrząsów należało wystąpić w rejon nawiedzony nimi pomoc humanitarną i wojsko. Problem w tym, że trzęsienia nadchodziły niespodziewanie i nie dało się do nich zawczasu przygotować...

Żyjący w II w. n.e. matematyk Zhang Heng z ostatnim stwierdzeniem się nie zgadzał. Nie był to zresztą jedyne przypadek, gdy uczony ten zadziwiał rodaków; swego czasu jako pierwszy Chińczyk w dziejach obwieścił, że Ziemia jest kulą.

W roku 132 zaprezentował na dworze dziwne urządzenie. Był to ogromny brązowy gąsior, z którego szczytu wystawało osiem smoczyczych głów dzierzą-

cych małe brązowe kulki. Łby bestii wskazywały kierunki świata, a poniżej nich stały posążki żab z szeroko otwartymi pyskami. Jak wyjaśnił naukowiec, gdy jego urządzenie wyczuje, iż ziemia drży, jedna ze smoczyczych paszcz się otworzy, a kulka wpadnie z łoskotem w pysk żaby. Czyniony przy tej okazji hałas podniesie alarm, a po sprawdzeniu, który z płazów zjadł obiad, będzie można określić kierunek, skąd nadciągnęły wstrząsy.

Dworacy uznali cały wynalazek za głupotę, zwłaszcza gdy niedługo po prezentacji jeden ze smoków wypłut brązową kulę, mimo iż nikt nie wyczuł nawet najmniejszego drgania podłoża. Miny sceptykom zrzedły, gdy kilka dni później przybył posłaniec z oddalonej o kilkadziesiąt kilometrów prowincji Gansu z wieścią o straszliwym trzęsieniu ziemi, które nawiedziło ów region... Przez następne 500 lat powstało w Chinach jeszcze kilka sejsmografów opartych na patencie Zhanga. Niestety, z czasem wiedza potrzebna do ich budowy zanikła. Na kolejny działający sejsmograf świat musiał czekać aż do wieku oświecenia.

N

#NiecodzienniePodróże

Kobyli Kościół, najstarszy na Mazowszu

Z Kobyliim Kościołem od lat wiążą się niezwykle historie i legendy. Musiało minąć trochę czasu, aby znaleziono rozwiązanie kilku tajemnic związanych z malowniczą świątynią nad Wisłą.

Stefan **Czerniecki**, czerniecki.net

Czerwono-ceglaną świątynię widać już z daleka – gdy tylko nasz samochód wynurzy się zza kolejnego pagórka malowniczego odcinka trasy nr 562, prowadzącej na Dobrzyń nad Wisłą. Stanowi sztafaż dla coraz mniej leniwie meandrującej w tle Wisły. W tym miejscu jej dolina potrafi osiągnąć już ponad kilometr szerokości. Podmywa to lewy, to prawy brzeg, jednakowo porośnięte gęstymi łęgami i grądami. W tym miejscu wyjątkowo bujnymi i gęstymi.

To kościółek św. św. Piotra i Pawła w Rokiciu. Najstarszy ceglany na Mazowszu. I niewątpliwie najbardziej malowniczy. Mała czerwona świątynia to

jedna krótka nawa i niewysoka dzwonnica. Stoi dziś na wzgórzu, które przeszło 800 lat temu znane było w okolicy z tego, że lubią się tu paść dzikie konie. Mieszkańcy zaczęli więc wyłapywać zwierzęta na sprzedaż. A za zarobione w ten sposób pieniądze ufundowano kościółek. Wybudowany właśnie na tym wzgórzu. Na pamiątkę całej tej historii nazywany od tej pory Kobyliim Kościołem.

Dla wielu odwiedzających to miejsce jawi się na wskroś tajemniczo. Wszystko przez bardzo charakterystyczne okrągłe wklęsnięcia zdobiące wschodnią i południową ścianę świątyni. Kiedyś sądzono, że to pamiątka po pątnikach, którzy

w ramach zadośćuczynienia monetami bądź palcami grawerowali w świątyni ślady. Potem wskazywano na wróżbitów i znachorów, którzy widząc w świątynnym murze wielką moc dla swoich chorych pacjentów, sugerowali im wyskrobywanie fragmentów cegieł. Obie hipotezy z czasem jednak upadły. Została trzecia.

Ta mówi o tzw. ogniowych świdrach. Specjalnych wrzeczonych opartych w Wielką Sobotę na świątynnych murach, które obracane to w jedną, to w drugą stronę wskrzeszały ogień na ustawionej po drugiej stronie desce. Od ognia zapalano pascha i świece ołtarzowe. N

#NaturaUzdrowia

Miłorząb – eliksir młodości

Poprawia krążenie, wspomaga funkcje poznawcze mózgu i chroni przed przewlekłymi chorobami. Włączenie go do codziennej diety przedłuży nam młodość i dobry nastrój. Dzisiaj o miłorzębie zwanym Ginkgo biloba.

Justyna **Pietrzykowska**, fitoterapeuta

Ginkgo biloba, znany również pod nazwą miłorząb dwukłapowy, to jedno z najstarszych drzew na świecie. Jego liście oraz nasiona wykazują wiele właściwości leczniczych, potwierdzonych współczesnymi badaniami klinicznymi.

Związki aktywne zawarte w liściach miłorzębu, takie jak flawonoidy i terpenoidy, pomagają rozszerzać naczynia krwionośne i zmniejszać lepkość krwi, co prowadzi do lepszego dopływu tlenu i składników od-

żywczych do komórek. Ekstrakty z miłorzębu są często stosowane w celu poprawy funkcji poznawczych, pamięci oraz koncentracji. Badania naukowe potwierdzają, że zażywanie miłorzębu może pomóc w zapobieganiu chorobom nowotworowym oraz neurodegeneracyjnym, takim jak choroba Alzheimera i demencja, poprzez neutralizację wolnych rodników i ochronę komórek nerwowych.

Miłorząb ma także pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne, pomagając w łagodzeniu objawów lęku i depresji poprzez regulację poziomów hormonów, takich

jak serotonina i dopamina. Ekstrakty z miłorzębu poprawiają krążenie krwi w gałkach ocznych, co wspiera leczenie schorzeń takich jak jaskra i zwyrodnienie plamki żółtej.

Jest on dostępny w postaci suplementów diety, ale można go włączyć do domowych potraw. Polecamy przepis na zupę, do której potrzebujemy składniki: 2 piersi z kurczaka, 2 marchewki, 1 cebula, 20–25 nasion Ginkgo biloba (obratych i oczyszczonych), 2 ząbki czosnku, 1 litr bulionu drobiowego, 2 cm świeżego imbiru. W dużym garnku lub na patelni typu wok rozgrzewamy 2 łyżki oliwy, dodajemy drobno posiekaną cebulę, czosnek i imbir. Po 3 minutach wrzucamy drobne kawałki piersi z kurczaka i smażymy do zarumienienia. Dodajemy marchewkę i nasiona miłorzębu, a po 3 minutach – bulion. Doprowadzamy całość do wrzenia, a następnie przez pół godziny gotujemy na wolnym ogniu. Doprawiamy solą i pieprzem do smaku. Zupę podajemy z ryżem lub samą, dekorując świeżą kolendrą. N

#Kultura

Wyborna jedenastka

Kilkaset dzieł sztuki powiększyło zbiory Zamku Królewskiego w Warszawie w ciągu ostatnich kilku lat. Było wśród nich ponad 60 wybornych malowideł pochodzących z okresu od XIV do XIX w. Muzealnicy wybrali 11 obrazów i zaprezentowali widzom na wystawie „Eleven. Crème de la crème zamkowych nabytków”. Tytuł adekwatny, bo to malarska czołówka, od której trudno oderwać wzrok.

Anna **Krajkowska**

Florenckie quattrocento, caravaggionizm, animalistyka holenderskiego złotego wieku, wenecka veduta, piemoncki i wenecki renesans, oświeceniowe malarstwo portretowe oraz historia antyczna w stylu klasycystycznym – tak skrótkowo opisują prezentowane dzieła muzealnicy. – Chcieliśmy, aby pokaz był różnorodny, obejmował wszystkie epoki, którymi zamek się zajmuje, żeby odmienne były tematyka i styl oraz żeby to była wystawa piękna, która będzie cieszyć widzów – mówi prof. Wojciech Fałkowski, dyrektor Zamku Królewskiego w Warszawie. – Wystawa jest podzielona na dwie grupy. Pierwsza część jest związana z rozszerzaniem galerii arcydzieł, której trzon stanowi Galeria Lanckorońskich. Druga grupa to prace związane z epoką oświeceniową, z mecenatem Stanisława Augusta i z doposażaniem historycznych wnętrz zamku – wyjaśnia Magdalena Królikiewicz, kuratorka wystawy. Wspaniałą jedenastkę otwiera perła europejskiego malarstwa, jaką jest „Madonna” Paola Uccella z początku XV w. – Dzieło łączy w sobie późnogotycką tradycję z renesansem. Tego rodzaju obrazy niezmiernie rzadko pojawiają się na rynku sztuki – podkreśla kuratorka. Tuż obok na ekspozycji można zobaczyć kolejne przedstawienie Maryi, tym razem autorstwa Defendentego Ferrariego. – Matka Boska karmiąca to częsty temat w piemonckim renesansie. Ikonograficznie jest połączeniem z wizerunkiem Madonny apokaliptycznej. Proszę zwrócić uwagę na mandorlę wokół Maryi – wskazuje Magdalena Królikiewicz, zachęcając, by przyjrzeć się także misternie wykonanym klejnotom na rękawie szaty Matki Bożej. Kolejnym dziełem na wystawie jest „Cud wyprowadzenia wody ze skały”. Jacopo Bassano ukazał tu starotestamentową historię z Księgi Wyjścia. – Niezwykle ciekawa kompozycja, precyzyjnie dopracowana pod kątem kolorystyki i ułożenia postaci oraz bardzo różnorodna. Co ciekawe, głównego bohatera nie zobaczymy tu na pierwszym planie. Dostrzegamy go w tle, oddalającego się po dokonaniu cudu – opowiada kuratorka. Nastrój za pomocą światła zbudował także Mattia Preti, włoski malarz epoki baroku, łączący luminizm zaczerpnięty od

Caravaggia z bogatą kolorystyką. Jego obraz „Partia tryktraka” może być interpretowany jako alegoria. Kolejnym „crème de la crème” zamkowych nabytków jest dzieło „Kornelia, matka Grakchów” Angeliki Kauffman. To ewenement, że możemy oglądać tu obraz namalowany przez kobietę. Kauffman była jedną z najśłynniejszych artystek epoki klasycyzmu. Cieszyła się sławą międzynarodową, tworzyła we Włoszech i w Londynie, gdzie była współzałożycielką Royal Academy. – Obraz jest jednym z najwybitniejszych owo-

ców polskiego mecenatu. Zamówił go u artystki książę Stanisław Poniatowski podczas swojej podróży do Włoch w 1788 r. Obraz oparty jest na antycznej historii Waleriusza Maksymusa o tym, że najpiękniejszą ozdobą dla matki są jej dzieci – opowiada kuratorka. W drugiej sali jako pierwsze wita gości dzieło Melchiora de Hondcoetera pt. „Kogut i kura z kurczętami i gołębiami”. – Obraz znajdował się dawniej w zbiorach Stanisława Augusta, o czym świadczy umieszczony na dole numer z inwentarza kolekcji królewskiej – zauważa Magdalena Królikiewicz. Tuż obok zobaczymy jeden z najlepszych portretów kobiecych schyłku XVIII w. Anę Marię z Tyszkiewiczów Potocką (Anetkę) namalował Josef Grassi, ceniony w kręgach dworskich portrecista. Co ciekawe, Grassi wykonał też autoportret w tym samym ujęciu. Na wystawie zobaczymy też kolejny ważny wizerunek. Marcello Bacciarelli ukazał Alberta Kazimierza Sasko-Cieszyńskiego według klasycznej konwencji portretu reprezentacyjnego powszechnej na dworach europejskich w XVIII w. Dalej widzimy pełną uroku wędutę „Canal Grande z Palazzo dei Camerlenghi”, którą namalował Michele Marieschi, uczeń Canala. Wystawę kończą dwa niesamowite dzieła autorstwa Bernarda Bellotta należące do serii 16 widoków starożytnego i papieskiego Rzymu. – To pierwsze zamówienie, jakie Bellotto otrzymał od Stanisława Augusta, gdy przyjechał do Warszawy – podkreśla kuratorka. Obrazy na wystawie „Eleven...” można oglądać do niedzieli. Później trafią one do różnych sal, zdobiąc zamkowe kolekcje i uzupełniając galerię arcydzieł.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

12-18/ lipca 2024

MIŁOSZ KŁECZEK. W RUCHU

ROZMOWA, **NIEDZIELA**, 14.7, GODZ. 17.45, TV REPUBLIKA

Program „Miłosz Kłeczek w ruchu” można oglądać premierowo na platformie YouTube na kanale stacji, a w niedzielę powtórkę na antenie Telewizji Republika. Znajdą tam Państwo ostre rozmowy z politykami o najważniejszych sprawach dotyczących Polski, zrealizowane poza studiem telewizyjnym. Zarówno publicysta, jak i jego gość dyskutują, uprawiając sport

i różne aktywności fizyczne. Były już rozmowy na basenie, na strzelnicy, w ringu czy podczas jazdy konnej. W najnowszym odcinku Miłosz Kłeczek dyskutuje z posłem Sebastianem Kaletą, jadąc na rowerze. Główne pytanie do byłego wiceministra sprawiedliwości brzmi: „Dlaczego prokuratura nie wzięła się za Donalda Tuska?”.

MAGAZYN PODRÓŻNICZY ZA SIÓDMĄ GÓRĄ

NIEDZIELA 14.7 GODZ. 13.40, TV REPUBLIKA

„Rezerwat nazywany przez mieszkańców Płocką Szwajcarią Mazowsza. Miejsce, w którym inspiracji do swoich dzieł szukał choćby sam Julian Tuwim. I zarazem gotowa scenografia do przedwojennego filmu »Znachor«.

Powodów do tego, aby odwiedzić rezerwat Sikórz w Brudzeńskim Parku Krajobrazowym, jest aż nadto. A jak do tego dodamy, że na płaskim niczym stół Niżu Środkowopolskim spotykamy nagle głębokie wąwozy, jary, stoki czy nadrzeczne mostki, to nasza odpowiedź na przyjazd tu nie będzie już mogła być inna” – opisuje cel swojej kolejnej wyprawy Stefan Czerniecki.

SHOW

WYWIAD Z CHULIGANEM

NIEDZIELA 14.7 GODZ. 20.50, TV REPUBLIKA

Gościem Piotra Lisiewicza będzie tym razem ks. Tadeusz Magas. Po roku 1980 zaangażował się w duszpasterstwo akademickie, które było wówczas schronieniem i życzliwym środowiskiem dla działaczy opozycyjnych. W czasie stanu wojennego zajmował się szeroko rozumianą pomocą dla internowanych i ich najbliższych. Efektem tych i podobnych działań było częste nękanie księdza przez SB. Podobnie jak przed laty ks. Magas brał udział w manifestacjach w obronie miejsc pracy w Zakładach Hipolita Cegielskiego, tak teraz uczestniczy w manifestacjach w sprawie ks. Olszewskiego.

POLECAMY

PROGRAMY TELEWIZJI REPUBLIKA

MICHAŁ RACHOŃ #JEDZIEMY

OD PONIEDZIAŁKU DO PIĄTKU, GODZ. 7:30

Michał Rachoń, błyskotliwy publicysta prowadzący program, rozmawia z zaproszonymi do studia gośćmi na najważniejsze tematy ostatnich godzin w polskiej polityce. Dobrze jest zacząć dzień z taką dawką informacji.

EXPRESS REPUBLIKI

CODZIENIE, GODZ. 16:55

To najszybsze w Polsce informacje ze świata polityki, kultury, sportu i rozrywki. Gospodarzami programu są: Rafał Patyra, Emilia Wierzbicki oraz szefowa działu kultury „Codziennej” – Sylwia Krasnodębska. Warto zostać dłużej z prowadzącymi i obejrzeć także „Express Republiki+” oraz „Express Republiki luz”.

PIACHEM W TRYBY

CODZIENIE, GODZ. 21:45

Nazwa programu nawiązuje do wypowiedzi Donalda Tuska z 2009 r., który w kontekście relacji polsko-rosyjskich powiedział: „Z premierem Putinem przypilnujemy, by nikt piachu w tryby nie sypał”. Zdanie to wydaje się swoistym mottem polityki resetu prowadzonej przez poprzednie rządy Tuska. „Piachem w tryby” to dwuczęściowe – dwa razy po 20 minut – podsumowanie najważniejszych politycznych wydarzeń dnia z Polski i ze świata z elementami satyry. Program tworzą: Michał Rachoń, Łukasz Jankowski, Piotr Lisiewicz, Jacek Sobala, Adrian Stankowski.

PIŁKA NOŻNA

FINAŁ EURO 2024

NIEDZIELA 14.7 GODZ. 20.40, TVP1

Ledwo zaczęły się wielkie emocje, oglądaliśmy zaskakujące wyniki – wśród których jedne nas cieszyły, zaś inne nie – a już kończy się Euro 2024. W niedzielę poznamy najlepszą reprezentację narodową Starego Kontynentu. W finale ME zmierzą się drużyny z Hiszpanii, która olśniewała podczas całego turnieju, a we wtorek wygrała z Francją, oraz z Anglii, która w środę pokonała Holandię. Początek spotkania o godz. 21, ale transmisja telewizyjna rozpocznie się wcześniej. Na 20:40 zaplanowano występ grupy Meduza z hymnem Euro pt. „Fire” i oficjalną ceremonię zamknięcia.

KLIKAJ MĄDRZE www.niezalezna.pl 0 nas jest głośno!

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO	 Ukryta tożsamość godz. 23.35	 Okrucieństwo nie do przyjęcia godz. 23.10	 Tylko mnie kochaj godz. 20.00	 #Michał Rachoń Jedziemy godz. 7.30	 22 kule godz. 20.00	 Na sygnale godz. 21.15
	TVP 1	TVP 2	POLSAT	REPUBLIKA	PULS	POLONIA
PO POŁUDNIU	08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 08:50 Ranczo (128) - serial 09:45 Komisarz Alex (54) - serial 10:45 Ojciec Mateusz (40) - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia 12:10 Agrobiznes, pogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Natura w Jedynce 14:00 Złoty chłopak (216) - serial 14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo (313) - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 18:00 Dziewczyny ze Lwowa (12) - serial 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Reporterzy - magazyn reporterów 20:35 Mecz - teleturniej piłkarski 21:30 Gra na Maksa - serial 21:40 Kogel-mogel - komedia obyczajowa, Polska 1988 23:35 Ukryta tożsamość - thriller, USA 2003, wyk. Val Kilmer, Neve Campbell, Sam Shepard 01:25 Był sobie pies - film familijny, USA/Indie 2017 03:15 Kickboxer: Odwet - dramat sensacyjny, USA 2018	07:55 Pytanie na śniadanie 11:15 Operacja zdrowie 11:50 Barwy szczęścia (2984) - serial 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 (382) - serial 14:05 Rodzinka.pl (130) - serial 14:35 Na sygnale (552) - serial 15:05 La Promesa - pałac tajemnic (6) - serial 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc (499) - serial 18:10 Rodzinka.pl (173) - serial 18:45 Akacja 38 (413) - serial 19:30 Gra na Maksa - serial 19:35 Barwy szczęścia (2984) - serial 20:10 61. KFP w Opolu - Super-Jedynki (1) - koncert 21:05 61. KFP w Opolu - Super-Jedynki (2) - koncert 21:55 Na sygnale (562) - serial 22:30 Panorama 23:10 Kino relaks: Okrucieństwo nie do przyjęcia - czarna komedia, USA 2003, reż. Joel Coen. Marylin zarabia na życie dzięki szybkim ślubom i rozwodom z bogatymi mężczyznami. Kiedy jej plany burzy prawnik byłego męża, kobieta postanawia się zemścić. 01:00 Miłość po francusku - komedia romantyczna, Francja 2013 02:45 Morderstwa w Cotentin - film kryminalny, Belgia/Francja 2019	06:00 Nowy dzień z Polsat News 08:30 Malanowski i partnerzy (180) - serial 09:00 Malanowski i partnerzy (181) - serial 09:30 Sekrety rodziny (182) - serial 10:30 Dlaczego ja? (869) - serial 11:30 Gliniarze (848) - serial 12:30 Gliniarze (849) - serial 13:30 Na ratunek 112 (933) - serial 14:35 Dlaczego ja? (1146) - serial 15:50 Wydarzenia 16:20 Pogoda 16:25 Interwencja 16:40 Na ratunek 112 (776) - serial 17:40 Sekrety rodziny (363) - serial 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Tylko mnie kochaj - komedia romantyczna, Polska 2006. Michał jest współwłaścicielem firmy architektonicznej. Żyje w luźnym związku z Agatą, która jest drugim współwłaścicielem firmy. Do drzwi apartamentu Michała puka siedmioletnia dziewczynka Michalina, która twierdzi, że jest jego córką. 22:15 Niesamowity Spider-Man 2 - film przygodowy, USA 2014 01:20 Freddy kontra Jason - horror, Włochy/USA 2003	06:00 Agro Info 06:05 Republika wstajemy! 06:20 Republika historii 06:25 Republika wstajemy! 07:00 Republika rano - serwis 07:05 Republika wstajemy! 07:30 #Michał Rachoń Jedziemy 09:01 Po 9:00 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:00 Republika dzień, serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:20 Republika dzień - serwis 15:30 Republika dzień 16:00 Republika dzień - serwis 16:15 Republika dzień 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki + Polityczne podsum. tyg. Rafała Ziemiękiewicza 17:25 Express Republiki + Polityczne podsum. tyg. Rafała Ziemiękiewicza 18:00 Miłosz Kleczek zaprasza 18:50 Ekonomia raport - flash 19:00 Dzisiaj - serwis inform. 19:25 Sport w Republice 19:27 Prognoza pogody 19:30 Gość Dzisiaj 20:00 Agora Klarenbacha 21:10 Kulisy manipulacji 21:45 Piachem w tryby 22:30 Reasumując. Jakubiak, Kowalski 22:55 Republika wieczór 23:55 Republika historii 00:00 Express Republiki 00:15 Express Republiki + Poland Daily 00:30 Gość Dzisiaj 00:55 #Michał Rachoń Jedziemy 01:25 Reasumując. Jakubiak, Kowalski	06:00 Nash Bridges (62) - serial 07:00 Policjanci z Miami (10) - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny (9) - serial 09:00 Kobra - oddział specjalny (10) - serial 10:00 Kobra - oddział specjalny (11) - serial 11:00 Zbuntowany anioł (246) - serial 12:00 Zbuntowany anioł (247) - serial 13:00 Zaklinaczka duchów (44) - serial 14:00 Zaklinaczka duchów (45) - serial 15:00 Lombard. Życie pod zastaw (444) - serial 16:00 Nash Bridges (63) - serial 17:00 Policjanci z Miami (11) - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw (744) - serial 19:00 Lombard. Życie pod zastaw (745) - serial 20:00 22 kule - film sensacyjny, Francja 2010. Emerytowany gangster postanawia zemścić się na przyjacielu po tym, jak zostaje napadnięty i pozostawiony przez jego ludzi z 22 kulami w ciele. 22:30 Brygada ponad prawem - dramat sensacyjny, Francja/Wielka Brytania 2015 00:10 Zabójcze polowanie - film sensacyjny, Kanada 2010 02:15 Menu na miarę 03:00 Dyżur 3 (36) - serial dok.	07:00 Makłowicz w podróży 07:30 Pytanie na śniadanie 11:10 W obiektywie Polonii 11:30 Trzecia połowa (9) - serial 12:00 Gość poranka 12:20 45. KFP Opole 2008 - recital Ryszarda Rynkowskiego 12:50 Za marzenia (11) - serial 13:40 Za marzenia (12) - serial 14:35 Polonia 24 15:15 Bajki naszych rodziców: Elias i Pistulka 15:25 Dziwne przygody Koziołka Matołka - serial anim. 15:35 Baśnie i bajki polskie 16:00 Szansa na sukces. Opole 2024 17:00 Dziennik regionów 17:10 Polska z Miodkiem 17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 17:50 Leśniczówka (741) - serial 18:20 Zakochaj się w Polsce 18:50 Kabaretowe Naj - pr. rozryw. 19:10 Przystanek Ameryka 19:30 Wędrowiec polski 20:00 Dziennik regionów 20:25 Przysłań (4) - serial 21:15 Na sygnale (463) - serial 21:45 Na sygnale (464) - serial 22:15 Czerdziestolatek (21) - serial 23:30 Dziennik regionów 23:45 Pogoda 23:50 Polska z Miodkiem 00:00 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 00:30 45. KFP Opole 2008 - recital Ryszarda Rynkowskiego 01:00 Przystanek Ameryka 01:30 Dziennik regionów
	WIECZOREM	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:45 Edek - idol na dziś - dok. 09:10 Z wędką nad wodę 09:45 Jestem mamą 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Głos Polski 11:35 Communio sanctorum 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Wypaczone sumienia - dok. 13:00 Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:30 Drzwi do lasu 15:00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Natura obiektywnie 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Polonia - reportaż 17:30 Geopolityka 17:55 Poczci wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Nie tylko Ulmowie 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia 22:00 Brat Anatol apostoł Maryi 23:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 23:30 Regal 00:00 Słowo życia	06:20 Był taki dzień 06:30 Historia Polski: Ja cię uczę: kążę 06:50 Archiwum zimnej wojny: Rosja w kręgu „Kultury” 07:25 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (1) - serial 08:25 Polski zwycięzca bitwy o Atlantyk 09:10 Kuchnia polskich Żydów: Brakteaty i Arendy 09:45 Historia Polski: Było sobie miasteczko 10:45 Encyklopedia II wojny światowej 11:20 Z matką w sercu - dok. 12:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 12:45 Alternatywy 4 (5) - serial 13:55 Tajemnice Wysp Brytyjskich (3) - serial 14:45 Sekrety starożytnych inżynierów 2: Ukryte skarby historii 15:45 Korona królów (25) - serial 16:20 Sensacje XX wieku 17:15 Historia Polski: Wołyń - zapis zbrodni 17:55 Archiwum zimnej wojny: Rosja w kręgu „Kultury” 18:30 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (2) - serial 19:35 Płyną trąty - film dokumentalny, Polska 1962 20:00 Nazistowski szwadron wielorybny - dok. 20:55 Zapis zbrodni w powojennych Niemczech: Wschód 22:05 Zdrój (5) - serial 23:15 Sensacje XX wieku 00:20 Wołyń - dramat wojenny, Polska 2016	06:00 Polowanie na Hitlera (5) - serial dok. 06:45 Polowanie na Hitlera (6) - serial dok. 07:35 Smaki Dubaju 08:10 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 11:15 Konopielka - komedia obyczajowa, Polska 1981 13:00 Perła w koronie - dramat obyczajowy, Polska 1971 15:35 Cudowne miejsce - dramat psychologiczny, Polska 1994, reż. Jan Jakub Koloski, wyk. Adam Kamień, Krzysztof Majchrzak, Grażyna Błęcka-Kolska, Mariusz Saniternik. Książd Jakub obejmuje na wsi swą pierwszą parafię. Początkowo trudno mu znaleźć wspólny język z miejscowymi parafianami. Zaprzyjaźnia się ze starszym od siebie proboszczem Andrzejem z sąsiedniej parafii, którego niekonwencjonalne metody okazują się skuteczne w podejściu do miejscowych. 17:30 Noce i dnie (6) - serial 18:50 Noce i dnie (7) - serial 20:00 Moja krew - dramat obyczajowy, Polska 2009 22:00 Mała Moskwa - melodramat, Polska 2008, reż. Waldemar Krzystek 00:30 Jesteś Bogiem - dramat biograficzny, Polska 2012 03:00 Wenecja - dramat obyczajowy, Polska 2010	05:25 Przyrodnik na tropie 06:00 Podróże z historią 06:35 Malika: Królowa Iwica (1) - dok. 07:25 Urodzeni w Górach Skalistych: Dorastanie 08:30 Wielkie przyspieszenie: Epoka maszyn 09:30 Wszystkie kolory świata: RPA - afrykańska tęcza 10:30 Encyklopedia Tatrzańska: Janickowe imię nigdy nie zaginie 11:10 Lena na Bałkanach: Kosowo 11:45 Dookoła świata: Zimowe szaleństwo 12:15 Dookoła świata: Parki i rezerwy 12:50 Czekając na niebo - dok. 13:45 Malika: Królowa Iwica (2) - dok. 14:40 U wybrzeży Nowej Zelandii 3: Tini Heke 15:40 Wielkie przyspieszenie: Rewolucje energetyczne 16:45 Wszystkie kolory świata: Laos. W rytmie fal Mekongu 17:50 Dookoła świata: Czas do szkoły 18:20 Dookoła świata: Dzikie życie 18:55 Czy Pani mnie słyszy? - dok. 20:00 Trucizna Putina: Wojna (3) 21:15 Hakerzy - nowi żołnierze Chin - dok. 22:20 Sad dziecka - dok. 23:25 Prawdziwe psy (9) - serial 23:55 Prawdziwe psy (10) - serial 00:25 Podróż sentymalna - dok. 01:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	07:00 Tamte lata, tamte dni - mag. kult. 07:35 Podróże z historią: Żuławska depresja 08:20 Wędrowiec polski 09:00 Dom (12) - serial 09:20 Wędrowiec polski 09:50 Dom (12) - serial 10:55 14 lipca - komedia, Francja 1933 12:35 Muzyka zamknięta w drewnie - film dokumentalny, Norwegia 2021 14:15 Rodzina Durrellów 4 (5) - serial 15:15 Fanfan Tulipan - film przygodowy, Francja 2003 17:00 Wydarzenie aktualne 17:25 Rozmowy o zmierzchu i świcie: Rozmowa 5. STS i Mazury 18:15 Modigliani, portrecista niekonwencjonalny - film dokumentalny, Włochy 2020 20:00 Komedie lato: Kingsajz - komedia, Polska 1987 22:00 Serialowa nostalgia: 07 zgłoś się (19) - serial 23:40 Seans kultowy: Nie oglądaj się teraz - thriller, Wielka Brytania/Włochy 1973 01:40 Kino krótkich filmów: Dziadowski blues non camera, czyli nogami do przodu 01:45 Kino krótkich filmów: Te wspaniałe bąbelki w tych pulsujących limfocytach 01:55 Kino krótkich filmów: Refleksy - film animowany, Polska 1979
PO POŁUDNIU	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:45 Edek - idol na dziś - dok. 09:10 Z wędką nad wodę 09:45 Jestem mamą 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Głos Polski 11:35 Communio sanctorum 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Wypaczone sumienia - dok. 13:00 Niemy świadek historii. Puszcza Rudnicka 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:30 Drzwi do lasu 15:00 Koronka do Bożego Miłosierdzia 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Natura obiektywnie 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Polonia - reportaż 17:30 Geopolityka 17:55 Poczci wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć 19:30 Brat Franciszek 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Nie tylko Ulmowie 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia 22:00 Brat Anatol apostoł Maryi 23:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 23:30 Regal 00:00 Słowo życia	06:20 Był taki dzień 06:30 Historia Polski: Ja cię uczę: kążę 06:50 Archiwum zimnej wojny: Rosja w kręgu „Kultury” 07:25 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (1) - serial 08:25 Polski zwycięzca bitwy o Atlantyk 09:10 Kuchnia polskich Żydów: Brakteaty i Arendy 09:45 Historia Polski: Było sobie miasteczko 10:45 Encyklopedia II wojny światowej 11:20 Z matką w sercu - dok. 12:20 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 12:45 Alternatywy 4 (5) - serial 13:55 Tajemnice Wysp Brytyjskich (3) - serial 14:45 Sekrety starożytnych inżynierów 2: Ukryte skarby historii 15:45 Korona królów (25) - serial 16:20 Sensacje XX wieku 17:15 Historia Polski: Wołyń - zapis zbrodni 17:55 Archiwum zimnej wojny: Rosja w kręgu „Kultury” 18:30 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (2) - serial 19:35 Płyną trąty - film dokumentalny, Polska 1962 20:00 Nazistowski szwadron wielorybny - dok. 20:55 Zapis zbrodni w powojennych Niemczech: Wschód 22:05 Zdrój (5) - serial 23:15 Sensacje XX wieku 00:20 Wołyń - dramat wojenny, Polska 2016	06:00 Polowanie na Hitlera (5) - serial dok. 06:45 Polowanie na Hitlera (6) - serial dok. 07:35 Smaki Dubaju 08:10 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 11:15 Konopielka - komedia obyczajowa, Polska 1981 13:00 Perła w koronie - dramat obyczajowy, Polska 1971 15:35 Cudowne miejsce - dramat psychologiczny, Polska 1994, reż. Jan Jakub Koloski, wyk. Adam Kamień, Krzysztof Majchrzak, Grażyna Błęcka-Kolska, Mariusz Saniternik. Książd Jakub obejmuje na wsi swą pierwszą parafię. Początkowo trudno mu znaleźć wspólny język z miejscowymi parafianami. Zaprzyjaźnia się ze starszym od siebie proboszczem Andrzejem z sąsiedniej parafii, którego niekonwencjonalne metody okazują się skuteczne w podejściu do miejscowych. 17:30 Noce i dnie (6) - serial 18:50 Noce i dnie (7) - serial 20:00 Moja krew - dramat obyczajowy, Polska 2009 22:00 Mała Moskwa - melodramat, Polska 2008, reż. Waldemar Krzystek 00:30 Jesteś Bogiem - dramat biograficzny, Polska 2012 03:00 Wenecja - dramat obyczajowy, Polska 2010	05:25 Przyrodnik na tropie 06:00 Podróże z historią 06:35 Malika: Królowa Iwica (1) - dok. 07:25 Urodzeni w Górach Skalistych: Dorastanie 08:30 Wielkie przyspieszenie: Epoka maszyn 09:30 Wszystkie kolory świata: RPA - afrykańska tęcza 10:30 Encyklopedia Tatrzańska: Janickowe imię nigdy nie zaginie 11:10 Lena na Bałkanach: Kosowo 11:45 Dookoła świata: Zimowe szaleństwo 12:15 Dookoła świata: Parki i rezerwy 12:50 Czekając na niebo - dok. 13:45 Malika: Królowa Iwica (2) - dok. 14:40 U wybrzeży Nowej Zelandii 3: Tini Heke 15:40 Wielkie przyspieszenie: Rewolucje energetyczne 16:45 Wszystkie kolory świata: Laos. W rytmie fal Mekongu 17:50 Dookoła świata: Czas do szkoły 18:20 Dookoła świata: Dzikie życie 18:55 Czy Pani mnie słyszy? - dok. 20:00 Trucizna Putina: Wojna (3) 21:15 Hakerzy - nowi żołnierze Chin - dok. 22:20 Sad dziecka - dok. 23:25 Prawdziwe psy (9) - serial 23:55 Prawdziwe psy (10) - serial 00:25 Podróż sentymalna - dok. 01:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	07:00 Tamte lata, tamte dni - mag. kult. 07:35 Podróże z historią: Żuławska depresja 08:20 Wędrowiec polski 09:00 Dom (12) - serial 09:20 Wędrowiec polski 09:50 Dom (12) - serial 10:55 14 lipca - komedia, Francja 1933 12:35 Muzyka zamknięta w drewnie - film dokumentalny, Norwegia 2021 14:15 Rodzina Durrellów 4 (5) - serial 15:15 Fanfan Tulipan - film przygodowy, Francja 2003 17:00 Wydarzenie aktualne 17:25 Rozmowy o zmierzchu i świcie: Rozmowa 5. STS i Mazury 18:15 Modigliani, portrecista niekonwencjonalny - film dokumentalny, Włochy 2020 20:00 Komedie lato: Kingsajz - komedia, Polska 1987 22:00 Serialowa nostalgia: 07 zgłoś się (19) - serial 23:40 Seans kultowy: Nie oglądaj się teraz - thriller, Wielka Brytania/Włochy 1973 01:40 Kino krótkich filmów: Dziadowski blues non camera, czyli nogami do przodu 01:45 Kino krótkich filmów: Te wspaniałe bąbelki w tych pulsujących limfocytach 	

W PIĄTEK, 12 LIPCA, POLECAMY

REPORTAŻ

EDEK – IDOL NA DZIŚ

PIĄTEK 12.7 GODZ. 8.45, TV TRWAM

Wielu młodych ludzi angażuje się w przywracanie dobrego imienia Żołnierzom Wykętym. Jednym z wydarzeń organizowanych w tym celu od kilku lat jest Rajd Bartka. W 2016 r. został on poświęcony postaci Edwarda Biesoka ps. Edek, który zginął w wieku zaledwie 19 lat. Trasa rajdu prowadziła do leśnej mogiły, w której przez ponad pół wieku spoczywały nieodkryte szczątki bohatera. Plut. Edward Biesok ps. Edek był żołnierzem Narodowych Sił Zbrojnych. Od lata 1945 r. miał kontakty z partyzantami z oddziału por. Henryka Flamego „Bartka”, którzy walczyli w okolicach Czechowic. Oddział „Bartka” był największym antykomunistycznym ugrupowaniem na Górnym Śląsku i w Beskidach.

KOMEDIA

KINGSAJZ

PIĄTEK 12.7 GODZ. 20.00, TVP KULTURA

Kto powiedział, że krasnoludków nie ma? Mistrz polskiej komedii Juliusz Machulski przenosi widzów do Szuflandii, tajemniczej krainy mieszczącej się w podziemiach Instytutu Badań Czwartorzędu, gdzie, owszem, krasnoludki sobie żyją dość licznie... A jeden z nich strzeże tajemnicy eliksiru o nazwie kingsajz. Pozwala on uzyskać rozmiary człowieka i zamieszkać w krainie ludzi, gdzie można się cieszyć wolnością i... kobietami. Wspomniała muzyka Krzesimira Dębskiego, niezapomniany klimat lat 80., doskonała obsada (w tym nieodżałowany Jerzy Stuhr jako Nadszyszkownik Kilkujadek) i fantastyczna scenografia – to właśnie bajka dla dorosłych.

SCIENCE FICTION

NIESAMOWITY SPIDER-MAN 2

PIĄTEK 12.7 GODZ. 22.15, POLSAT

Wspaniale jest być Spider-Manem (Andrew Garfield). Dla Petera Parkera nic nie może się równać z uczuciem, jakiego doświadcza, kiedy kołysze się między drapaczami chmur. Albo gdy spędza czas z Gwen (Emma Stone). Lecz bycie Spider-Manem ma swoją cenę: tylko Spider-Man może ochronić nowojorczyków przed budzącymi grozę złoczyńcami, którzy zagrażają miastu. Tym razem, wraz z pojawieniem się Electro (Jamie Foxx), Peter musi stawiać czoła wrogowi daleko bardziej potężnemu niż on sam. Kiedy powraca jego stary przyjaciel Harry Osborn (Dane DeHaan), Peter uświadamia sobie, że jego wszyscy wrogowie mają ze sobą jedną rzecz wspólną – OsCorp.

W SOBOTĘ, 13 LIPCA, POLECAMY

KOMEDIA

I KTO TO MÓWI III

SOBOTA 13.7 GODZ. 10.30, POLSAT

Dalsze losy niezwykle sympatycznej rodziny Ubriacco: małżeństwa Jamesa (John Travolta) i Mollie (Kirstie Alley) oraz ich dzieci Mikeya i Julie, które już podrosły i marzą o psie. James zabiera Mikeya do schroniska. Ten wybiera sobie psa, który wabi się Rocks. Jednak po powrocie do domu pojawia się mały problem – w domu jest już jest pies. Dokładnie jest to Daphne, suczka szefowej Jamesa. I tak dzieci zamiast jednego mają dwa psy: jednego grzecznego i dobrze wyszkolonego, drugiego psotliwego i swawolnego. Ale problemy zaczną się dopiero, kiedy atrakcyjna szefowa Jamesa, zauroczona swoim pracownikiem, postanawia rozbić jego małżeństwo.

PRZYGODOWY

ANGELIKA WŚRÓD PIRATÓW

SOBOTA 13.7 GODZ. 12.45, TVP1

Czwarty z pięciu filmów o burzliwych losach markizy Angeliki de Peyrac. Podczas gdy trzy pierwsze filmy („Markiza Angelika”, „Piękna Angelika” oraz „Angelika i król”) były typowymi opowieściami z gatunku płaszcza i szpady, to dwa ostatnie – „Angelika wśród piratów” oraz „Angelika i sułtan” – rozgrywają się już w świecie niemal baśniowej fantazji, gdzieś na Wschodzie, w scenerii przywodzącej na myśl „Baśnie z 1001 nocy”. Nie umniejszało to jednak w niczym powodzenia całej serii. Wiedząc już, że jej ukochany mąż żyje, markiza Angelika postanawia za wszelką cenę go odnaleźć. Wyrusza więc jego tropem na Morze Śródziemne. Na pokład statku zabiera ją dowódca królewskiej galery.

PRZYGODOWY

PIRACI Z KARAIBÓW: KLĄTWA „CZARNEJ PERŁY”

SOBOTA 13.7 GODZ. 20.00, POLSAT

Karaiby, wiek XVIII. Idylliczne, pirackie życie pełnego zawadiackiego wdzięku kapitana Jacka Sparrowa (Johnny Depp) wali się w gruzy, gdy dosięga go nemezis w osobie przebiegłego kapitana Barbossy (Geoffrey Rush), który ukradł wcześniej jego statek, „Czarną Perłę”. Barbossa atakuje miasto Port Royal i porwuje córkę gubernatora Elizabeth (Keira Knightley). Sparrow zawiera sojusz z Willem Turnerm (Orlando Bloom), zdeterminowanym, by uratować ukochaną, i razem ruszają w pościg za „Czarną Perłą” na skradzionym najszybszym okręcie brytyjskiej floty. Will nie wie, że na kapitanie Barbossie i całej jego załodze ciąży straszliwa klątwa związana z ukrytym skarbem.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Mechanik
godz. 1.35

TVP 1

08:05 Rok w ogrodzie extra
08:20 Pełnosprawni - magazyn dla niepełnosprawnych
08:50 Polacy na krańcu świata: Jedna wyprawa - 4 żywioły
10:00 Ranczo (129) - serial
10:55 Komisarz Alex (55) - serial
11:55 Ojciec Mateusz (41) - serial
12:45 Gwiazdy w południe: Angelika wśród piratów - film przygodowy, Francja/RFN/Włochy 1967
14:25 Okrasa łamie przepisy
15:00 Był sobie pies - film familijny, USA/Indie 2017
16:40 Wielka wyprawa maluchów
16:45 Przed ekranem - mag.
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
18:25 Gra na Maksa - serial
18:40 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
19:30 19.30
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Komisarz Alex (264) - serial
21:20 Hit na sobotę: Ben Hur - dramat historyczny, USA 2016
23:30 Kickboxer: Odwet - dramat sensacyjny, USA 2018
01:35 Mechanik - thriller, Hiszpania 2004, wyk. Christian Bale, Jennifer Jason Leigh, Aitana Sánchez-Gijón
03:25 Zakochany anioł - komedia romantyczna, Polska 2005

Ja wam pokażę!
godz. 22.50

TVP 2

07:55 Pytanie na śniadanie
11:30 To jest grane - pr. muz.
12:05 Heca w zoo - komedia romantyczna, USA 2011
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2024
16:25 Na dobre i na złe (915) - serial
17:25 Mieszkaj pięknie: Domy
17:55 Słowo na niedzielę
18:05 Rodzinka.pl (174) - serial
18:45 Akacja 38 (414) - serial
19:30 Gra na Maksa (18) - serial
19:40 „Ja to mam szczęście!”
20:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską: Część 1 - widowisko
21:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską: Część 2 - widowisko
22:10 Panorama
22:50 Ja wam pokażę! - film obyczajowy, Polska 2006.
Judyta i Adam planują wziąć ślub, jednak córce Judyty, Tosi, nie podobają się plany matrymonialne mamy. Wkrótce Judyta zaczyna podejrzewać, że Adam ją zdradza, a na domiar złego w jej życiu ponownie pojawia się były mąż.
01:00 Dziewczyna warta grzechu - komedia, Niemcy/USA 2014
02:45 Wszystko, co kocham - dramat obyczajowy, Polska 2009

Accident Man: Wakacje...
godz. 23.05

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:45 Pingwiny z Madagaskaru - film animowany, USA 2014
10:30 I kto to mówi 3 - komedia, USA 1993
12:40 Gliniarze (936) - serial
13:40 Gliniarze (936) - serial
14:40 Gliniarze (937) - serial
15:40 Gliniarze (938) - serial
16:45 Gliniarze (939) - serial
17:50 Chłopaki do wzięcia - serial dok.
18:20 Chłopaki do wzięcia - serial dok.
18:50 Wydarzenia
19:15 Prezydenci i premierzy - pr. publ.
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Piraci z Karaibów: Kłątwa „Czarnej Perły” - film przygodowy, USA 2003
23:05 Accident Man: Wakacje zabójcy - film sensacyjny, Wielka Brytania 2022.
Mike Fallon jest artystą pośród płatnych zabójców. Potrafi sprawić, aby zgony jego ofiar wyglądały na wypadki. Tym razem będzie musiał stawić czoła innemu wybitnym przedstawicielom swojego fachu. Na polecenie szefowej mafii ma ochraniać jej syna przed kolejnymi siepaczkami.
01:15 Ultimatum Bourne'a - film sensacyjny, Niemcy/USA 2007
03:45 Znaki (12) - serial

Piachem w tryby
godz. 21.45

REPUBLIKA

06:00 Kulisy manipulacji
06:40 Tradycyjne smaki
06:50 Biznes Polska
07:00 Serwis informacyjny
07:10 Republika rano
08:05 Republika wstajemy!
09:00 Republika rano - serwis
09:10 Republika wstajemy!
10:00 Polityczne podsum. tyg.
11:00 Serwis informacyjny
11:11 Hity w sieci
11:35 Polityczne podsum. tyg. Rafała Ziemkiewicza
12:00 Serwis informacyjny
12:10 Republika dzień
13:00 Republika wstajemy!
13:15 Republika dzień, serwis
14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika dzień, serwis
16:35 Republika wstajemy!
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki +
17:25 Express Republiki Luz
18:00 Republika dzień, serwis
18:40 Zdaniem Kowalskiego
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
19:20 Sport w Republice
19:25 Prognoza pogody
19:30 Gość Dzisiaj
20:00 Republika wieczór
21:10 Przegląd prasy niemieckiej
21:30 Oko na niedzielę
21:45 Piachem w tryby
22:30 Republika wieczór
23:30 Express Republiki +
23:45 Express Republiki +
00:00 Magazyn Filmowy Piotra Gońca
00:25 Poland Daily

Dziedzictwo krwi
godz. 20.00

PULS

06:00 Taki jest świat
07:00 Kobra - oddział specjalny (2) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (4) - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny (6) - serial
10:00 Lombard. Życie pod zastaw (440) - serial
11:00 Lombard. Życie pod zastaw (441) - serial
12:00 Lombard. Życie pod zastaw (442) - serial
13:00 Lombard. Życie pod zastaw (443) - serial
14:00 Lombard. Życie pod zastaw (444) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (741) - serial
16:00 Lombard. Życie pod zastaw (742) - serial
17:00 Lombard. Życie pod zastaw (743) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (744) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (745) - serial
20:00 Dziedzictwo krwi - film sensacyjny, Francja 2016.
John, były więzień, spotyka na swojej drodze własną córkę, o której istnieniu nie wiedział. Dostrzega się, że dziewczynę ściga mafia. Córka liczy na pomoc ojca.
21:45 Tomb Raider - film przygodowy, Wielka Brytania/USA 2018
00:10 Momentum - thriller, USA 2015
02:05 Dyżur 3 (40) - serial dok.

Trzy Szalone Zera
godz. 11.50

POLONIA

06:00 Dziennik regionów
06:30 Balans bieli
07:00 Operacja zdrowie
07:30 Pytanie na śniadanie
11:20 Bocian biały - film dokumentalny, Polska
11:50 Trzy Szalone Zera (12) - serial
12:20 Trzy Szalone Zera (13) - serial
12:55 Wędrowiec polski
13:30 Przysań (4) - serial
14:25 Forum - pr. publ.
15:25 Okrasa łamie przepisy
16:00 Kulturalni PL
17:00 Dziennik regionów
17:10 Polska z Miodkiem
17:20 Za marzenia (13) - serial
18:10 Szansa na sukces. Opole 2024
19:05 Polacy na medal
19:30 Wędrowiec polski
20:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską: Zakopane, część 1 (1) - widowisko
21:00 Lato z Radiem i Telewizją Polską: Zakopane, część 2 (1) - widowisko
22:00 Czas honoru. Powstanie (5) - serial
22:50 Kabaret Ani Mru-Mru - przeżyjmy to jeszcze raz - pr. rozryw.
23:40 World News Flash
00:00 Dziennik regionów
00:35 Za marzenia (13) - serial
01:30 Dziennik regionów
01:55 Pogoda
02:10 O mnie się nie martw 3 (13) - serial
03:00 O mnie się nie martw 4 (1) - serial

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Westerplatte młodych
09:00 Dar wiary
10:00 Informacje dnia
10:15 Retrospekcja
10:20 Muzyczne chwile
10:35 Słowo życia
10:40 Polski punkt widzenia
11:00 Kropelka radości
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Warto zauważyć
12:50 Natura obiektywnie
13:20 Ocalić od zapomnienia
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”
14:45 Jak wygrać małżeństwo
15:00 Polskie dziedzictwo
15:30 Wierzę w Boga
15:50 Krótka historia zbawienia
16:00 Informacje dnia
16:10 Historia PL: Za Polskę poszliśmy w ogień
17:00 Z Parlamentu Europejskiego
17:30 33. Pielgrzymka Rodziny Rada Maryja na Jasną Górę
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Warto być ojcem
22:15 Oratorium o św. Józefie - koncert
23:00 Odpowiedzialni za Kościół
23:30 Fatima - orędzie na dziś
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach
00:10 Informacje dnia
00:30 33. Pielgrzymka Rodziny Rada Maryja na Jasną Górę

HISTORIA

06:50 Był taki dzień
06:55 Historia Polski: Szerokie tory: Jeden dzień z życia weterynarza w Moskwie
07:20 Zakochaj się w Polsce
07:45 Korona królów. Jagiellonowie (167) - serial
08:20 W kotle historii: Nihil novi? A jednak. Statut Łaskiego i konstytucja
08:55 Arsenał. Magazyn militarno-historyczny
09:25 Zakłęty dwór (2) - serial
10:35 Wszystkie kolory świata: Oregon - świat Dzikiego Zachodu
11:40 Cztery strony świata: Dzikie Korsyki
12:40 Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego: Duero
13:45 Wojownicy czasu: Płonąca Galicja, czyli Lubaczów 1918
14:25 Nie lubię poniedziałku - komedia obycz., Polska 1971
16:10 Sensacje XX wieku
16:40 Sensacje XX wieku
17:15 Tajemnice Wysp Brytyjskich (3) - serial dok.
18:00 1920. Wojna i miłość (5) - serial
18:50 Ulica Brzozowa - film dokumentalny, Polska 1947
19:00 Giganci historii: Kobiety w walce o niepodległość Polski - teleturniej
20:00 Krzyżacy - film historyczny, Polska 1960
22:55 Kroniki Hitlera: Masowy mord. Lata 1939-1945
00:00 Dom pod Dwoma Orlami (5) - serial

KINO POLSKA

06:00 Polowanie na muchy - komedia, Polska 1969
08:00 Moja ulica - film dokumentalny, Polska 1965
08:10 Urodziny młodego warszawiaka - dramat wojenny, Polska 1980
10:25 Wilcze echa - film przygodowy, Polska 1968
12:35 Parada oszustów (1) - serial
13:20 Kuba - film dokumentalny, Polska 2023
15:05 Do widzenia, do jutra - dramat obyczajowy, Polska 1960
16:55 Panny i wdowy - film historyczny, Polska 1991
20:00 Haker - komedia sensacyjna, Polska 2002.
Marcin i Adam to przyjaciele ze szkoły. Pewnego dnia licealiści włamują się na konta bankowe i przelewają ogromne sumy pieniędzy. Na trop zdolnych hakerów wpada jednak skorumpowany oficer CBS, Burza. Postanawia wykorzystać zdolności nastolatków do własnych celów.
21:55 Jak pies z kotem - komediodramat, Polska 2018
00:00 PitBull - film kryminalny, Polska 2005
02:05 Zakłęte rewiry - dramat obyczajowy, Czechosłowacja/Polska 1975
04:25 Nikt nie woła - dramat psychologiczny, Polska 1960

TVP DOKUMENT

05:35 Przyrodnik na tropie
06:05 Podróże z historią: Wiosenne obrządki
06:40 Malika: Królowa lwica (2)
07:30 U wybrzeży Nowej Zelandii 3: Tini Heke
08:30 Wielkie przyspieszenie: Rewolucje energetyczne
09:30 Wszystkie kolory świata: Laos. W rytmie fal Mekongu
10:35 Kwitnąca Arktyka - dok.
10:40 Przegląd na Szczelińcu - dok.
11:10 Ludzie i pszczoły - serial dok.
11:50 Dookoła świata: Czas do szkoły
12:20 Dookoła świata: Dzikie życie
12:55 Tańcząca ze światem - Grecja: Grecja Egejska
13:20 Podróże Małej i Dużej 4
13:50 Szpiedzy wśród zwierząt: Złe zachowanie
14:55 Nasz dziwny świat
15:55 Wielkie rzeki świata: Nil
16:55 Simon Reeve i jego śródmorskie przygody - serial dok.
18:00 Dookoła świata: Święta i ceremonie
18:25 Dookoła świata: Bawmy się!
19:00 Aktor Pana Boga - dok.
19:30 Wracamy na Pola Grunwaldu
20:00 Z góry widać lepiej. Wanda Rutkiewicz
21:30 Everest - nasze wyzwanie
22:30 Jak wiele dróg - dok.
22:40 Powódź - dok.
23:05 Cześć, SI - dok.
00:40 Kalina - dok.

KULTURA

06:05 Fanfan Tulipan - film przygodowy, Francja 2003
07:55 20 minut z Marią Koterbską - pr. rozryw.
08:25 Śpiewa Maria Koterbska - recital
09:05 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
09:45 Serialowa nostalgia: Daleko od szosy (5) - serial
11:10 Jakub Józef Orliński - Oblicza miłości - koncert
12:35 Dokument tygodnia: Wichrowe wzgórza: miłość, nienawiść i zemsta - film dokumentalny, Francja 2022
13:45 Pan Wołodyjowski (1) - film historyczny, Polska 1968
15:35 Komedie lata: Kingsajz - komedia, Polska 1987
17:35 Otwarcie wystawy w muzeum Brukenthala w Sybieniu w Rumunii - reportaż
18:05 Kino retro: Wichrowe Wzgórza - melodramat, USA 1939
20:00 Bilet do kina: Duma i uprzedzenie - film kostiumowy, Francja/Wielka Brytania/USA 2005, wyk. Keira Knightley, Talulah Riley, Rosamund Pike
22:15 Jazz letnią porą - film dokumentalny, Francja 2021
23:55 Kino nocne: Trzeci człowiek - film sensacyjny, Wielka Brytania 1949
01:55 Seans kultowy: Nie oglądał się teraz - thriller, Wielka Brytania/Włochy 1973

TVP SPORT

05:40 EURO wieczór - magazyn piłkarski
06:20 Historia Euro: 2004, Grecka odyseja
07:25 Historia Euro: 2008, Viva Espana
08:30 Euro 2024 - podsumowanie półfinałów
10:30 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - mecz: Austria - Polska
12:40 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
13:45 Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj
15:00 EURO dzień - magazyn piłkarski
16:00 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Hiszpania - Francja
18:10 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Holandia - Anglia
20:35 Euro 2024 - zapowiedź finału
22:30 EURO wieczór - magazyn piłkarski
23:15 Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj
00:30 Boks: Gala w Wolverhampton - podsumowanie
02:15 Boks: Walka o pas WBO World w Bournemouth - waga junior ciężka: Chris Billam-Smith - Mateusz Masternak

Piłka nożna kobiet:

Eliminacje mistrzostw Europy - mecz: Austria - Polska
Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj
EURO dzień - magazyn piłkarski
Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Hiszpania - Francja
Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Holandia - Anglia
Euro 2024 - zapowiedź finału
EURO wieczór - magazyn piłkarski
Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj
Boks: Gala w Wolverhampton - podsumowanie
Boks: Walka o pas WBO World w Bournemouth - waga junior ciężka: Chris Billam-Smith - Mateusz Masternak

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Ben Hur
godz. 0.40

Przyjaźń bez granic
godz. 2.35

Królestwo niebieskie
godz. 20.00

Polityczna kawa
godz. 12.00

Ostatnie zlecenie
godz. 20.00

Wołyń
godz. 21.15

TVP 1

TVP 2

POLSAT

REPUBLIKA

PULS

POLONIA

08:00 Tydzień
08:30 Zakochaj się w Polsce
09:15 Faraon - dramat historyczny, Polska 1965
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:45 Biblioteka mądrości
13:05 BBC w Jedynce
14:05 Ogniem i mieczem (4) - serial
15:10 Dom (22) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Pogoda
17:30 Mecz - teleturniej piłkarski
18:25 Gra na Maksa - serial
18:40 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
19:30 19.30
20:05 Pogoda
20:10 Sport
20:20 Piłka nożna: Euro 2024 - studio
20:40 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia
23:25 Gra na Maksa - serial
23:35 Rolnik szuka żony - pr. rozryw.
00:40 Ben Hur - dramat historyczny, USA 2016, wyk. Jack Huston, Toby Kebbell, Rodrigo Santoro. Kupiec Ben Hur, oskarżony o zdradę, zostaje skazany na lata ciężkich, niewolniczych prac. Przy życiu trzyma go jedynie myśl o zemście i powrocie do ukochanej.
02:55 Jasminum - film obyczajowy, Polska 2006

07:55 Pytanie na śniadanie
11:45 Lato z Radiem i Telewizją Polską: Część 1 (1) - widowisko
12:50 Lato z Radiem i Telewizją Polską: Część 2 (1) - widowisko
14:00 Familiada - teleturniej
14:35 Koło fortuny - teleturniej
15:15 Szansa na sukces. Opole 2024
16:15 Tak to leciało! - teleturniej
17:05 Gra na Maksa - serial
17:20 Okrucieństwo nie do przyjęcia - czarna komedia, USA 2003
19:05 Gra na Maksa - serial
19:15 Rodzinka.pl (259) - serial
20:00 Dziewczyna warta grzechu - komedia, Niemcy/USA 2014
21:50 Panorama
22:20 Informacje kulturalne
22:45 Kino bez granic: Blue Jasmine - komediodramat, USA 2013
00:35 Wojenne dziewczyny 4 (40) - serial
01:35 Wojenne dziewczyny 4 (41) - serial
02:35 Przyjaźń bez granic - dramat przygodowy, Francja/Niemcy 2019, wyk. Fionn Whitehead, Stéphane Bak, Ben Chaplin. Młody mężczyzna z Konga w poszukiwaniu brata próbuje przekroczyć granice Europy. W Maroku łączy siły z bystrym Brytyjczykiem, który uciekł od swojego ojczyma.

06:00 Nowy dzień
08:40 Spider-Man - film przygodowy, USA 2002
11:25 Smerfy - film familijny, USA 2011
13:35 Piraci z Karaibów: Kłątwa „Czarnej Perły” - film przygodowy, USA 2003
16:40 Tylko mnie kochaj - komedia romantyczna, Polska 2006
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:00 Królestwo niebieskie - dramat historyczny, Niemcy/Hiszpania/USA/Wielka Brytania 2005, wyk. Orlando Bloom, Eva Green, Jeremy Irons, Liam Neeson. Jest rok 1184. Młody kowal Balian traci żonę i syna. Pograżonego w żalobie odnajduje rycerz Godfrey z Ibelinu, który okazuje się jego ojcem.
23:10 21 Jump Street - komedia sensacyjna, USA 2012
01:30 Wieczny student 3 - komedia, USA 2009
03:45 Świat według Kiepskich (277) - serial

06:00 Magazyn filmowy
06:25 Smaki Polski
06:50 Biznes Polska
07:00 Transmisja Mszy Świętej
08:05 Republika wstajemy!
09:00 Republika rano - serwis
09:05 Miłosz Kleczek Wysokie napięcie
10:00 Republika rano - serwis
10:05 Studio prasowe
11:00 Salonik polityczny
12:00 Polityczna kawa
13:00 Republika wstajemy!
13:10 Ameryka, Polityka i Dolary. Raport z USA
13:40 Za siódmą górą
14:00 Republika dzień - serwis
14:10 1410 Bitwa polityczna
14:40 Na pomoc!
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Oko na niedzielę
15:30 Republika dzień, serwis
16:35 Republika wstajemy!
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki +
17:25 Express Republiki Luz
17:45 Miłosz Kleczek. W ruchu
18:10 Republika dzień
18:40 Smaki Polski
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
19:20 Sport w Republice
19:25 Prognoza pogody
19:30 Gość Dzisiaj
20:00 Ściśle jawne
20:50 Wywiad z chuliganem
21:45 Piachem w tryby
22:30 Republika wieczór
23:30 Express Republiki
23:45 Express Republiki +
00:00 Poland Daily
00:15 Dzisiaj - serwis inform.

06:00 Rodzinny interes (71) - serial
07:00 Rodzinny interes (72) - serial
08:00 Kurierzy (5) - serial
09:00 Kurierzy (6) - serial
10:00 Żandarm z Saint-Tropez - komedia, Francja/Włochy 1964
12:00 Żandarm w Nowym Jorku - komedia, Francja/Włochy 1965
14:20 Wszyscy na pokład - komedia, Belgia/Francja 2020
16:00 Tata kontra tata - komedia, USA 2015
18:00 Co wiecie o swoich dziadkach? - komedia, USA 2017
20:00 Niedziela z gwiazdami: Ostatnie zlecenie - film sensacyjny, USA 2008, wyk. Nicolas Cage. Płatny zabójca Joe, wykonując zlecenie w Bangkoku, napotyka niespodziewane przeszkody i po raz pierwszy odstępuje od swoich żelaznych reguł. Przekonuje się, że jeśli praca polega na zabijaniu, próba ocalenia czyjegoś życia może okazać się śmiertelnym wyzwaniem.
22:00 Transporter 3 - film sensacyjny, Francja/Wielka Brytania/USA 2008
00:00 Uniwersalny żołnierz - thriller SF, USA 1992
02:05 Dyżur 3 (31) - serial dok.
02:35 Dyżur 3 (32) - serial dok.

06:00 Dziennik regionów
06:35 Ranczo (6) - serial
07:30 Pytanie na śniadanie
11:40 Misja Brazylia
11:55 Między ziemią a niebem
12:00 Anioł Pański
12:15 Między ziemią a niebem
12:50 Słowo na niedzielę
13:00 Transmisja mszy świętej z kościoła pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Nowogrodzcu
14:15 Do śmiechu! - pr. rozryw.
15:10 Kiedyś to było... - mag.
16:00 Makłowicz w podróży
16:30 61. KFPP w Opolu - „Zakochani są wśród nas”, czyli piosenki Janusza Kondratowicza
17:00 Dziennik regionów
17:20 Za marzenia 2 (1) - serial
18:10 Jak nas widzą... - pr. publ.
18:40 Ranczo (7) - serial
19:30 Wędrowiec polski
20:00 Dziennik regionów
20:25 Komisarz Alex (249) - serial
21:15 Wołyń - dramat wojenny, Polska 2016
23:45 Muzeum Polskiej Piosenki: „C'est la vie - Paryż z pocztówki” - Andrzej Zaucha
00:00 Dziennik regionów
00:35 Za marzenia 2 (1) - serial
01:30 Dziennik regionów
01:55 Pogoda
02:10 Lato z Radiem i Telewizją Polską: Zakopane, część 1 (1) - widowisko
03:05 Lato z Radiem i Telewizją Polską: Zakopane, część 2 (1) - widowisko

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TRWAM

HISTORIA

KINO POLSKA

TVP DOKUMENT

KULTURA

TVP SPORT

08:00 33. Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja na Jasną Górę
15:30 10 obrazów z życia Prymasa - film dokumentalny, Polska 2021
16:00 Informacje dnia
16:10 Koncert życzeń
16:50 Kobiety wolności - film dokumentalny, Polska 2019
17:30 17.30
17:55 Poczciwi Polacy
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:25 Święty na każdy dzień
19:30 Moja katolicka rodzina
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Krótka historia zbawienia - Bóg spotyka się z człowiekiem: Stary Testament
21:00 Apł Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Retrospekcja
21:45 Stan bezpieczeństwa państwa
21:55 Święty na każdy dzień
22:00 Polskie dziedzictwo
22:30 Św. Józef - patron na trzecie tysiąclecie - re.
22:45 Jak wygrać małżeństwo
23:00 Jak my to widzimy
23:30 Tam, gdzie Bóg płacze
00:00 Słowo życia
00:05 Świat w obrazach
00:10 Informacje dnia
00:30 33. Pielgrzymka Rodziny Radia Maryja na Jasną Górę

06:30 Był taki dzień
06:35 Szerokie tory
07:00 Historia Polski: Zakochaj się w Polsce: Hajnówka
07:30 Korona królów. Jagiellonowie (168) - serial
08:00 Męczennik za autokefalię
08:25 Metropolita. Dionizy Waledyński - dok.
09:00 Zaklęty dwór (3) - serial
10:00 Tajemnice początków Polski
10:50 Hetman - film animowany, Polska 2020
11:10 Kultowe zabytki: Tajemnice pałacu księcia Monako
12:15 Dzikie Bałty: Między Finlandią a Szwecją
13:20 Wojownicy czasu
14:00 Duże zwierzę - dramat obyczajowy, Polska 2000
15:20 Głosy - film dokumentalny
16:00 Giganci historii: Wielka wojna z zakonem krzyżackim (1409-1411)
16:55 Nazistowski szwadron wielorybny - dok.
17:45 Marian na wojnie. Animowana historia Mariana Walentynowicza
18:00 1920. Wojna i miłość (6) - serial
19:00 Tajemnice lodowców - dok.
20:00 Oblicza terroryzmu: Bar - Algier, 1956 rok
20:55 Nie lubię poniedziałku - komedia obyczajowa, Polska 1971
22:50 Stawka większa niż życie (2) - serial
00:05 Historia w postaciach zapisana
02:10 Szerokie tory

06:00 Dwie korony - film dokumentalny, Polska 2017
07:50 Sam pośród swoich - dramat obyczajowy, Polska 1985
10:00 Podróż za jeden uśmiech - film przygodowy, Polska 1972.
Dwójka chłopców wybiera się pociągami nad morze. W wyniku zamieszania gubią gdzieś przeznaczone na podróż pieniądze. To ich jednak nie zalamuje i rozpoczynają podróż z Krakowa nad morze, wszystkimi możliwymi środkami transportu, podróż za jeden uśmiech.
11:55 Gdzie jest generał? - komedia wojenna, Polska 1963
13:55 Parada oszustów (2) - serial
15:05 Janosik - film przygodowy, Polska 1974
17:50 Wiosna, panie sierżancie - komedia obyczajowa, Polska 1974
20:00 Supernova - dramat obyczajowy, Polska 2019
21:40 Różyczka - dramat obyczajowy, Polska 2010
00:00 Kapitan - dramat historyczny, Francja/Niemcy/Polska/Portugalia/Chiny 2017
02:40 Kobieta samotna - dramat obyczajowy, Polska 1981
04:45 Jako w niebie, tak i w Komarnicy - film dokumentalny, Polska 2017

05:15 Przyrodnik na tropie
05:50 Podróże z historią: Jak powstał papier?
06:25 Nasz dziwny świat - serial dok.
07:20 Szpieg wśród zwierząt: Złe zachowanie
08:25 Wielkie rzeki świata: Nil
09:20 Simon Reeve i jego śródziemnomorskie przygody
10:30 Jak wiele dróg - dok.
10:45 Powódź - dok.
11:05 Chelmska Hodegetria - dok.
11:40 Dookoła świata: Święta i ceremonie
12:10 Dookoła świata: Bawmy się!
12:45 Tańcząca ze światem - Grecja: Samos
13:15 Podróże Małej i Dużej 4
13:45 Rozbójnicy wśród zwierząt: Walka o pożywienie
14:45 Wielkie koty w domu (2)
15:45 Nasz dziwny świat
16:45 Niesamowite podróże z Simonem Reevesem (4) - serial dok.
17:50 Dookoła świata: Francuzi poza Francją
18:20 Dookoła świata: Duchowe wędrówki
18:55 Lubię wracać tam, gdzie byłem - dok.
20:00 Krzysztof Krawczyk - całe moje życie - dok.
21:55 Ostatni górale - dok.
23:00 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
23:35 Najdłuższe pożegnanie - dok.
01:05 Świat moich wujków - dok.
01:50 Konstancy Puzyna - Teatr Życie - dok.

06:05 Zaśpiewajmy to jeszcze raz
07:05 Rozmowy (nie)wygodne - pr. publ.
08:00 Nabożeństwo luterańskie w Łodzi
09:05 Wichrowe wzgórza: miłość, nienawiść i zemsta
10:30 Od ucha do ucha: Lokomotywa
10:35 Od ucha do ucha: W samolocie
11:00 Francuskie śniadanie: Thierry Smialek (37) - serial
11:35 Francuskie śniadanie: Thierry Smialek (38) - serial
12:15 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
12:55 Duma i uprzedzenie - film kostiumowy, Francja/Wielka Brytania/USA 2005
15:10 Szlakiem Kolberga
15:50 Serialowa nostalgia: Daleko od szosy (5) - serial
17:15 Niedziela z...: Teresa Lipowska
18:10 Niedziela z...: Złote koło
20:00 Światło między oceanami - dramat obyczajowy, Kanada/USA/Nowa Zelandia/Australia/Wielka Brytania/Indie 2016
22:20 O zwierzętach i ludziach - film dokumentalny, Polska 2019
23:35 Kino krótkich filmów: Play
23:45 Kino krótkich filmów: Surogat
00:10 Smak miodu - dramat obyczajowy, Wielka Brytania 1961
02:00 Niedziela z...: Teresa Lipowska

05:35 EURO wieczór - magazyn piłkarski
06:15 Historia Euro: 2012, Potrójna korona
07:20 Historia Euro: 2016, Dźwięki lata
08:25 Euro 2024 - zapowiedź finału
10:15 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Hiszpania - Francja
12:30 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Holandia - Anglia
14:55 EURO dzień - magazyn piłkarski
15:50 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
16:55 Piłkarskie EURO - Decydujące momenty - film dokumentalny
18:00 Piłka nożna: Euro 2024 - studio
20:50 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia
00:15 Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj
01:30 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia
03:55 Boks: Gala w Perth - podsumowanie

DODATEK TV

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

W NIEDZIELĘ, 14 LIPCA, POLECAMY

KOMEDIA

ŻANDARM W NOWYM JORKU

NIEDZIELA 14.7, GODZ. 12.00, TV PULS

Policjanci z Saint-Tropez otrzymują zaszczytne wyróżnienie – mają reprezentować francuską policję na międzynarodowym kongresie policji w Nowym Jorku. Adiutant Gerber (Michel Galabru), starszy sierżant Cruchot (Louis de Funès), a także sierżanci Merlot (Christian Marin), Fougasse (Jean Lefebvre), Tricard (Guy Grosso) i Berlicot (Michel Modo) wsiadają na statek płynący do USA. Tymczasem piękna córka Cruchota, Nicole (Geneviève Grad), postanawia na gapę dostać się do Stanów. Chce zostać modelką. Wsiada na transatlantyk. Na pokładzie musi nie tylko ukrywać się przed ojcem i jego ludźmi, lecz także odpierać zaloty podróżującego na kongres włoskiego żandarma.

SENSACYJNY

OSTATNIE ZLECENIE

NIEDZIELA 14.7 GODZ. 20.00, TV PULS

Joe (Nicolas Cage) ma cztery zasady: nie zadaje pytań, nie uznaje dobra ani zła, nie spotyka się z ludźmi spoza interesu i zawsze wie, kiedy się wycofać. Trzyma się tego ściśle. Tym razem jednak potrzebuje dodatkowej osoby do pomocy. „Ostatnie zlecenie” to thriller o bezwzględnym płatnym mordercy, który wykonując zlecenie w Bangkoku, napotyka niespodziewane przeszkody i po raz pierwszy odstępuje od swoich żelaznych reguł. Przekonuje się, że jeśli praca polega na zabijaniu, próba ocalenia czyjegoś życia może się okazać śmiertelnym wyzwaniem. Film jest remakiem tajskiego „Bangkok – ostatnie zlecenie”, zrealizowanym przez tych samych twórców, braci Pang.

DRAMAT

KRÓLESTWO NIEBIESKIE

NIEDZIELA 14.7 GODZ. 20.00, POLSAT

Epickie widowisko w reżyserii Ridleya Scotta (twórcy takich filmów, jak: „Gladiator”, „Helikopter w ogniu” czy „Robin Hood”) z udziałem aktorskich gwiazd, tj.: Orlando Bloom, Liam Neeson, Jeremy Irons, Edward Norton. Kowal Balian (Bloom) stracił rodzinę i bliski jest utraty wiary. Wojna religijna w odległej Ziemi Świętej nic dla niego nie znaczy, a mimo to wciągnięty zostaje w jej wir. We wstrząsanej intrygami średniowiecznej Jerozolimie zakochuje się w siostrze króla, wyrasta na przywódcę i staje na czele mieszkańców, którzy bronią miasta przed przeważającymi siłami wroga... Przeznaczenie dosięga Baliana, gdy w jego życie wkracza wielki rycerz Godfrey z Ibelin (Neeson).

W PONIEDZIAŁEK, 15 LIPCA, POLECAMY

DOKUMENTALNY

GRUNWALD 1410 – RYS HISTORYCZNY I ZNACZENIE BITWY POD GRUNWALDEM

PONIEDZIAŁEK 15.7 GODZ. 14.35, TV TRWAM

15 lipca 1410 r. odbyła się bitwa pod Grunwaldem – największa bitwa średniowiecznej Europy. Krzyżacy zgromadzili 15–20 tys. wojska, Jagiełło i Witold dysponowali ok. 30 tys. rycerzy i wojowników. Przewaga była po stronie polsko-litewskiej. Armia zakonna stała w upale na otwartym polu, co wykorzystał Jagiełło, opóźniając starcie. Jego siły odpoczywały w lesie. Z lekcji historii wiemy też, że odbyło się przekazanie przez Krzyżaków dwóch mieczy i odśpiewanie „Bogurodzicy”. O bitwie wyobrażenie czerpiemy też z powieści Henryka Sienkiewicza oraz z filmu Aleksandra Forda. Ale dlaczego do niej doszło i jakie było jej znaczenie?

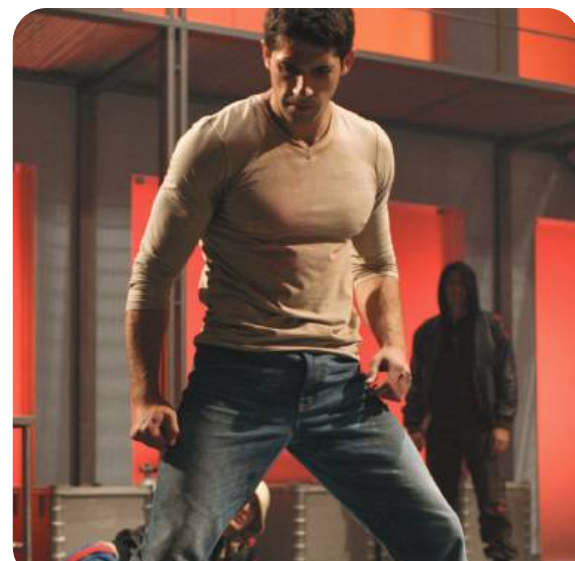

SENSACYJNY

SZKLANA PUŁAPKA 3

PONIEDZIAŁEK 15.7 GODZ. 20.05, POLSAT

W centrum Nowego Jorku ma miejsce potężna eksplozja. Terrorysta przedstawiający się jako Simon Gruber (Jeremy Irons) od pewnego czasu detonuje bomby w najbardziej ruchliwych punktach miasta. Tym razem grozi podłożeniem ładunku wybuchowego w jednej ze szkół. Zaskoczona i zdezorientowana policja prosi o pomoc operatywnego, obdarzonego niezwykłą intuicją zawodową porucznika Johna McClane’a (Bruce Willis). Nieoczekiwanie jego sprzymierzeńcem staje się czarnoskóry Zeus Carver (Samuel L. Jackson), właściciel sklepu elektronicznego. Tymczasem Gruber umieszcza kolejne bomby w metrze i przedszkolu, zmuszając przeciwników do morderczego wyścigu z czasem...

FILM AKCJI

NINJA

PONIEDZIAŁEK 15.7 GODZ. 21.55, TV PULS

Młody Amerykanin o imieniu Casey (Scott Adkins) przebywa w Japonii, gdzie pobiera nauki Ninjitsu. Jest niezwykle pracowity i ambitny. Mężczyzna ma za sobą trudną przeszłość – jego ojciec popełnił samobójstwo, a matka go porzuciła, gdy był mały. Pewnego dnia zostaje poproszony przez swojego Mistrza (Togo Igawa) o powrót do Nowego Jorku, gdzie ma ukryć i chronić legendarną „Yoroi Bitsu” – opancerzoną skrzynię zawierającą broń ostatniego Koga Ninja. Jak się okazuje, Casey ma bardzo groźnego i bezwzględnego wroga – Masazuka (Tsuyoshi Ihara), który za wszelką cenę chce przejąć skarb. Czy Amerykaninowi uda się bezpiecznie przechować cenny przedmiot?

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TVP 1

08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
08:50 Ranczo (130) - serial
09:45 Komisarz Alex (56) - serial
10:45 Ojciec Mateusz (42) - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia
12:10 Agrobiznes
12:30 Agropogoda
12:35 Magazyn rolniczy
12:55 BBC w Jedynce
14:00 Złoty chłopak (217) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.

15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (314) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
18:00 Dziewczyny ze Lwowa (13) - serial
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda

20:15 Sport
20:20 Reporterzy - magazyn reporterów
20:35 07 zgłoś się (1) - serial
21:35 Gra na Maksa - serial
21:45 07 zgłoś się (2) - serial
22:45 Gra na Maksa - serial
22:55 W poszukiwaniu Maryi - dok., Polska 2023
00:00 Życzenie śmierci - film sensacyjny, Wielka Brytania/USA/Włochy 1974
01:45 Oczy niebieskie - komediodramat, Polska 1994

TVP 2

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Okrasa łamie przepisy
11:50 Barwy szczęścia (2985) - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 (383) - serial
14:05 Rodzinka.pl (131) - serial
14:35 Na sygnale (553) - serial
15:05 Na dobre i na złe (916) - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Zakazany owoc (500) - serial

18:10 Rodzinka.pl (175) - serial
18:45 Akacja 38 (415) - serial
19:30 Gra na Maksa (19) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2985) - serial
20:10 Ślady zbrodni - thriller, USA 2007.
Były policjant Tom Carter od kilku lat zajmuje się sprzątaniem i dezynfekowaniem miejsc zbrodni. Po wykonaniu ostatniego zlecenia zaczyna podejrzewać, że ktoś wykorzystał go jako narzędzie do usunięcia dowodów zbrodni.

21:55 Na sygnale (563) - serial
22:30 Panorama
23:10 Izabela, królowa Hiszpanii (33) - serial
00:05 Przyjaźń bez granic - dramat przygodowy, Francja/Niemcy 2019
01:55 O mnie się nie martw 11 (3) - serial
02:55 Blue Jasmine - komediodramat, USA 2013

POLSAT

06:00 Nowy dzień
08:30 Malanowski i partnerzy (182) - serial
09:00 Malanowski i partnerzy (183) - serial
09:30 Sekrety rodziny (183) - serial
10:30 Dlaczego ja? (870) - serial
11:30 Gliniarze (850) - serial
12:30 Gliniarze (851) - serial
13:35 Trudne sprawy (934) - serial
14:40 Dlaczego ja? (1147) - serial
15:50 Wydarzenia

16:20 Pogoda
16:25 Interwencja
16:40 Gliniarze (777) - serial
17:40 Sekrety rodziny (364) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Megahit: Szklana pułapka 3 - film sensacyjny, USA 1995.
W Nowym Jorku wybucha bomba. Z policją komunikuje się człowiek, który przedstawia się jako Simon i grozi, że zdetonuje kolejne bomby, jeśli policjant John McClane nie zabawi się z nim w grę.

22:50 W cywilu 5: Pole bitwy - film sensacyjny, USA 2017
00:35 Królestwo niebieskie - dramat historyczny, Niemcy/Hiszpania/USA/Wielka Brytania 2005
03:55 Znaki (12) - serial

REPUBLICA

06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy! Lubelszczyzny
06:33 Tradycyjne smaki
06:40 Republika wstajemy! Bożego
07:00 Republika rano - serwis
07:05 Republika wstajemy!
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00
12:00 Republika dzień, serwis
14:07 Tradycyjne smaki Lubelszczyzny

14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Korona do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika dzień, serwis
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:30 Republika dzień - serwis
18:00 Polityczny horyzont
18:20 Łukasza Jankowskiego
18:50 Ekonomia raport - flash
19:00 Dzisiaj - główne wydanie serwisu informacyjnego
19:25 Sport w Republice
19:27 Prognoza pogody
19:30 Gość Działaj

20:00 W punkt
21:45 Piachem w tryby
22:20 Mówi się...
22:55 Codziennie *****burza
23:10 Republika wieczór
23:40 Biznes Polska
23:55 Express Republiki
00:10 Express Republiki+
00:30 Poland Daily
00:55 #Rock Rachoń
01:25 Tradycyjne smaki Lubelszczyzny

PULS

06:00 Nash Bridges (63) - serial
07:00 Policjanci z Miami (11) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (11) - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny (1) - serial
10:00 Kobra - oddział specjalny (2) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (247) - serial
12:00 Zbuntowany anioł (248) - serial
13:00 Zaklinaczka duchów (45) - serial

14:00 Zaklinaczka duchów (46) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (445) - serial
16:00 Nash Bridges (64) - serial
17:00 Policjanci z Miami (12) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (745) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (746) - serial
20:00 Komornik - film sensacyjny, Wielka Brytania/USA 2018

21:55 Ninja - dramat sensacyjny, USA 2009, wyk. Scott Adkins, Tsuyoshi Ihara, Mika Hijii.
Casey, młody Amerykanin, szkoli się w Japonii ze sztuk walki. Pewnego dnia dostaje od swojego mistrza ważne zadanie.
23:30 Ninja 2: Cień lży - film sensacyjny, USA/Tajlandia 2013
01:30 Dzielnica strachu (226) - serial

POLONIA

06:00 Dziennik regionów
06:30 Nic nas nie rozdzieli - reportaż
06:50 Polacy świata
07:00 Przystanek slow food
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Przystanek Ameryka
11:30 Rodzinka.pl (66) - serial
12:00 Gość poranka
12:25 Muzyczne NAJ
12:50 Komisarz Alex (249) - serial
13:40 Czas honoru. Powstanie (5) - serial

14:35 Kulturalni PL
15:35 Przyjaciele (23) - serial
15:50 Ale talent
16:00 Korona królów. Jagiellonowie (175) - serial
16:30 Rodzinka.pl (66) - serial
17:00 Dziennik regionów
17:10 Polska z Miodkiem
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Leśniczówka (742) - serial
18:20 Słownik polsko@polski
18:55 Otwarcie wystawy w muzeum Brukenthala w Sybinie w Rumunii

19:20 Polacy świata
19:30 Wędrowiec polski
20:00 Dziennik regionów
20:25 Lalka (3) - serial
21:55 Festiwal 7 Kultur: Piwnica św. Norberta
22:25 Kiedyś to było...
23:10 Dziennik regionów
23:25 World News
23:45 Pogoda
23:50 Polska z Miodkiem
00:00 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
00:30 Muzyczne NAJ

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

TRWAM

08:00 Informacje dnia
08:15 Wieś - to też Polska
09:20 Mateczniki Polskości
09:30 Moja katolicka rodzina
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:20 Stan bezp. państwa
11:30 Warto być ojcem
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Nie bój się. Ja jestem z tobą
12:55 Ojcu Świętemu się nie odmawia... - wywiad
13:30 Msza święta z Jasnej Góry

14:20 Muzyczne chwile
14:35 Grunwald 1410 - rys historyczny i znaczenie bitwy pod Grunwaldem
15:20 Brygada Świętokrzyska
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Sanktuaria polskie
16:30 Porady medyczne bonifratrów
17:00 Świadkowie
17:30 Rajd Katyński
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Poznajemy Polskę
19:45 Modlitwa z udziałem dzieci
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Mysłąc Ojczyzna
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Z wędką nad wodę
22:30 Filmowe życiorysy PL
23:05 Wywiad z ks. bp. Sławomirem Oderem
00:00 Słowo życia

05:05 Był taki dzień
05:10 Historia Polski: Ja cię uczę każę
05:35 Spór o historię: Władcy polscy: Michał Korybut Wiśniowiecki
06:15 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (2) - serial
07:15 Płyną tratwy - dok.
07:35 Kuchnia polskich Żydów: Nowy Rok
08:05 Historia Polski: Wołyń - zapis zbrodni
08:45 Encyklopedia II wojny światowej
09:10 Życiodajne rzeki Półwyspu Iberyjskiego: Duero
10:10 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
10:40 Alternatywy 4 (6) - serial
11:50 Krzyżacy - film historyczny, Polska 1960
14:45 Korona królów (26) - serial
15:15 Sensacje XX wieku
15:50 Sensacje XX wieku
16:25 Historia Polski: Grunwald 1410
17:30 Spór o historię: Polskie zwycięstwa. Bitwa pod Grunwaldem
18:10 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (3) - serial
19:15 Morskie Oko nasze - rep.
20:10 Historia w postaciach zapisana
22:00 Tajemnice początków Polski. Droga do królestwa
23:00 Oblicza terroryzmu: Bar - Algier, 1956 rok
23:55 Sensacje XX wieku
01:00 Ucieczka z Alcatraz - film sensacyjny, USA 1979

HISTORIA

06:00 Polowanie na Hitlera (6) - serial dok.
06:35 Polowanie na Hitlera (7) - serial dok.
07:15 Polscy naukowcy na świecie: Gwatemala
09:00 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
09:55 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
10:55 Wilcze echa - film przygodowy, Polska 1968, reż. Aleksander Scibor-Rylski, wyk. Bruno O'Ya, Zbigniew Dobrzyński, Zdzisław Kuźniar, Marek Perepeczko.
Utrzymany w konwencji westernu film przygodowy rozgrywa się w Bieszczadach, które jeszcze trzy lata po wojnie były areną tragicznych i krwawych wydarzeń.
13:00 Orzeł - dramat wojenny, Polska 1958
15:30 Milioner - film obyczajowy, Polska 1977
17:30 Noce i dnie (7) - serial
18:50 Noce i dnie (8) - serial
20:00 Wszystkie nasze strachy - dramat obyczajowy, Polska 2021
21:55 Rezerwat - komedia obyczajowa, Polska 2007
00:00 PitBull - film kryminalny, Polska 2005
02:10 Tylko strach - dramat obyczajowy, Polska 1993
04:10 Powstanie warszawskie 1944 - film dokumentalny, Polska 1994

KINO POLSKA

05:25 Przyrodnik na tropie
05:45 Podróże z historią
06:25 Wielkie koty w domu (2)
07:25 Rozbójnicy wśród zwierząt: Walka o pożywienie
08:25 Nasz dziwaczny świat
09:25 Niesamowite podróże z Simonem Reevesem (4) - serial dok.
10:35 Sylwetka Włodzimierza Łubańskiego - reportaż
11:00 Ludzie i pszczoły (2) - serial
11:40 Dookoła świata: Francuzi poza Francją
12:10 Dookoła świata: Duchowe wędrówki
12:40 Sad dziadka - dok.
13:45 Estremadura - przyrodniczy raj w Europie - dok.
14:40 U wybrzeży Nowej Zelandii 3: Muaupoko
15:40 Wielkie przyspieszenie: Żywność, woda, odpady
16:45 Wszystkie kolory świata: Radzastan. Dziedzictwo maharadzów
17:50 Dookoła świata: Plaże marzeń
18:20 Dookoła świata: Dla zmotoryzowanych
18:55 Przykazanie miłości. Historia rodziny Ulmów z Markowej
20:00 Zabójcy planety: Król kości słoniowej
21:15 Żyć nie umierać. Długowieczni na Kaukazie
22:15 Najbrydzyjszy samochód świata - dok.
23:25 Prawdziwe psy (11) - serial
23:50 Prawdziwe psy (12) - serial
00:20 Muzyka i cisza - dok.

TVP DOKUMENT

06:10 Muzyczne poranki
07:05 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
07:35 Szlakiem Kolberga
08:05 Podróże z historią: Latarnie polskiego wybrzeża
08:40 Od ucha do ucha: Lokomotywa
08:45 Od ucha do ucha: W samolocie
09:05 Thierry Śmialek (37) - serial
09:40 Thierry Śmialek (38) - serial
10:20 Wydarzenie aktualne
10:50 Rozmowy o zmierzchu i świcie
11:40 Myślenie ma kolosalną przeszłość - 50-lecie Studenckiego Teatru Satyryków - koncert
12:35 Reżyserzy: Reżyserzy: Rob Reiner
13:35 Rodzina Durrellów 4 (6) - serial
14:45 Wichrowe Wzgórze - melodramat, USA 1939
16:40 Dom (13) - serial
18:15 Słowobranie - pr. publ.
18:55 Portrety: Celnik Rousseau albo wstęp do nowoczesności
20:00 Kino mistrzów: Szalony Piotruś - dramat sensacyjny, Francja/Włochy 1965
22:00 Zaćma - film biograficzny, Polska 2016
00:15 Scena taneczna: Taniec klasyczny
01:00 Światło między oceanami - dramat obyczajowy, Kanada/USA/Nowa Zelandia/Australia/Wielka Brytania/Indie 2016

KULTURA

05:40 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
06:40 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
07:50 Piłkarskie EURO - Największe sensacje
08:30 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia
11:00 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
12:00 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Hiszpania - Francja
14:15 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Holandia - Anglia
16:30 Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj
17:45 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia
20:15 Euro 2024 - podsumowanie
22:05 Sportowy wieczór
22:45 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy - Rzym 2024 - podsumowanie
01:10 Boks: Gala w Bethlehem - podsumowanie
03:00 Boks: Gala w Kempton Park - podsumowanie

TVP SPORT

05:40 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
06:40 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
07:50 Piłkarskie EURO - Największe sensacje
08:30 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia
11:00 Mecz - teleturniej piłkarski - teleturniej
12:00 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Hiszpania - Francja
14:15 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz półfinałowy: Holandia - Anglia
16:30 Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj
17:45 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia
20:15 Euro 2024 - podsumowanie
22:05 Sportowy wieczór
22:45 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy - Rzym 2024 - podsumowanie
01:10 Boks: Gala w Bethlehem - podsumowanie
03:00 Boks: Gala w Kempton Park - podsumowanie

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

 Galimatias, czyli kogel-mogel 2 godz. 22.40	 Popioły godz. 0.05	 Dziedzictwo Bourne'a godz. 20.05	 W punkt godz. 20.00	 Uciekaj albo walcz godz. 20.00	 Lalka godz. 12.50
TVP 1	TVP 2	POLSAT	REPUBLICA	PULS	POLONIA
RANO	PO POŁUDNIU	WIECZOREM			
08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial 08:50 Ranczo (1) - serial 09:50 Komisarz Alex (57) - serial 10:45 Ojciec Mateusz (43) - serial 11:35 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:50 Natura w Jedynce 14:00 Złoty chłopak (218) - serial 14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 16:05 Dziedzictwo (315) - serial 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw. 18:00 Dziewczyny ze Lwowa (14) - serial 19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej 19:30 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda 20:15 Sport 20:20 Reporterzy - magazyn reporterów 20:35 07 zgłoś się (3) - serial 21:35 07 zgłoś się (4) - serial 22:40 Galimatias, czyli kogel-mogel 2 - komedia obyczajowa, Polska 1989 00:25 Pod Mocnym Aniołem - dramat obyczajowy, Polska 2014 02:25 Życzenie śmierci - film sensacyjny, Wielka Brytania/USA/Włochy 1974	07:55 Pytanie na śniadanie 11:15 Lena na Bałkanach 11:50 Barwy szczęścia (2986) - serial 12:30 Kolo fortuny - teleturniej 13:15 Akacja 38 (384) - serial 14:05 Rodzinka.pl (132) - serial 14:35 Na sygnale (554) - serial 15:05 M jak miłość (1795) - serial 16:00 Kolo fortuny - teleturniej 16:35 Familiada - teleturniej 17:15 Zakazany owoc (501) - serial 18:10 Rodzinka.pl (176) - serial 18:45 Akacja 38 (416) - serial 19:30 Gra na Maksa - serial 19:35 Barwy szczęścia (2986) - serial 20:05 Ja wam pokażę! - film obyczajowy, Polska 2006 22:00 Na sygnale (564) - serial 22:30 Panorama 23:10 Izabela, królowa Hiszpanii (34) - serial 00:05 Popioły (1) - dramat historyczny, Polska 1965, wyk. Daniel Olbrychski, Beata Tyszkiewicz. 02:05 Akcja filmu toczy się w Europie w czasie wojen napoleońskich. Na tle wielkich wydarzeń przedstawione są losy polskiego szlachcika Rafała Olbromskiego, który szuka sensu życia i swojej drogi życiowej. 02:05 Ślady zbrodni - thriller, USA 2007 03:35 Szalone przygody Louisa de Funesa (2) - film dokumentalny, Francja 2020	06:00 Nowy dzień 08:30 Malanowski i partnerzy (184) - serial 09:00 Malanowski i partnerzy (185) - serial 09:30 Sekrety rodziny (184) - serial 10:30 Dlaczego ja? (871) - serial 11:30 Gliniarze (852) - serial 12:35 Gliniarze (853) - serial 13:35 Trudne sprawy (935) - serial 14:40 Dlaczego ja? (1148) - serial 15:50 Wydarzenia 16:20 Pogoda 16:25 Interwencja 16:40 Gliniarze (778) - serial 17:40 Sekrety rodziny (365) - serial 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 Dziedzictwo Bourne'a - film sensacyjny, USA 2012. Aaron Cross budzi się w supernowoczesnym laboratorium, podłączony do skomplikowanej aparatury. Nie wie, kim jest i jak się tam znalazł. Opiekująca się nim lekarka Marta wyjawia mu tajemnicę: został wytypowany do wzięcia udziału w tajnym rządowym programie. 22:55 Kontrabanda - dramat sensacyjny, Francja/Wielka Brytania/USA 2012 01:15 Szklana pułapka 3 - film sensacyjny, USA 1995	06:00 Agro Info 06:05 Republika wstajemy! 07:00 Republika rano - serwis 07:05 Republika wstajemy! 07:30 #Michał Rachoń Jedziemy 09:01 Po 9:00 10:01 Po 10:00 11:01 Po 11:00 12:00 Republika dzień - serwis 12:10 Republika dzień - serwis 13:00 Republika dzień - serwis 13:10 Republika dzień - serwis 14:00 Republika dzień - serwis 14:10 1410 Bitwa polityczna 15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego 15:20 Republika dzień - serwis 15:30 Republika dzień - serwis 16:00 Republika dzień - serwis 16:15 Republika dzień - serwis 16:55 Express Republiki 17:10 Express Republiki + 17:30 Miłosz Kleczek zaprasza 18:50 Ekonomia raport - flash 19:00 Dzisiaj - serwis inform. 19:25 Sport w Republice 19:27 Prognoza pogody 19:30 Gość Dzisiaj 20:00 W punkt 21:45 Piachem w tryby 22:20 Mówi się... 22:55 Codziennie *****burza 23:10 Republika wieczór 23:55 Express Republiki 00:10 Express Republiki + 00:30 Poland Daily - Weather 00:40 Poland Daily - Weather 00:43 Poland Daily - Weather 00:53 Poland Daily - Weather 00:55 #Rock Rachoń 01:25 Gość Dzisiaj 01:50 #Michał Rachoń Jedziemy	06:00 Nash Bridges (64) - serial 07:00 Policjanci z Miami (12) - serial 08:00 Kobra - oddział specjalny (2) - serial 09:00 Kobra - oddział specjalny (3) - serial 10:00 Kobra - oddział specjalny (4) - serial 11:00 Zbuntowany anioł (248) - serial 12:00 Zbuntowany anioł (249) - serial 13:00 Zaklinaczka duchów (46) - serial 14:00 Zaklinaczka duchów (47) - serial 15:00 Lombard. Życie pod zastaw (446) - serial 16:00 Nash Bridges (65) - serial 17:00 Policjanci z Miami (13) - serial 18:00 Lombard. Życie pod zastaw (746) - serial 19:00 Lombard. Życie pod zastaw (747) - serial 20:00 Uciekaj albo walcz - film sensacyjny, USA 2020, wyk. Eli Brown, Isabel May, Olly Sholotan, Radha Mitchell 22:10 22 kule - film sensacyjny, Francja 2010 00:40 Brygada ponad prawem - dramat sensacyjny, Francja/Wielka Brytania 2015, wyk. Jean Reno, Alban Lenoir 02:20 Dzielnica strachu (227) - serial 03:25 Lombard. Życie pod zastaw (443) - serial	07:30 Pytanie na śniadanie 11:10 Stacja innowacja 11:30 Rodzinka.pl (67) - serial 12:00 Gość poranka 12:20 To jest grane 12:50 Lalka (3) - serial 14:20 Laskowik & Malicki 15:05 Jak to działa? 15:35 Zwierzęki Czytali 16:00 Korona królów. Jagiellonowie (176) - serial 16:30 Rodzinka.pl (67) - serial 17:00 Teleexpress 17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 17:50 Leśniczówka (743) - serial 18:20 Akcent wschodni 18:50 Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej 19:10 Kamperem po południu 19:30 19.30 19:55 Pytanie dnia 20:05 Pogoda 20:15 Sport 20:25 Ojciec Mateusz (325) - serial 21:20 Ojciec Mateusz (326) - serial 22:15 IRA na dobry wieczór - widowisko muzyczne 23:10 Dziennik regionów 23:20 Pogoda 23:30 Panorama 00:00 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej 00:30 To jest grane 01:00 Polacy na medal 01:30 19.30 01:55 Pytanie dnia 02:00 Pogoda 02:15 Wołyń - dramat wojenny, Polska 2016
TRWAM	HISTORIA	KINO POLSKA	TVP DOKUMENT	KULTURA	TVP SPORT
RANO	PO POŁUDNIU	WIECZOREM			
08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Modlitwa smoleńska 09:00 Papież Polak do rodaków 09:30 Słowo życia 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Życie lasu - bogactwo przyrodnicze 12:55 Dęby w Polsce 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:30 PSL - skradziona tożsamość 15:25 Odwaga wiary - dok. 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Restauracja - reportaż 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia 21:40 Polski punkt widzenia 22:00 To nic takiego - dok. 23:15 Kardynał Stefan Wyszyński 00:00 Słowo życia 00:05 Świat w obrazach	06:25 Był taki dzień 06:30 Historia Polski: Ja cię uczę 06:50 Spór o historię: Armia Berlinga 07:30 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (3) - serial 08:35 Kuchnia polskich Żydów: Dwa talenty pieprzu 09:10 Historia Polski: Grunwald 1410 10:15 Encyklopedia II wojny światowej 10:40 Kultowe zabytki: Tajemnice pałacu księcia Monako 11:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii 12:05 Alternatywy 4 (7) - serial 13:10 Dzikie Bałtyk: Między Finlandią a Szwecją 14:15 Tajemnice Wysp Brytyjskich (2) - dok. 15:05 Korona królów (27) - serial 15:35 Sensacje XX wieku 16:05 Sensacje XX wieku 16:35 Historia Polski: I nie widziałem ich więcej żywych 17:25 Spór o historię: Rewolucja francuska 18:10 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (4) - serial 19:30 Czarna sztuka - dok. 20:05 Podziemne Włochy: Todi i Tarquinia 21:15 Ucieczka z Alcatraz - film sensacyjny, USA 1979 23:20 Sensacje XX wieku 00:20 Idziemy do Ciebie, Polsko! - dok. 01:45 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	06:00 Polowanie na Hitlera (7) - serial dok. 06:40 Polowanie na Hitlera (8) - serial dok. 07:30 Premiera: Polscy naukowcy na świecie: Peru 08:20 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 09:10 Kabaretowy rejs - pr. rozryw. 10:00 Och! Kabaret - pr. rozryw. 11:00 Cudowne miejsce - dramat psychologiczny, Polska 1994 13:00 Książę - film krótkometrażowy, Polska 2021 13:10 Nóż w wodzie - dramat psychologiczny, Polska 1961. Pełnometrażowy debiut Romana Polańskiego jest psychodramą rozgrywającą się pomiędzy trzema osobami - małżonkami Krystyną i Andrzejem oraz tajemniczym chłopakiem - w posezonowym pejzażu mazurskich jezior. 15:25 Gdzie jest generał? - komedia wojenna, Polska 1963 17:30 Noce i dnie (8) - serial 18:50 Noce i dnie (9) - serial 20:00 Wenecja - dramat obyczajowy, Polska 2010 22:35 Koniec sezonu na lody - film kryminalny, Polska 1987 00:25 Między ustami a brzegiem pucharu - film obyczajowy, Polska 1987 02:50 Dwa księżycy - dramat obyczajowy, Polska 1993	05:20 Przyrodnik na tropie 05:50 Podróż z historią: Łódź filmowa 06:30 Estremadura - przyrodniczy raj w Europie 07:30 U wybrzeży Nowej Zelandii 3: Maaupoko 08:30 Wielkie przyspieszenie: Żywność, woda, odpady 09:30 Wszystkie kolory świata: Radżastan. Dziedzictwo maharadzów 10:35 Jeden dzień Henryka - dok. 11:10 Ludzie i pszczoły (3) - serial 11:50 Dookoła świata: Plaże marzeń 12:20 Dookoła świata: Dla zmotoryzowanych 12:55 Najbrzydszy samochód świata - dok. 13:50 Zwierzęta w ruchu - dok. 14:45 U wybrzeży Nowej Zelandii 3: Te Tau Ihu 15:45 Wielkie przyspieszenie: Błękitna kula 16:50 Wszystkie kolory świata: Quebec. Inna Ameryka 17:50 Dookoła świata: Miejskie historie 18:25 Dookoła świata: Skarby ziemi 19:00 Profesor od serca. Zbigniew Religa 20:00 Zabójcy planety: Ojciec chrzestny oceanów 21:10 Liban. Wybuch gniewu 22:15 Znaki - dok. 23:25 Polscy. Seryjni: Karol Kot 00:25 Życie to coś pięknego - dok. 01:30 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii	06:05 Muzyczne poranki 06:40 Tamte lata, tamte dni - mag. kult. 07:15 Szlakiem Kolberga: Bovska 07:55 Podróż z historią 08:35 Informacje kulturalne 09:00 Dom (13) - serial 10:30 Marona - psia opowieść - film animowany, Belgia/Francja/Rumunia 2019 12:15 Portrety: Celnik Rousseau albo wstęp do nowoczesności 13:20 Arabella (1) - serial 14:00 Arabella (2) - serial 14:45 Pociąg - film psychologiczny, Polska 1959 16:35 Dom (14) - serial 18:15 Otwarcie wystawy w muzeum Brukhentala w Sybinie w Rumunii 18:50 Jazz na Kalatówkach - film dokumentalny, Polska 2017 20:00 Lekkie obyczaje: Ósmy dzień - komediodramat, Belgia/Francja/Wielka Brytania 1996 22:10 Dokument w podróży: Malarstwo dekoracyjne impresjonistów - film dokumentalny, Francja 2021 23:15 Tamte lata, tamte dni - mag. kult. 23:55 Kino mistrzów: Szalony Piotruś - dramat sensacyjny, Francja/Włochy 1965 01:55 Panorama kina polskiego: Zaćma - film biograficzny, Polska 2016	05:25 Sportowy wieczór 06:05 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - mecz: Austria - Polska 08:15 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz grupy D: Polska - Holandia 10:30 Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj 11:40 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia 14:00 Euro 2024 - podsumowanie 15:50 Sylwetki olimpijskie Paryż 2024: Piotr Kuczera 16:10 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - mecz: Austria - Polska 18:25 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - studio 18:55 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - mecz: Polska - Islandia 20:55 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - studio 21:30 Sportowy wieczór 22:10 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz finałowy: Hiszpania - Anglia 00:35 Piłka nożna: Euro 2024 - naj, naj, naj 01:50 Boks: Walka o pasy IBF World, WBA Super World, WBC World i WBO World w Las Vegas - waga półśrednia: Errol Spence Jr. - Terence Crawford

WE WTOREK, 16 LIPCA, POLECAMY

**KOMEDIA
GDZIE JEST GENERAL?**

WTOREK 16.7 GODZ. 15.25, KINO POLSKA

Orzeszko jest niezaradny, ofermowaty, do pracy nieskory, pije dużo, jeszcze więcej śpi. Za to Marusia – istne przeciwieństwo: obowiązkowa, energiczna, zaangażowana. Tych dwoje, jakże różnych od siebie bohaterów spotkało się na kartach scenariusza komedii „Gdzie jest generał?”, wyreżyserowanej przez Tadeusza Chmielewskiego w 1963 r. Jego zagrał mało wówczas znany Jerzy Turek, ją – Elżbieta Czyżewska, aktorka już wtedy popularna, ciesząca się sporą sympatią widzów. Fabuła filmu była nieskomplikowana. Szeregowiec Orzeszko bierze przez przypadek do niewoli niemieckiego generała. Pilnuje go w opuszczonym zamku wraz z czerwonoarmistką Marusią.

**SENSACYJNY
DZIEDZICTWO BOURNE'A**

WTOREK 16.7 GODZ. 20.05, POLSAT

Działania poszukującego swojej tożsamości Jasona Bourne'a wywołały zamęt w strukturach rządowych. Powstaje tajna grupa pod dowództwem Erica Byera (Edward Norton), mająca na celu zapewnienie bezpieczeństwa i tajności innym programom wywiadowczym. Pojawia się zagrożenie, że wychodzące na jaw informacje o Treadstone spowodują ujawnienie innego programu – Outcome. Byer postanawia nie ryzykować. Outcome zostaje zamknięty, tajne dane zabezpieczone, a działający w jego ramach agenci zlikwidowani. Przeżyć udaje się tylko Aaronowi Crossowi (Jeremy Renner). Aaron musi uciekać, ale też zdobyć leki, których potrzebuje. Pomocy szuka u doktor Marty Shearing (Rachel Weisz).

**KOMEDIA
GALIMATIAS, CZYLI KOGEL-MOGEL II**

WTOREK 16.7 GODZ. 22.40, TVP1

Po ślubie Kasia (Grażyna Błęcka-Kolska) i Paweł (Dariusz Siatkowski) Zawadowie urządzają się na wsi. Ojciec dziewczyny obiecuje przepisać na nich swoją ziemię. Stawia jednak warunek: chce doczekać się w końcu wnuka. Jego córka ma jednak inne plany. Marzy o powrocie na studia pedagogiczne i nie chce jeszcze zostać mamą. Jest to przyczyną konfliktu między Kasią a Pawłem. Tymczasem w życiu Zawadów ponownie pojawia się ekscentryczna rodzina Wolańskich z Warszawy. Marian (Zdzisław Wardejn) wraz z żoną (Ewa Kasprzyk) mają spędzić najbliższe dwa miesiące w Anglii. Proszą więc Kasię, aby ta przyjęła do swego domu w charakterze letników Piotrusia i jego babcię.

W ŚRODĘ, 17 LIPCA, POLECAMY

**AKCJA
NOCNY ŁOWCA**

ŚRODA 17.7 GODZ. 20.00, TV PULS

Znany z roli Wiedźmina Henry Cavill wciela się w detektywa Waltera Marshalla, który zostaje wpłątany w niebezpieczną grę. Emerytowany sędzia Cooper (Ben Kingsley) wraz ze współpracownicą Larą (Eliana Jones) na własną rękę tropią i wymierzają karę unikającym sądowej sprawiedliwości pedofilom. Kiedy dziewczyna w trakcie jednej z takich akcji zostaje porwana, oficer policji Marshall (Cavill) ratuje ją przed śmiercią z rąk Simona (Brendan Fletcher). Aresztowanie zbrodniarza nie kończy jednak spirali przemocy. Według ustaleń policji sprytny morderca kieruje serią makabrycznych ataków z za krat. Marshall i Cooper muszą stoczyć desperacką walkę z czasem.

**KOMEDIA
JAK ŁYSZE KONIE**

ŚRODA 17.7 GODZ. 20.05, POLSAT

Zapomniany przez branżę filmową sędziwy kaskader Lou (Jackie Chan), nazywany przez innych dziwakiem, żyje z dnia na dzień, zarabiając jako uliczny artysta. Pomaga mu ukochany koń Czerwony Zając, którego wytrenował i nauczył sztuczek. Lou jest okropnie zadłużony, więc zjawia się wierzyciel i próbuje z poplecznikami zabrać Zająca w zastaw. Ich zwada zostaje nagrana, stając się wiralem. Jakby tego było mało, bohater zostaje poinformowany o bankructwie przyjaciela i zlicytowaniu wkrótce swojego konia. Niechętnie, ale zwraca się o pomoc do córki Bao (Liu Haocun), którą w dzieciństwie opuścił. Dziewczyna studiuje prawo i nie ma ochoty odnowić kontaktu z ojcem.

**DOKUMENTALNY
CICHY I POKORNEGO SERCA**

ŚRODA 17.7 GODZ. 22.00, TV TRWAM

Sylwetka ks. Kazimierza Hamerszmita, który wkrótce po wybuchu II wojny światowej stał się więźniem obozu koncentracyjnego w Dachau. Był proboszczem w Suwałkach. Od listopada 1980 r. wspierał działalność Solidarności, parafia stała się miejscem spotkań działaczy, a po 13 grudnia 1981 r. przechowywania podziemnych wydawnictw, także druku ulotek, odbywały się tam wieczory poetyckie (organizowane przez ks. J. Zawadzkiego), koncerty i niezależne wykłady. Opiekun duchowy internowanych w Ośrodku Odosobnienia w Suwałkach, celebrował uroczystych mszy patriotycznych oraz mszy za ojczyznę, autor patriotycznych kazań. Zmarł w Suwałkach 5 lutego 1996 r. w opinii świętości.

22:45 Euro 2024 - podsumowa-
nie

00:40 Boks: Gala w Turynie
- podsumowanie

02:55 Legendy KSW: Gala KSW
27 (Chalidow vs. Falcao)
- magazyn sportów walki

Programy autorów „Codziennej” i „Gazety Polskiej” zostały wyróżnione na czerwono.

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

Komisarz Alex
godz. 9.45

08:00 Wydział kryminalny Kitzbühel - serial
08:50 Ranczo (3) - serial
09:45 Komisarz Alex (59) - serial
10:40 Ojciec Mateusz (45) - serial
11:35 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia
12:10 Agrobiznes
12:25 Agropogoda
12:35 To się opłaca
12:50 Natura w Jedyńce
14:00 Złoty chłopak (220) - serial
14:55 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
15:35 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
16:05 Dziedzictwo (317) - serial
17:00 Teleexpress
17:15 Pogoda
17:20 Jaka to melodia? - pr. rozryw.
18:00 Dziewczyny ze Lwowa (16) - serial
19:00 Jeden z dziesięciu - teleturniej
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda
20:15 Sport
20:20 Reporterzy - magazyn reporterów
20:35 Ojciec Mateusz (396) - serial
21:30 Sprawa dla reportera
22:30 Legenda. Hubert Jerzy Wagner - dok.
23:35 W obronie miłości - thriller. USA 2020, wyk. Zach Avery, Brian Cox
01:20 1920 Bitwa Warszawska - dramat wojenny, Polska 2011

Morderstwa w Berry
godz. 1.00

07:55 Pytanie na śniadanie
11:15 Mieszkając pięknie
11:50 Barwy szczęścia (2988) - serial
12:30 Koło fortuny - teleturniej
13:15 Akacja 38 (386) - serial
14:05 Rodzinka.pl (134) - serial
14:35 Na sygnale (556) - serial
15:05 La Promesa - pałac tajemnic (7) - serial
16:00 Koło fortuny - teleturniej
16:35 Familiada - teleturniej
17:15 Serial
18:10 Rodzinka.pl (178) - serial
18:45 Akacja 38 (418) - serial
19:35 Barwy szczęścia (2988) - serial
20:10 Postaw na milion - teleturniej
21:05 Tak to leciało! - teleturniej
21:55 Na sygnale (566) - serial
22:30 Panorama
23:10 Krucjata. Prawo serii (5) - serial
00:00 Krucjata. Prawo serii (6) - serial
01:00 Morderstwa w Berry - dramat kryminalny, Francja 2022, wyk. Aurélien Wiik, Fauve Hautot, David Mora, Julie-Anne Roth.
W lesie zostają odnalezione zwłoki znanego lekarza Antoine'a Noireta. Oględziny ciała wskazują na brutalne zabójstwo. Dochodzenie w tej sprawie wszczyna kapitan policji z Bourges, Basile Tissier.
02:40 Popioły (1) - dramat historyczny, Polska 1965

Cyrano
godz. 22.15

06:00 Nowy dzień z Polsat News
08:30 Malanowski i partnerzy (188) - serial
09:00 Malanowski i partnerzy (189) - serial
09:30 Sekrety rodziny (186) - serial
10:30 Dlaczego ja? (873) - serial
11:30 Gliniarze (856) - serial
12:35 Gliniarze (857) - serial
13:35 Trudne sprawy (937) - serial
14:40 Dlaczego ja? (1150) - serial
15:50 Wydarzenia
16:10 Pogoda
16:15 Interwencja
16:40 Gliniarze (780) - serial
17:40 Sekrety rodziny (367) - serial
18:50 Wydarzenia
19:25 Gość „Wydarzeń”
19:45 Sport
19:55 Pogoda
20:05 Jak stracił chłopaka w 10 dni - komedia romantyczna, Niemcy/USA 2003
22:15 Cyrano - dramat obyczajowy, Kanada/Wielka Brytania/USA 2021.
Cyrano de Bergerac wzbudza zachwyt biegłością, z jaką posługuje się zarówno słowem, jak i szpadą. Jest jednak przekonany, że jego powierzchowność czyni go niegodnym ośniewającej Roxanne. Zamiast szczerze wyznać miłość przyjaciółce, milczy. Roxanne, nieświadoma jego uczuć, zakochuje się w młodym żołnierzu Christianie.

Miłosz Kleczek zaprasza
godz. 17.30

06:00 Agro Info
06:05 Republika wstajemy! Lubelszczyzny
06:33 Tradycyjne smaki Lubelszczyzny
06:40 Republika wstajemy! Lubelszczyzny
07:00 Republika rano - serwis
07:05 Republika wstajemy! Lubelszczyzny
07:30 #Michał Rachoń Jedziemy
09:01 Po 9:00
10:01 Po 10:00
11:01 Po 11:00
12:00 Republika dzień, serwis
14:07 Tradycyjne smaki Lubelszczyzny
14:10 1410 Bitwa polityczna
15:00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
15:20 Republika dzień, -serwis
16:55 Express Republiki
17:10 Express Republiki+
17:30 Miłosz Kleczek zaprasza
18:50 Ekonomia raport - flash
19:00 Dzisiaj - serwis inform.
19:25 Sport w Republice
19:27 Prognoza pogody
19:30 Gość Dzisiaj
20:00 W punkt
21:45 Piachem w tryby
22:20 Mówi się...
22:55 Codziennie *****burza
23:10 Republika wieczór
23:55 Express Republiki+
00:10 Express Republiki+
00:30 Poland Daily
00:40 Poland Daily - Weather
00:43 Poland Daily
00:53 Poland Daily - Weather
00:55 #Rock Rachoń
01:25 Tradycyjne smaki Lubelszczyzny
01:30 Gość Dzisiaj
01:55 #Michał Rachoń Jedziemy

Porachunki pana Poutifarda
godz. 20.00

07:00 Policjanci z Miami (14) - serial
08:00 Kobra - oddział specjalny (6) - serial
09:00 Kobra - oddział specjalny (7) - serial
10:00 Kobra - oddział specjalny (8) - serial
11:00 Zbuntowany anioł (250) - serial
12:00 Zbuntowany anioł (251) - serial
13:00 Zaklinaczka duchów (48) - serial
14:00 Zaklinaczka duchów (49) - serial
15:00 Lombard. Życie pod zastaw (448) - serial
16:00 Nash Bridges (67) - serial
17:00 Policjanci z Miami (15) - serial
18:00 Lombard. Życie pod zastaw (748) - serial
19:00 Lombard. Życie pod zastaw (749) - serial
20:00 Porachunki pana Poutifarda - komedia, Belgia/Francja 2023, wyk. Christian Clavier, Isabelle Nanty, Jennie Anne Walker.
Emerytowany nauczyciel postanawia zemścić się na swoich byłych uczniach, którzy zrujnowali mu życie.
21:30 Dzielnica strachu (5) - serial
22:30 Dzielnica strachu (6) - serial
23:30 Dzielnica strachu (7) - serial
00:30 Dzielnica strachu (8) - serial
01:30 Dzielnica strachu (229) - serial
02:30 Lombard. Życie pod zastaw (445) - serial

Gra słów. Krzyżówka
godz. 17.20

07:00 Jak to działa?
07:30 Pytanie na śniadanie
11:10 Kamperem po południu
11:30 Rodzinka.pl (69) - serial
12:00 Gość poranka - mag.
12:20 Kabaretowe Naj - pr. rozryw.
12:50 O mnie się nie martw 3 (2) - serial
13:40 O mnie się nie martw 4 (3) - serial
14:35 Studio w kontakcie
15:20 Wielcy polscy wynalazcy w II Rzeczypospolitej
15:35 Bajki naszych rodziców: Miś Uszatek
15:45 Wyprawa profesora Gąbki
16:00 Korona królów. Jagiellonowie - taka historia
16:30 Rodzinka.pl (69) - serial
17:00 Teleexpress
17:20 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej
17:50 Leśniczówka (745) - serial
18:20 Polacy w kosmosie
18:50 Całkiem niezła historia
19:10 Studio Lwów
19:30 19.30
19:55 Pytanie dnia
20:05 Pogoda
20:15 Sport
20:25 Głina (4) - serial
21:15 Głina (5) - serial
22:15 Polonia 24
22:50 „Swinging with Sinatra” - Jarek Wist & Krzysztof Herdzin Big Band
23:10 Dziennik regionów
23:20 Pogoda
23:30 Panorama
00:00 Gra słów. Krzyżówka - teleturniej

RANO

PO POŁUDNIU

WIECZOREM

08:00 Informacje dnia
08:15 Polski punkt widzenia
08:40 Poznajemy Polskę
09:00 Na zdrowie
09:20 Opowieści z Księgi Cnót
09:45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla
10:00 Informacje dnia
10:15 Rozmowy niedokończone
11:25 Myśląc Ojczyzna
11:35 Przyroda i ludzie
12:00 Anioł Pański
12:03 Informacje dnia
12:20 Wykłady z Kongresu „Katolicy a cielsność”
12:40 Zuzela - tu wszystko się zaczęło
13:30 Msza święta z Jasnej Góry
14:35 Wołyń - nierozliczone ludobójstwo
15:00 Po stronie prawdy
15:50 Ma się rozumieć
16:00 Informacje dnia
16:10 Z wędką nad wodę
16:35 Sól ziemi
17:05 Akademia pro-life
17:30 Odpowiedzialni za Kościół
17:55 Poczci wielkich Polaków
18:00 Anioł Pański
18:05 Informacje dnia
18:15 Rozmowy niedokończone
19:30 Przyjaciele i bohaterowie
20:00 Informacje dnia
20:20 Różaniec
20:50 Głos Polski
21:00 Apel Jasnogórski
21:20 Informacje dnia
21:40 Polski punkt widzenia
22:00 Lotte, małopolska Inka, wczoraj i dzisiaj
23:15 Zakony. Augustianie - wiara i prawda
00:00 Słowo życia

06:20 Był taki dzień
06:25 Historia Polski: Ja cię uczę: każe
06:45 Historia Polski: Archiwum zimnej wojny: Songi pokoju i wolności
07:20 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (5) - serial
08:30 Leon, chłopiec, który przeżył piekło - dok.
08:40 Kuchnia polskich Żydów: Statuty, kobiety i bankierzy
09:15 Historia Polski: Akcja AB
10:15 Encyklopedia II wojny światowej
10:40 Szwajcaria z lotu ptaka - dok.
11:40 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii
12:05 Alternatywy 4 (9) - serial
13:35 Cztery strony świata: Kostaryka. W poszukiwaniu Edenu
14:40 Upadek nazizmu: W otchłań
15:35 Korona królów (29) - serial
16:10 Sensacje XX wieku
16:40 Sensacje XX wieku
17:15 Historia Polski: Sen o morzach i koloniach
18:00 Archiwum zimnej wojny: Songi pokoju i wolności
18:30 Najdłuższa wojna nowoczesnej Europy (6) - serial
19:45 Bronka - kobieta skała - reportaż
20:10 Idziemy do Ciebie, Polsko!
21:20 Piłkarski poker - komedia obyczajowa, Polska 1988
23:20 Sensacje XX wieku
00:25 Zapora. Energia dla Niepodległej

06:05 Polowanie na Hitlera (9) - serial dok.
06:50 Polowanie na Hitlera (10) - serial dok.
07:40 Polscy naukowcy na świecie: Meksyk
08:35 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
09:25 Kabaretowy rejs - pr. rozryw.
10:35 Och! Kabaret - pr. rozryw.
11:35 Perła w koronie - dramat obyczajowy, Polska 1971, wyk. Olgierd Łukaszewicz, Franciszek Pieczka.
Film, oparty na autentycznych wydarzeniach, ukazuje losy górników strajkujących przeciwko zamknięciu należącej do niemieckich przedsiębiorców kopalni węgla kamiennego w polskiej części Górnego Śląska w latach 30. XX wieku.
14:00 Kuba - film dokumentalny, Polska 2023
15:45 Jutro premiera - komedia, Polska 1962
17:30 Noce i dnie (10) - serial
18:50 Noce i dnie (11) - serial
20:00 Jak najdalej stąd - komediodramat, Irlandia/Polska 2020
22:00 Haker - komedia sensacyjna, Polska 2002
23:55 Supernova - dramat obyczajowy, Polska 2019
01:40 Obywatel Piszczek - komediodramat, Polska 1988
03:50 Chemia - dramat obyczajowy, Polska 2015

05:20 Przyrodnik na tropie: Gawron
05:50 Podróże z historią: Żuławska depresja
06:30 Magiczne chwile - dok.
07:30 U wybrzeży Nowej Zelandii 3: Te Mouanui a Toi
08:30 Wielkie przyspieszenie: Życie
09:30 Wszystkie kolory świata: Urugwaj, kraina prostoty
10:30 Dzieci piramidy - dok.
11:05 Ludzie i pszczoły - serial
11:40 Dookoła świata: Cuda natury
12:10 Dookoła świata: W drodze
12:40 Polacy na krańcu świata: Jedna wyprawa - 4 żywioły
13:50 Królestwo iberyjskiego ryśa - dok.
14:50 U wybrzeży Nowej Zelandii 3: Manawatawhi
15:50 Wenecja: technologiczne wyzwanie - dok.
16:55 Wszystkie kolory świata: Buenos Aires - latynoska stolica
17:55 Dookoła świata: Raj dla surferów
18:30 Dookoła świata: Moc rytuałów
19:05 Jedyny taki duet na świecie - dok.
20:00 Zabójcy planety: Mafia CO₂
21:10 Wojna o prawdę - dok.
22:15 Niebo bez gwiazd - dok.
23:20 Polscy. Seryjni: Zdzisław Marchwicki
00:20 Cudze listy - dok.
01:25 Było, nie minęło - kronika zwiadowców historii

07:00 Tamte lata, tamte dni
07:35 Podróże z historią: Życ jak Słowianin
08:15 Rzecznik Polska: Polska ilustracja dziecięca
08:40 Którędy po sztukę - mag. kult.
09:00 Dom (15) - serial
10:30 Cudowni mężczyźni z korbką - komedia, Czechosłowacja 1978
12:10 Reżyserzy: Reżyserzy: Rob Reiner
13:10 Arabella (5) - serial
13:50 Arabella (6) - serial
14:35 Całe złoto świata - komedia, Francja/Włochy 1961
16:15 Dom (16) - serial
17:55 Tamte lata, tamte dni - mag. kult.
18:30 Pastor. Cztery akty - film dokumentalny, Polska 2022
20:00 Teatr Telewizji. Kobra: Śmierć w samochodzie - spektakl teatralny
21:25 Informacje kulturalne
21:50 Serialowa nostalgia: Trzeci oficer (6) - serial
22:50 W trzy miesiące dookoła świata: Piękna i bestie - dramat obyczajowy, Katar/Francja/Szwajcaria/Norwegia/Tunezja/Szwecja 2017
00:45 Kino nocne: Blask - dramat obyczajowy, Francja/Japonia 2017
02:35 Nietykany Harvey Weinstein - film dokumentalny, Wielka Brytania/USA 2019

05:30 Sportowy wieczór
06:05 Mecz - teleturniej piłkarski
07:10 Mecz - teleturniej piłkarski
08:15 Piłka nożna: Euro 2024 - mecz grupy D: Francja - Polska
10:30 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - mecz: Polska - Islandia
12:35 Kolarstwo: Tour de Pologne - prezentacja trasy
14:25 Strongman: Międzynarodowy Puchar Polski - Boszkowo 2024 - sporty siłowe
15:25 Lekkoatletyka: Mistrzostwa Europy U-18 - Bańska Bystrzyca 2024
20:35 Sylwetki olimpijskie Paryż 2024: Angelika Szymańska
21:05 Ring TVP Sport - magazyn bokserski
22:00 Sportowy wieczór
22:45 Piłka nożna kobiet: Eliminacje mistrzostw Europy - mecz: Polska - Islandia
00:55 Boks: Gala w Glendale - podsumowanie
03:20 Legendy KSW: Gala KSW 13 w Katowicach - walka: M. Chalidow - R. Sakurai - magazyn sportów walki

Program telewizyjny nie zawiera zmian w ramówkach poszczególnych stacji dokonanych po zamknięciu numeru.

W CZWARTEK, 18 LIPCA, POLECAMY

KOMEDIA
PORACHUNKI PANA POUTIFARDA
CZWARTEK 18.7 GODZ. 20.00, TV PULS

Robert Putifar (Christian Clavier) to stary zgorzkniały nauczyciel mieszkający z matką. Nigdy nie miał łatwo. Uczniowie w gimnazjum dokuczali mu przez całą jego karierę. Po 37 latach w końcu przechodzi na upragnioną emeryturę. To nie jest jednak koniec jego zmagania. Głęboko w swojej sekretnej jaskini planuje zemstę na pierwszych uczniach, którzy zamienili jego życie w piekło i pozbawili jedynej szansy na prawdziwą miłość. Jego celem są: mały Anthony (Roby Schinasi), obecnie słynny szef kuchni; złe bliźniaczki Camille (Salomé Partouche) i Melanie (Noémie Chicheportiche), które stały się popularnymi influencerkami; międzynarodowa gwiazda muzyki pop Audrey.

KOMEDIA ROMANTYCZNA
JAK STRACIĆ CHŁOPAKA W 10 DNI
CZWARTEK 18.7 GODZ. 20.05, POLSAT

Jedno z nich kłamie... Drugie też. W tej zwariowanej komedii Kate Hudson („U progu sławy”) i Matthew McConaughey („Czas zabijania”) nadają wojnie płci nowy, zaskakujący wyraz. Jako felietonistka cyklu „Jak...” w modnym magazynie „Composure” Andie Anderson (Hudson) przyjmuje zamówienie na oparty na własnym doświadczeniu materiał o tym, jak w 10 dni... pozbyć się faceta. W tym samym czasie będący obiektem kobiecych marzeń Benjamin Barry (McConaughey) z renomowanej agencji reklamowej przyjmuje zakład, że w ciągu 10 dni... rozkocha w sobie dowolną dziewczynę. Ich spotkanie prowokuje serię komicznych zmyłek zwieńczonych nadeśmieniem prawdziwej miłości.

DRAMAT KOSTIUMOWY
CYRANO
CZWARTEK 18.7 GODZ. 22.15, POLSAT

Cyrano de Bergerac (Peter Dinklage) to człowiek wyprzedzający swoje czasy. Choć mężczyzna ten jest niewielkiego wzrostu, wzbudza zachwyty biegłością, z jaką posługuje się zarówno słowem, jak i szpadą. Jest jednak przekonany, że jego powierzchowność czyni go niegodnym miłości olśniewającej Roxanne (Haley Bennett). Zamiast szczerze wyznać oddanej przyjaciółce swoje uczucia, wkłada te słowa w usta innego mężczyzny – młodego żołnierza Christiana (Kelvin Harrison Jr.), w którym Roxanne zakochała się od pierwszego wejrzenia. Reżyser filmu Joe Wright na podstawie sztuki Edmonda Rostanda z 1897 r. stworzył musical w scenarii Sycylii z drugiej połowy XVII w.

OGŁOSZENIE REDAKCYJNE

OGÓLNOPOLSKI
DZIENNIK!

Czytaj codziennie najnowsze wiadomości z Polski i ze świata.
Z nami będziesz na bieżąco!

Więcej na www.gpcodziennie.pl